

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

dinsdag

mardi

24-10-2000

24-10-2000

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Landsverdediging over "de militaire controleurs van de luchtmacht" (nr. 2492)

Sprekers: **Martine Dardenne, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval van twee Belgische militairen in Kosovo" (nr. 1954)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde mondelinge vragen van
- de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de revalorisatie van de weddeschalen van de lagere kaders" (nr. 2386)
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde loonsverhogingen voor de militairen" (nr. 2537)

Sprekers: **Stef Goris, Luc Sevenhans, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de mobiliteit binnen het openbaar ambt" (nr. 2387)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het probleem van de kapiteins" (nr. 2388)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de militaire attachés" (nr. 2389)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de PANDUR-ambulance-voertuigen" (nr. 2390)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de Medische Dienst" (nr. 2391)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Regeling van de werkzaamheden
Sprekers: **Francis Van den Eynde**

SOMMAIRE

Question orale de Mme Martine Dardenne au ministre de la Défense sur "les contrôleurs aériens militaires" (n° 2492)

Orateurs: **Martine Dardenne, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "l'accident de deux militaires belges au Kosovo" (n° 1954)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Questions orales jointes de
- M. Stef Goris au ministre de la Défense sur « la revalorisation de l'échelle des salaires des cadres inférieurs » (n° 2386)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur « l'augmentation des salaires pour militaires » (n° 2537)

Orateurs: **Stef Goris, Luc Sevenhans, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "la mobilité au sein de la fonction publique" (n° 2387)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le problème des capitaines" (n° 2388)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n° 2389)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les ambulances motorisées PANDUR" (n° 2390)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le service médical" (n° 2391)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut**, ministre de la Défense

Ordre des travaux
Orateurs: **Francis Van den Eynde**

Samengevoegde mondelinge vragen van - de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de 'Black Falcon'-missie naar Zuid-Afrika" (nr. 2408) - de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Landsverdediging over "de deelname van een deel van de Belgische luchtmacht aan een vliegshow in Zuid-Afrika" (nr. 2456) <i>Sprekers:</i> Dirk Van der Maelen , voorzitter van SP-fractie, Francis Van den Eynde , André Flahaut , minister van Landsverdediging	14 14 14	Questions orales jointes de - M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur 'la mission «Black Falcon» en Afrique du Sud' (n° 2408) - M. Francis Van den Eynde au ministre de la Défense sur 'la participation d'une partie de la Force aérienne belge à un meeting d'aviation en Afrique du Sud' (n° 2456) <i>Orateurs:</i> Dirk Van der Maelen , président du groupe SP, Francis Van den Eynde , André Flahaut , ministre de la Défense	14 14 14
Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de minister van Landsverdediging over "de ziektes van militairen uit missies" (nr. 2436) <i>Sprekers:</i> Joos Wauters , André Flahaut , minister van Landsverdediging	18	Question orale de M. Joos Wauters au ministre de la Défense sur "les maladies des militaires à la fin des missions" (n° 2436) <i>Orateurs:</i> Joos Wauters , André Flahaut , ministre de la Défense	18
Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Landsverdediging over "de plannen inzake de Leopoldskazerne" (nr. 2398) <i>Sprekers:</i> Karel Van Hoorebeke , André Flahaut , minister van Landsverdediging	20	Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Défense sur "les plans concernant la caserne Léopold" (n° 2398) <i>Orateurs:</i> Karel Van Hoorebeke , André Flahaut , ministre de la Défense	20
Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de militaire centrum voor alcoologie" (nr. 2501) <i>Sprekers:</i> Josée Lejeune , André Flahaut , minister van Landsverdediging	21	Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "le centre militaire pour l'alcoologie" (n° 2501) <i>Orateurs:</i> Josée Lejeune , André Flahaut , ministre de la Défense	21
Mondelinge vraag van mevrouw Mirella Minne aan de minister van Landsverdediging over "het kamp Lagland" (nr. 2508) <i>Sprekers:</i> Mirella Minne , André Flahaut , minister van Landsverdediging	22	Question orale de Mme Mirella Minne au ministre de la Défense sur "le camp militaire de Lagland" (n° 2508) <i>Orateurs:</i> Mirella Minne , André Flahaut , ministre de la Défense	22
Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het schrappen van het antitankproject "TRIGAT"" (nr. 2536) <i>Sprekers:</i> Luc Sevenhans , André Flahaut , minister van Landsverdediging, Stef Goris	23	Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la suppression du projet-anti-char « TRIGAT »" (n° 2536) <i>Orateurs:</i> Luc Sevenhans , André Flahaut , ministre de la Défense, Stef Goris	23
Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "het dumpen van munitiehuizen in zee" (nr. 2544) <i>Sprekers:</i> Peter Vanhoutte , André Flahaut , minister van Landsverdediging	25	Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "le dépôt de douilles militaires en mer" (n° 2544) <i>Orateurs:</i> Peter Vanhoutte , André Flahaut , ministre de la Défense	25
Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de terugkeer van in Duitsland verblijvende militairen" (nr. 2545) <i>Sprekers:</i> Peter Vanhoutte , André Flahaut , minister van Landsverdediging	25	Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "le retour des militaires résidant en Allemagne" (n° 2545) <i>Orateurs:</i> Peter Vanhoutte , André Flahaut , ministre de la Défense	25
Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de werking van het bevorderingscomité" (nr. 2550) <i>Sprekers:</i> Luc Sevenhans , André Flahaut , minister van Landsverdediging	26	Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le fonctionnement du Comité de promotion" (n° 2550) <i>Orateurs:</i> Luc Sevenhans , André Flahaut , ministre de la Défense	26

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Landsverdediging over "de toepassing van de wet van 16 maart 2000" (nr. 2455)

28

Sprekers: **Jean-Paul Moerman, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Défense sur "l'application de la loi du 16 mars 2000" (n° 2455)

28

Orateurs: **Jean-Paul Moerman, André Flahaut**, ministre de la Défense

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

DINSDAG 24 OKTOBER 2000

14:15 uur

La séance est ouverte à 14.20 heures par M. Jean-Paul Moerman, président.
De vergadering wordt geopend om 14.20 uur door de heer Jean-Paul Moerman, voorzitter.

01 Question orale de Mme Martine Dardenne au ministre de la Défense sur "les contrôleurs aériens militaires" (n° 2492)

01 Mondelinge vraag van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Landsverdediging over "de militaire controleurs van de luchtmacht" (nr. 2492)

01.01 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV):
Monsieur le président, monsieur le Ministre, ces derniers mois les contrôleurs aériens militaires belges ont tenté de mettre en évidence une série de difficultés auxquelles ils se trouvent confrontés. Il y a eu quelques articles de presse à ce propos.

Aujourd'hui, quelque 45% de l'espace aérien belge est sous contrôle militaire. D'autre part, le trafic aérien civil est en constante augmentation, comme nous le savons. Ce qui amène les fournisseurs de services aériens civils à lorgner vers les espaces sous juridiction militaire et ce qui multiplie évidemment les coordinations nécessaires entre les organes de contrôle impliqués, coordination d'autant plus nécessaire que cette gestion soulève, on s'en doute, d'importants problèmes de sécurité. Or, les contrôleurs militaires aériens se trouvent face à deux problèmes majeurs: le nombre d'effectifs et la qualité du matériel.

A propos des effectifs, par rapport au cadre qui est normalement prévu, quelque 30% des postes de contrôleurs opérationnels sont inoccupés. Les causes sont de deux ordres: exigences et difficultés de la formation et manque de statut et

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

du

MARDI 24 OCTOBRE 2000

14:15 heures

faiblesse de la rémunération au regard non seulement de celle octroyée pour le même travail dans le secteur civil mais aussi de l'exigence même du travail notamment en termes de responsabilité.

Se produisent, comme dans d'autres domaines, des départs vers le civil qui s'ajoutent à la pénurie due, entre autres, à la difficulté de la formation.

Quant au matériel, alors qu'on leur demande d'assumer un travail qui comporte d'énormes responsabilités, les contrôleurs aériens militaires travaillent souvent avec un matériel dépassé voire vétuste. Il y a des pannes de radio, des pannes de radar et donc des pertes de contact avec ceux qu'ils sont censés guider. Et là aussi, je pense que cela pose de graves questions de sécurité.

Je voudrais, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes:

- Les discussions budgétaires étant en cours, quels sont les postes prévus dans le budget de la défense pour permettre l'amélioration du matériel ou son remplacement?
- Comptez-vous compléter le cadre pour arriver à un nombre de travailleurs suffisant?
- A propos du cadre, quelles mesures sont prévues pour doter les contrôleurs militaires d'un statut et d'une rémunération en rapport avec la fonction qu'ils exercent, puisqu'on a vu que c'était une des raisons de la pénurie? En corollaire, envisagez-vous la possibilité d'aboutir à une intégration des services de contrôle civils et militaires comme le font actuellement d'ailleurs plusieurs pays européens?
- A propos d'Europe et de privatisation, quelles

sont les positions de la Défense nationale sur l'éventuelle privatisation des organes chargés de fournir les services de la circulation aérienne et sur les propositions européennes en la matière?

- Est-il prévu que la formation des contrôleurs militaires puisse être reconnue au même titre que celle des contrôleurs civils pour la délivrance d'une licence? Ce qui serait logique si on harmonise.

- Une harmonisation des programmes de formation ne serait-elle pas opportune en la matière?

- La Défense nationale envisage-t-elle, comme le préconise la Commission européenne, de coopérer avec l'autorité civile en charge des services aériens dans des domaines privilégiés et à statuts identiques comme les informations aéronautiques, la gestion intégrée de l'espace aérien, l'utilisation d'infrastructures en commun, l'harmonisation des systèmes de contrôle, par exemple?

01.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, mesdames, messieurs, les programmes de remplacement du matériel sont en cours. Certains de ces matériels sont proches de la mise en service opérationnelle, comme c'est le cas pour les systèmes de contrôle du trafic aérien SEROS 2 du centre de contrôle militaire de Semmerzake.

Plusieurs pistes sont actuellement étudiées ou en cours de réalisation: adaptation de la formation, rationalisation des moyens disponibles au profit de celle-ci, déménagement de l'école pour les contrôleurs du trafic aérien militaire de Koksijde vers Semmerzake, recrutement interne.

Le statut des contrôleurs du trafic aérien militaire est réévalué et une carrière de spécialiste avec barème propre est à l'étude. Pendant la période transitoire nécessaire pour promulguer cette mesure à moyen terme, il est proposé d'attribuer à ce personnel une prime. Une intégration partielle des services de contrôle civil et militaire est envisageable, mais à terme.

Les besoins militaires spécifiques - notamment, les procédures spécifiques en matière de déploiement - empêcheront cependant une intégration totale.

Le département de la Défense participe aux discussions du groupe de haut niveau au sein de la Commission européenne, portant sur la

souplesse d'emploi de l'espace aérien, sur le personnel et sur le matériel, dans le but de créer un ciel européen uni. La Belgique ne se situe pas si mal dans ce domaine et, dans ce cadre, des contacts ont été pris afin de développer une vision commune, civile et militaire.

Le département de la Défense est demandeur dans le domaine des coopérations. Le travail et la formation des contrôleurs civils et militaires étant similaires et requérant les mêmes compétences, ils devraient être sanctionnés par des brevets équivalents. Les discussions entre les autorités civiles et militaires sont en cours à ce sujet. Le métier de contrôleur militaire contient, en outre, des aspects spécifiques qui devront toutefois être préservés. Un programme d'harmonisation des formations a été développé au sein d'Eurocontrol. De commun accord avec les responsables belges du contrôle du trafic aérien, il est prévu de s'aligner à terme avec ces propositions.

La coopération dans certains secteurs est déjà très avancée: par exemple, en ce qui concerne la gestion souple et intégrée de l'espace aérien. Ainsi, grâce aux technologies modernes, la collaboration entre les centres de contrôle a-t-elle été sensiblement améliorée et une coordination très étroite est possible à partir des infrastructures existantes. Le département de la Défense continuera à coopérer - comme c'est le cas actuellement - avec les autorités aéronautiques civiles en respectant l'esprit des propositions de la Communauté européenne.

01.03 **Martine Dardenne** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je remercie M. le ministre pour sa réponse complète et précise. Comme vous le dites, il me semble que le secteur connaît des évolutions significatives. Il me reste encore une question à vous poser à ce sujet, monsieur le ministre: j'aimerais savoir si des échéances précises ont été prévues ou s'il ne s'agit encore là que d'intentions vagues. Il me semble toutefois qu'il y ait urgence en la matière, vu les problèmes sous-jacents de sécurité qui se posent; car à partir du moment où des pannes se produisent dans le matériel existant, de sérieux risques de « télescopage » en plein ciel se font jour.

01.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, en ce qui concerne le matériel, la sécurité est évidemment « la » priorité. Par ailleurs, les problématiques relatives au personnel sont intégrées dans les discussions globales portant sur le plan de modernisation de la Défense. Enfin, nous développons actuellement, à un rythme

soutenu, les coopérations prévues au niveau européen - rythme que nous nous engageons d'ailleurs à maintenir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval van twee Belgische militairen in Kosovo" (nr. 1954)

02 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "l'accident de deux militaires belges au Kosovo"(n° 1954)

02.01 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over feiten die plaatsvonden vóór het parlementair reces. Intussen is daar onderzoek naar gebeurd. We hebben er ook een en ander over gelezen in de pers.

Niettemin is het toch nuttig terzake een vraag te stellen, om te achterhalen hoever het onderzoek dienaangaande staat. Volgens de persmededeling nr. 89 van 17 mei 2000 werden twee Belgische militairen zwaargewond in Kosovo. Een AIFV-pantservoertuig was van een berm gekanteld en van één van de twee militairen, die beiden afkomstig waren van de BSD, moest een been worden geamputeerd.

Mijn vragen zijn de volgende.

In het verleden waren er reeds meermaals ongevallen met AIFV-pantservoertuigen, meer bepaald in Kosovo. Wat is volgens de minister de oorzaak van het voornoemde dramatische ongeval? Ongetwijfeld is er dienaangaande onderzoek gebeurd.

Heeft de korpsoverste van Belukos destijds een onderzoek naar de oorzaken gestart? Ik neem aan van wel. Hopelijk zullen we straks kennis kunnen nemen van het resultaat. Wat zijn zijn conclusies en die van de minister?

Welke oorzaak was doorslaggevend? Was het ongeval te wijten aan een gebrek aan discipline, aan dronkenschap, aan technische mankementen aan het voertuig, aan de invloed van derden of gewoon aan het slechte wegdek, zoals dat in Kosovo op vele plaatsen ongetwijfeld het geval is?

Ten slotte, welke maatregelen neemt de minister om zulke incidenten te voorkomen?

02.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van het ongeval op 17 mei met een AIFV waarbij twee Belgische militairen zwaargewond raakten, werd een contactteam van het Logistieke Steuncomplex Zuid naar Kosovo gestuurd van 19 tot 21 mei om alle AIFV-voertuigen van Belukos 3 systematisch te inspecteren. Het contactteam kon na de expertise geen enkel technisch defect vaststellen dat aan de basis van het ongeval zou kunnen hebben gelegen.

Na het onderzoek van het voertuig en het baanwaardig maken ervan werd een baantest uitgevoerd door een chauffeur, met als begeleider de commandant van het contactteam. Er werden geen noemenswaardige problemen vastgesteld. Er kan niet vastgesteld worden of er een fout gebeurd is bij het sturen. Gezien de beschadiging aan het voertuig is het zeker dat de chauffeur van het voertuig niet overdreven snel reed. Hij reed maximum 5 tot 10 kilometer per uur. Sneller kon niet, gelet op de staat van de patrouilleweg.

Vous n'étiez pas avec moi quand on est allé là-bas. J'aime autant vous dire que quand on passé dans les ruisseaux, on ne sait pas faire plus de 5 à 10 kilomètres.

Op grond van de vigerende normen bij de Landmacht voor dit type voertuig kan men besluiten dat er geen gebreken en of technische mankementen werden vastgesteld die de besturing konden beïnvloeden en alzo het ongeval veroorzaken.

Aangezien het onderzoek naar het ongeval nog loopt bij het krijgsauditoraat ten velde, kunnen geen verdere details kenbaar gemaakt worden. *Autres véhicules inspectés: ce contrôle a conduit à une appréciation technique allant du « bien » au « très bien ».*

Autres constatations: comme je viens de vous le signaler, les chemins de patrouille, notamment pour aller vers les villages KBC, sont très exigeants pour les chauffeurs AIFV et très dangereux; ils sont étroits, leur revêtement est très dégradé et on y roule souvent à la limite des possibilités du véhicule.

En conclusion, l'enquête est toujours en cours, mais il n'a pas été constaté de défaut technique sur le véhicule concerné qui aurait pu être à la base de l'accident. Voilà ce que je puis vous dire dans l'état actuel des choses, même si l'accident s'est produit il y a déjà un certain nombre de mois.

02.03 Stef Goris (VLD): Mijnheer de minister, wat wij vandaag vernemen, was al bekend. Ik vraag mij toch af hoe baanvast deze AIFV's zijn. Doordat ze een vrij hoog zwaartepunt hebben, schuiven ze niet naar beneden maar kantelen ze. Daarover moet toch nagedacht worden. Hoewel dit voertuig technisch perfect in orde kan zijn, vragen wij ons toch af of de AIFV overal inzetbaar is, bijvoorbeeld op slecht terrein in Kosovo met zijn vele hellingen.

Ik weet ook dat nogal wat chauffeurs er weigerachtig tegenover staan om met dit voertuig uit te rukken. Ik weet niet of de gemoederen intussen bedaard zijn en of iedereen binnen de eenheid vandaag opnieuw met dit voertuig wil rijden. Bij de volgende aankopen moeten we toch nagaan - dat is uiteraard de bevoegdheid van de commissie-Moerman - of de voertuigen de nodige baanvastheid hebben om op moeilijk terrein en in moeilijke omstandigheden geen ongevallen te veroorzaken.

02.04 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je rappellerai aux collègues que l'IMV était déjà là avant que je ne devienne ministre de la Défense et existera toujours quand je serai parti. Je n'ai pas pris la peine de vérifier les cahiers des charges qui ont été établis pour l'achat de ces véhicules, mais je suppose que ces derniers sont testés en étant utilisés dans des conditions très difficiles. Je pense donc que les véhicules répondaient aux caractéristiques demandées. Malgré les difficultés rencontrées sur le terrain au Kosovo, peu d'accidents sont survenus jusqu'à présent et les chauffeurs ont fait preuve de beaucoup de mérite durant l'ensemble de la mission.

Après avoir vu les terrains difficiles dans lesquels les véhicules doivent évoluer, je comprends mieux pourquoi il faut ramener le matériel lors des rotations. Si l'on devait laisser ce matériel sur place, on ne pourrait plus le récupérer et le remettre en état. Il y a donc obligation de rapatrier le matériel et de renvoyer des véhicules revus par la maintenance située en Belgique.

Quant aux véhicules futurs, il est clair que les exigences seront aussi rigoureuses que celles qui existent en ce moment.

Le **président:** Je rappelle, monsieur Goris, que pour les achats, il est possible de faire revenir un dossier. La question s'était déjà posée à propos de l'opportunité de l'achat d'un certain type

d'ambulances.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde mondelinge vragen van
- de heer **Stef Goris** aan de minister van Landsverdediging over "de revalorisatie van de weddeschalen van de lagere kaders" (nr. 2386)
- de heer **Luc Sevenhans** aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde loonsverhogingen voor de militairen" (nr. 2537)

03 Questions orales jointes de

- M. **Stef Goris** au ministre de la Défense sur « la revalorisation de l'échelle des salaires des cadres inférieurs » (n° 2386)
- M. **Luc Sevenhans** au ministre de la Défense sur « l'augmentation des salaires pour militaires » (n° 2537)

03.01 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over het personeel, meer bepaald Op pagina 69 van uw beleidsnota hebt u het over "de onvermijdelijke revalorisatie van het pecuniaire statuut van de lagere kaders - korporaals en soldaten - in het kader van maatregelen die de aantrekkelijkheid van het militaire beroep moeten verbeteren en ook de competitiviteit van het militaire beroep op de arbeidsmarkt moeten vrijwaren...". Natuurlijk vindt de VLD net als de vakbonden deze maatregel zeer belangrijk. De uitvoering ervan behoort dan ook om verschillende redenen een prioriteit te zijn.

Het loon van een aantal categorieën bevindt zich momenteel op een te laag niveau. Vervolgens is de stijging aan de hand van de leeftijd en van de dienstjaren zeer gering. We hebben het over een orde van grootte van 30.000 tot 37.000 frank per maand over een gehele loopbaan. Dit is bijzonder weinig. Het statuut moet aantrekkelijker worden gemaakt met het oog op een dynamische uitbouw van een snel inzetbaar en jong leger. Vanochtend nog heeft de minister een pleidooi in die zin gehouden als België wil passen in de plannen voor een Europese snelle interventiemacht.

Om die redenen heb ik enkele vragen over de stand van zaken. Ik dring erop aan dat de minister werk maakt van de voorgestelde remuneratie, vooral dan voor de lagere kaders. Hoeveel is het overleg met de erkende militaire vakorganisaties gevorderd? Wat zijn de vooruitzichten met betrekking tot de timing van die besprekingen? Is er al vooruitgang geboekt? Zo ja, welke?

03.02 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK):

Mijnheer de voorzitter, ik kan mij grotendeels aansluiten bij de opmerkingen van de vorige spreker. Ik was echter niet echt onder de indruk van het strategisch plan van de minister. Ik heb mij geërgerd aan de wijze waarop werd gesproken over een "onvermijdelijke revalorisatie van het statuut". Iedereen weet dat dit de essentie van het probleem is en dat dit de reden is waarom het statuut zo onaantrekkelijk is en er bijgevolg geen militairen kunnen worden gevonden. Er moeten kunstgrepen worden gedaan om toch nog een paar beroepsmilitairen te vinden.

Ik had de indruk dat deze passage was opgenomen om het gehele plan voor de militairen aanvaardbaar te maken. Er werd iets beloofd dat nog niets concreets heeft opgeleverd. Volgens bepaalde krantenartikels heeft de minister aangegeven dat er op vrij korte termijn veranderingen konden worden verwacht in de lonen van de militairen. Ik vraag mij af hoe hij dat gaat realiseren. Misschien staat het antwoord in de begroting. Het strategisch plan is nu enkele maanden oud en hij moet toch al iets kunnen zeggen.

03.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de Ministerraad heeft op 12 mei zijn akkoord gegeven aan de algemene beleidsnota van Landsverdediging, inclusief de tabel betreffende de haalbaarheidsstudie die ter informatie was bijgevoegd. Deze tabel bevat twee specifieke enveloppen voor het personeelsbeleid: 600 miljoen frank per jaar voor de operationaliteit en 5,6 miljard frank over een periode van vier jaar voor de verjonging.

De aanwending van deze middelen wordt momenteel onderzocht. Eenmaal de beslissingen terzake genomen zijn, zullen ze uitgebreid meegedeeld worden aan elk personeelslid van de krijgsmacht. In dit kader heb ik op 16 oktober beslist om de kledijvergoeding voor het personeel beneden de rang van officier te verhogen. Bijgevolg zullen zij het equivalent van de kledijvergoeding van de officier ontvangen in de vorm van een maandelijks storting. Gemiddeld zal de jaarlijkse kledijvergoeding voor het militaire personeel beneden de rang van officier verhogen van 12.000 naar 21.000 frank. De budgettaire inspanning wordt geschat op ongeveer 300 miljoen frank, aan te rekenen op de enveloppe voor de operationaliteit van 600 miljoen frank. Dit initiatief is besproken op 17 oktober in het onderhandelingscomité van het militaire personeel en volgt thans de normale procedure. Dat was een eerste stap. Er zijn nog andere stappen, maar het is te vroeg om daar thans op in te gaan.

Un problème plus général que vous soulignez est celui de l'attractivité du métier de militaire. Il y a, ce que j'ai reconnu, het verschil tussen de mensen die tot de Krijgsmacht behoren en degenen die in het Openbaar Ambt zijn, bedraagt bijna 26%. Il s'agit d'une démarche globale et à plus long terme. Des mesures sont en préparation à l'Etat-major. Un premier geste a été posé en monnaie sonnante et trébuchante: une augmentation de pratiquement 9.000 francs. Pour de faibles rémunérations, c'est une première étape.

03.04 **Stef Goris (VLD)**: Mijnheer de voorzitter, ik apprecieer uiteraard het gebaar van de minister. Op die manier stellen de lagere kaders toch vast dat er over het probleem wordt nagedacht en dat het als zodanig wordt erkend. De enveloppe waarvan sprake bedraagt 582 miljoen frank. Dat is te weinig. Als men het beroep van militair - vooral in de lagere kaders - aantrekkelijk wil maken, moet men het inkomen op jaarbasis met ongeveer 150.000 frank verhogen. Dat is de noodzaak. Dan komt men ongeveer op gelijke voet met de bedragen die in het openbaar ambt worden uitbetaald. Dat is op termijn de doelstelling. Voor 20.000 militairen heeft men dan 3 miljard frank nodig. Dat bedrag is niet in de begroting opgenomen. Het is ook niet afgesproken in mei van dit jaar. Een bedrag van 582 miljoen frank is een eerste aanzet om de attractiviteit van het beroep te verhogen. Ik reken erop dat die gelden worden ingezet vooral om de lagere kaders aantrekkelijker te maken.

De tweede enveloppe, een extra budget van 2,4 miljard frank kan daarvoor niet worden aangewend. Die dient om de interne mobiliteit te verhogen en de verjonging aan te zwengelen. Het lijkt me elementair dat voor de toekomst meer middelen worden uitgetrokken om de lagere kaders beter te betalen en zo het beroep aantrekkelijker te maken en te houden.

U weet dat er vandaag in Vlaanderen een probleem is op de arbeidsmarkt. Er wordt geen personeel meer gevonden op de arbeidsmarkt, laat staan voor een militaire loopbaan in de lagere kaders die zeer laag worden betaald. We staan daar voor een enorme uitdaging. Indien we onze Europese engagementen hard willen maken, dan zullen we absoluut moeten nadenken over bijkomende maatregelen die eventueel moeten worden gezocht, hetzij binnen, hetzij buiten het budget.

03.05 **Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK)**: Ik dank

de minister voor zijn antwoord. Hij toont aan dat hij het probleem goed inschat. Hij kent het probleem zeer goed. Hij wijst er terecht op dat de loonspanning tussen het openbaar ambt en de militairen 26% bedraagt.

Ik heb ook een kleine berekening gemaakt en ik kwam uit op een bedrag van 3 miljard frank. Dat is een groot bedrag. Ik ben dan ook benieuwd welk bedrag in de begroting zal worden ingeschreven. Als ik de diverse beloftes hoor, dan is 3 miljard frank slechts een peulschil, die er nog wel bijkan.

Men heeft een verwachting gecreëerd. Dat is belangrijk. Misschien maken we de primeur nog mee dat het leger in staking gaat. Ik denk dat het niet goed zou zijn voor het imago van ons land. De regering heeft hier zeker een probleem, want er werden verwachtingen gecreëerd. De geest is uit de fles. U zult er iets aan moeten doen, zoniet wordt het probleem verergerd in plaats van opgelost. Op alle niveaus wordt openlijk gezegd dat er nu echt iets moet veranderen en wel op zeer korte termijn. Niet in het jaar 2015. Binnen dit en enkele maanden moet er iets concreet gebeuren. U hebt al enkele voorstellen gedaan. Zo zal uw zeer lovenswaardige voorstel van de kledijvergoeding zeker in dank worden aanvaard. Uiteindelijk is dat slechts een voorstel in de zijdelijn. Mooie intenties zijn goed, maar daar mag het niet bij blijven. Ik zal op deze problematiek nog terugkomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de mobiliteit binnen het openbaar ambt" (nr. 2387)

04 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "la mobilité au sein de la fonction publique (n° 2387)

04.01 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over het personeel, meer bepaald over de mobiliteit in het openbaar ambt. De mobiliteit werd in 1993 afgeschaft en zou opnieuw van toepassing worden.

Het systeem van de mobiliteit in het openbaar ambt biedt de militairen de mogelijkheid om via een eenvoudige procedure te worden tewerkgesteld in andere ministeries, regio's, gemeenten, openbare besturen, enzovoort. Daarvoor wordt in een extra budget van 1.4 miljard voorzien waarmee een aantal overtallige

onderofficieren op leeftijd in het openbaar ambt kan worden geplaatst.

Mijnheer de minister, werd inzake de mobiliteit reeds overleg gepleegd met de bevoegde minister van Ambtenarenzaken, minister Van den Bossche? Wat is het resultaat van dit overleg? Wat zijn de mogelijkheden en de onderhandelingsbasis terzake volgens minister Van den Bossche? Kan de situatie zoals voorheen worden hersteld?

04.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, de redenen van de afschaffing van de mobiliteit in 1993 door de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken zijn steeds onduidelijk geweest.

De mobiliteit werd afgeschaft tot groot ongenoegen van de departementen en werd door het militair personeel als onredelijk en onrechtvaardig beschouwd. Deze maatregel kaderde toen niet, en nog steeds niet, in de overtuiging dat een grotere mobiliteit tussen de departementen mogelijk moet zijn. Het strategisch plan voor de modernisering van het Belgisch leger voorziet in de invoering van een nieuw statuut met mobiliteitsperspectieven. Deze mobiliteit is voornamelijk gericht op de interne mobiliteit in het departement, maar de andere departementen worden opnieuw een mogelijkheid.

Comme vous le savez, ce plan est toujours en implémentation et il est trop tôt aujourd'hui pour donner les éléments précis des projets que nous proposerons prochainement.

En tout cas, je puis vous dire que nous développons notre propre plan en même temps que le ministre de la Fonction publique développe le sien pour les autres départements; nous nous verrons ultérieurement. Actuellement, il n'y a pas encore eu de contacts entre M. Van den Bossche et moi-même sur ces problèmes; il est entendu que, dans la Fonction publique, la mobilité ne fonctionne pas, dans son état d'avant la réforme Van den Bossche, vu sa lourdeur excessive.

04.03 Stef Goris (VLD): Mijnheer de minister, u weet uiteraard waarover u spreekt. In een vorig leven was u immers minister van Ambtenarenzaken. Ik twijfel dus niet aan hetgeen u zegt. Ik moet u er toch op wijzen dat in een aantal landen, tevens bondgenoten van ons, als het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Frankrijk, de mobiliteit tussen departementen een heel belangrijk principe is. Heel wat jonge militairen kunnen er na een loopbaan van een aantal jaren zelfs een beroep doen op een

positieve discriminatie om tewerk te worden gesteld in het Openbaar Ambt, op verschillende departementen. Uiteraard gebeurt dit na het afleggen van de nodige toelatingsexamens. In geval van gelijke uitslag, geniet men voorrang indien men daarvoor in het leger heeft gediend. Wij weten ook dat in ons land deze cultuur niet bestaat, in tegenstelling tot andere landen. Moest dit stelsel bij ons ook kunnen worden ingevoerd, of moest dit een stuk beloning kunnen zijn in het licht van positieve maatregelen voor interne dan wel externe mobiliteit inzake het Openbaar Ambt, dan zou dit de job van militair veel aantrekkelijker maken. Er mag wel eens worden overwogen of dit bij ons niet mogelijk is. Ik dring er daarom op aan dat u zo spoedig mogelijk het gesprek hierover zou beginnen met minister Van den Bossche.

04.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, je crois que pour rendre le métier militaire attractif, il ne faudra négliger aucune piste. Et celle de la mobilité en est certainement une. Ainsi que je l'ai fait dans la Fonction publique, j'essayerai de le faire au niveau du département de la Défense.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 **Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het probleem van de kapiteins" (nr. 2388)**

05 **Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le problème des capitaines" (n° 2388)**

05.01 **Stef Goris** (VLD): Door de succesvolle onderhandelingen met de minister van Binnenlandse Zaken liggen de barema's bij de eenheidspolitie aanzienlijk hoger dan die bij het leger. De overlopers beginnen bij de rijkswacht of de eenheidspolitie op het laagste officiersniveau, als onderluitenant. Toch verdienen zij veel meer dan een kapitein bij de krijgsmacht. Er is daar dus een leegloop. Heel wat kapiteins-commandanten hebben al een aanvraag tot overplaatsing ingediend. Bent u op de hoogte van dit probleem? Zou men de barema's van het leger niet beter afstemmen op die van de eenheidspolitie en op die van het openbaar ambt in het algemeen om deze leegloop te voorkomen?

05.02 **Minister André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, wij nemen inderdaad een grote uitstroom van het personeel in het leger waar. Die is evenwel niet significant hoger dan in andere

departementen. De reden dient te worden gezocht in de huidige hoogconjunctuur op de arbeidsmarkt. Wat het overlopen naar de rijkswacht of de eenheidspolitie betreft, merk ik op dat vooral officieren die overstap hebben gemaakt.

Volgens onze inlichtingen hebben in 1999 negen en dit jaar veertien officieren deelgenomen aan de toelatingsproeven van de rijkswacht. Het merendeel van de gevraagde overgangen naar de rijkswacht heb ik evenwel geweigerd. De betrokken officieren wensen immers een vertrek uit de krijgsmacht via een tijdelijke ambtsontheffing. De regelgeving terzake bepaalt echter dat een tijdelijke ambtsontheffing geen absoluut recht is. Het individueel belang moet steeds worden afgewogen tegenover het algemeen belang van de krijgsmacht. Gezien de officieren die wensen over te stappen naar de rijkswacht behoren tot de groep van de jongste graad waarin de omkaderingssituatie precair is, weiger ik een vertrek op basis van voormelde bepaling.

Il est évident que la réforme des services de police et les augmentations des échelles de traitement qui y sont couplées, rendent particulièrement attractif ce passage vers la gendarmerie. Tout à l'heure, j'ai fait la comparaison avec le personnel de la Fonction publique, mais le problème est encore plus aigu pour le personnel de la nouvelle police.

Toutes les questions posées jusqu'à présent traitent du même problème: l'attractivité du métier militaire. Nous y travaillons, mais il est difficile d'aligner tous les traitements au niveau le plus haut.

05.03 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de minister, het is significant dat negen officieren vorig jaar en veertien dit jaar de krijgsmacht hebben verlaten. Dat betekent toch dat wij het hele statuut van onze militairen moeten herzien binnen het globale concept van het openbaar ambt en van onder meer de eenheidspolitie.

Ik heb de vraag gesteld om dit probleem in een ruimere context te kunnen beschouwen. Het doet me plezier dat u dat ook zo ziet. Er is een debat nodig met de vakbonden, met de betrokkenen, met het openbaar ambt om te bekijken wat de mogelijkheden zijn om dit in te passen in een groter geheel, om de leegloop tegen te gaan en het beroep aantrekkelijker te maken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de militaire attachés" (nr. 2389)

06 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n° 2389)

06.01 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij beschikken thans over militaire attachés bij onze ambassades in Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, hoewel een aantal van die posten momenteel niet zijn ingevuld.

Om te beginnen zijn de militaire attachés aan vervanging toe. Deze vervanging moet uiteraard gebeuren binnen een normaal loopbaanverloop, maar, mijnheer de minister, ik vernam dat uw departement draait met de aanduidingen van de mogelijke opvolgers. Is dit de bedoeling? Is dat omdat naar verluidt militaire attachés in de toekomst overbodig zouden zijn?

Wat is uw standpunt, mijnheer de minister, omtrent het werk van de militaire attachés, meer specifiek in Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk?

Ik pleit voor het behoud van militaire attachés bij de drie voornoemde bondgenoten, in de eerste plaats omdat België verbonden is door militaire samenwerkingsverbanden. Zij zijn onze meest nauwe bondgenoten. Voorts zijn militaire attachés belangrijk en vereist gelet op de integratie van de Europese krijgsmachten sedert de Top van Helsinki. Het debat van vanochtend toonde zulks andermaal aan.

Ik meen dat de afbouw van deze functie thans zeker niet opportuun is.

Voorts, mijnheer de minister, pleit ik voor een selectieve aanduiding van de militaire attachés, in navolging trouwens de besluiten van de Ruandacommissie, rekening houdend met het belang van de functie. Naar aanleiding hiervan had ik trouwens graag geweten op welke wijze de attachés tegenwoordig worden aangeduid. Vroeger gebeurde zulks na advies van de krijgsmacht waarvan zij afkomstig waren, van de chef van de personeelsdivisie en van de stafchef van de generale staf. Meestal volgde de minister deze adviezen.

Graag kende ik uw standpunt omtrent de functie

van militaire attaché in Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk.

06.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, de militaire attachés in Frankrijk en Duitsland zijn sinds 1 januari 1999 in functie. De attachés in Londen zijn sinds 1 oktober 1999 in functie. De normale duur van hun detachering is drie jaar, maar dit kan verlengd of ingekort worden naargelang de omstandigheden. Momenteel wordt de attaché in Parijs vervangen om uitzonderlijke dienstredenen; zijn opvolger werd nog niet aangeduid.

Ik hecht veel belang aan de goede werking van onze defensieattachés bij onze diplomatieke vertegenwoordiging. Ik heb al onze attachés reeds meermaals ontmoet en toegesproken tijdens de jaarlijkse studiedagen. Om mij een beeld te kunnen vormen van hun werk en van hun problemen, heb ik alle attachés individueel ontvangen op mijn kabinet.

Au mois de septembre, je les ai à nouveau rencontrés dans le cadre des journées diplomatiques organisées par le département des Affaires étrangères. Vous savez que, pour la première fois sans doute dans l'histoire de ce pays, les diplomates ont accepté que les attachés militaires participent avec eux aux journées diplomatiques. Ce qui me paraît être un élément de base d'une bonne politique étrangère cohérente.

Gezien het belang van onze defensieattachés in de hele wereld, de beperkte budgettaire middelen en de personeelsbeperking heb ik de opdracht gegeven om in samenwerking met Buitenlandse Zaken de inplanting en de accreditatie van al onze defensieattachés te bestuderen teneinde hun taken te optimaliseren naargelang de doelstellingen van de Belgische buitenlandse politiek. Hierbij worden vanzelfsprekend alle posten in vraag gesteld om tot een optimale oplossing te komen met een aanvaardbare kostprijs. Er is hier sprake van een denkoefening die zal resulteren in een efficiënter gebruik van de middelen. Indien België over veel parallelle kanalen beschikt in de contacten met bepaalde landen, kunnen sommige attachés misschien doelmatiger ingezet worden elders in de wereld. De resultaten van deze denkoefening zijn nog niet in mijn bezit.

Mais en tout cas, la volonté est de redéployer les attachés militaires vers des zones où nous ne sommes pas présents. Je vous cite un exemple: à

Pékin, il y a un attaché militaire pour la ville. Or tout le monde sait que Tokyo est proche de Pékin, non loin de Séoul, près de Shanghai également et de Hongkong. Ces villes font partie de la même région, et en TGV on y est vite. Donc, l'objectif est de placer un deuxième attaché militaire dans cette zone -là pour couvrir par exemple le Cambodge, le Laos et le Vietnam où des militaires belges font de la formation au déminage.

Dans la zone d'Amérique du Sud, nous n'avons pas d'attaché militaire, alors que nous avons vendu du matériel au Brésil, que nous avons collaboré avec l'Argentine - en Slavonie notamment. L'Argentine demande à collaborer très étroitement avec la Belgique, ce qui est très positif.

Nous n'en avons pas non plus dans le Nord de l'Afrique, à croire que nous n'avons pas osé traverser la Méditerranée.

Voilà, pour une première étape, les premiers postes qui pourraient être ouverts en ajoutant celui du Bénin où nous avons une collaboration très étroite avec son armée depuis un an.

En ce qui concerne la désignation, j'attache beaucoup d'importance à la sélection des candidats « attachés de défense » et je refuse en tout cas, comme par le passé, que ce poste soit considéré comme le poste donné à certaines personnes qu'on ne peut plus utiliser dans le parcours militaire, personnes qu'il faut mettre sur le côté pour en mettre d'autres en évidence. J'entends que ce ne soit pas non plus un bâton de maréchal, mais plus véritablement que l'on place à ces postes des personnes dynamiques qui ont une vision globale de leur mission d'attaché de défense en concertation étroite avec les ambassadeurs et tous ceux qui nous représentent à l'extérieur. C'est la raison pour laquelle j'accorde énormément d'importance à la formation et à la période transitoire pendant laquelle ils iront dans le pays même pour apprendre la langue et les coutumes, ainsi que connaître la situation réelle du pays. Il est donc important d'inclure une longue période de superposition entre celui qui va partir et celui qui arrive.

En tout cas, je l'ai dit, j'ai rencontré pour chaque désignation l'ensemble des candidats et je les ai rencontrés personnellement, ce qui veut dire que je n'ai pas toujours suivi l'avis du chef de corps ni celui de l'état-major. J'ai estimé et apprécié les personnes avec certains de mes collaborateurs. Lorsque vous demandez à un candidat la raison

pour laquelle il veut aller dans tel pays et qu'il sait à peine se justifier sinon qu'il supportera bien le climat, on comprend vite qu'il ne correspond pas au profil du candidat recherché. Ceci est l'expérience quotidienne.

06.03 Stef Goris (VLD): Mijnheer de minister, op een aantal punten ben ik het met u eens, maar niet op alles helemaal.

Wat Parijs betreft, is het volgens mij heel belangrijk dat daar een opvolger voor wordt aangeduid. U hebt gesteld dat die mensen daarvoor moeten worden opgeleid en dat is juist. Zij moeten daarvoor een opleiding van twee maanden volgen op het departement Buitenlandse Zaken. U moet er dus rekening mee houden dat het in het beste geval nog twee maanden duurt vooraleer iemand wordt aangeduid. U weet dat Frankrijk slechts gedeeltelijk lid is van de NAVO. U weet ook dat België voor een groot stuk de toegangspoort of de coördinator is voor het gedeelte waarvoor Frankrijk niet onmiddellijk deelneemt aan de gesprekken in NAVO-verband. Daarbij denk ik aan planificatie en zo. Heel veel gebeurt via België: wij spelen daarin een belangrijke rol inzake Frankrijk. Heel vaak gebeurde dit ook via de militaire attaché. Samen met Frankrijk hebben wij ook heel wat gemeenschappelijke oefeningen. Onze landmacht oefent in Chalon, in het midden van Frankrijk. Onze zeemacht oefent in Brest en Toulon. Onze para's oefenen in Corsica. Er is dus elke dag wel werk aan de winkel voor een militaire attaché in Parijs. Ik weet ook wel dat men met de HST op anderhalf uur in Parijs is, maar uiteindelijk is een permanente defensieattaché absoluut noodzakelijk in het licht van de verhoudingen met Frankrijk.

Uiteraard heb ik er geen bezwaar tegen dat u een defensieattaché naar Zuid-Amerika stuurt; wij weten allemaal wat wij daar hebben gedaan in Argentinië, Brazilië, Chili, enzovoort. Daar is volgens mij veeleer een handelsattaché dan een militaire attaché nodig, want daar gaat het over de verkoop van materieel. Ik ben het met u eens dat wij dat materieel moeten kunnen verkopen, maar is dat nu de echte functie van een defensieattaché? Ik twijfel daaraan.

Alleszins wat Frankrijk betreft, blijf ik daar sterk op aandringen, dit gezien de op handen zijnde integratie van de Europese krijgsmachten, gezien onze functie als tussenpersoon tussen Frankrijk en de NAVO op een aantal vlakken en gezien onze talrijke gemeenschappelijke acties op het

niveau van de krijgsmachten. Ik betreur dat het zo lang aansleept vooraleer een opvolger wordt aangeduid. Vandaag heb ik van u ook niet vernomen of u zinnens bent een opvolger aan te duiden. Daar kreeg ik nog graag duidelijkheid over. Zal er iemand voorlopig blijven? Verdwijnt er iemand? Het aantal attachés is beperkt en u kiest voor een attaché in Azië en een in Zuid-Amerika. Gaat dit ten koste van een attaché in Parijs? Ik zou dit betreuren, want mij lijkt het elementair daar iemand te hebben. Wat is uw bedoeling met onze attaché in Parijs?

06.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, je suis très sensible au plaidoyer de M. Goris en faveur de l'attaché de Défense à Paris. J'ai déjà entendu de nombreux plaidoyers allant dans le même sens, venant de tous les horizons d'ailleurs. J'en déduis dès lors que le candidat en question doit faire preuve d'un réel sens des relations publiques, pour disposer d'autant de relais dans tous les milieux.

Le **président**: Le Vlaams Blok n'est pas intervenu en ce sens.

06.05 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, je n'ai pas déclaré que je ne remplacerais pas l'attaché de Défense à Paris. Toutefois, j'estime qu'une vision globale s'impose en la matière. Très honnêtement, ma conviction profonde est qu'il faudrait tout de même s'interroger réellement sur la nécessité de disposer d'attachés de Défense dans les pays de l'OTAN et d'Europe. En effet, depuis que je suis en fonction, j'ai rencontré plus souvent mon collègue français que l'attaché de Défense belge à Paris. Vous le voyez, des contacts directs ont lieu au sein de l'Europe.

Partant, j'attends de pouvoir disposer d'une vision globale de la situation. Je ne déclare pas que je ne remplacerais pas ledit attaché de Défense. Mais à chaque jour suffit sa peine ! Je crois en outre qu'il est intéressant d'être présent en d'autres lieux. Si ce dossier relatif à Paris me permet d'en faire adopter d'autres, alors tant mieux !

06.06 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zou toch duidelijk willen stellen dat geen enkele kandidaat mij heeft aangesproken over wat dan ook. Ik weet niet wat de minister bedoelt. De minister heeft trouwens net gezegd dat hij de kandidaten zelf selecteert. Ik zie niet in waarom men mij daarover zou contacteren, gezien het de minister is die ze aanduidt. Ik blijf erbij dat Frankrijk toch een belangrijke partner blijft op

verschillende domeinen en dat men er toch eens goed over moet nadenken. Frankrijk heeft ook een attaché in België. U weet goed dat de zaken dikwijls gekoppeld zijn. Het een brengt het ander mee. Ik zou er toch ernstig over nadenken voor men een definitieve beslissing neemt.

Le **président**: Monsieur le ministre, je vous félicite pour avoir parlé de la qualité des attachés militaires parce que leurs prestations s'avèrent effectivement très importantes à divers niveaux.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de PANDUR-ambulance-voertuigen" (nr. 2390)**

07 **Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les ambulances motorisées PANDUR" (n° 2390)**

07.01 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de minister, de deelname van een extreemrechtse partij aan het regeringsbeleid in Oostenrijk heeft de Belgische regering er in overleg met de EU-partners toe genoopt een aantal maatregelen te nemen die aantonen dat zij een beleid van extreem rechts in Europa niet aanvaarden. Dat wisten wij. Een van deze maatregelen heeft betrekking op de overeenkomst van onze regering met de firma Steyers aangaande de levering van troepentransportvoertuigen. De voorziene levering van de Pandur ambulancevoertuigen werd in deze context opgeschort. Dat gebeurde terwijl de troepentransportvoertuigen voor de brigade paracommando geleverd werden en reeds in gebruik genomen zijn.

Het gaat dus enkel nog over de ambulancevoertuigen. Het is mijn overtuiging dat deze opschorting dringend ongedaan moet worden gemaakt aangezien onze krijgsmacht een schrijnend tekort heeft aan deze nieuwe, goed uitgeruste ambulancevoertuigen met betrekking tot een doeltreffende medische evacuatie. De veiligheid van onze manschappen die operaties uitvoeren in het buitenland - zoals vandaag in Kosovo - mag naar mijn gevoel niet in het gedrang komen. De veiligheid mag niet in het gedrang komen door een strikt politieke stellingname met betrekking tot de politiek van de regering. De punten die we destijds hebben aangenomen en die ook door de VLD werden ondersteund, zijn één zaak. Dat de veiligheid van onze troepen in het buitenland moet worden gegarandeerd is een andere zaak.

Ondertussen is ook de toestand in Oostenrijk en de evaluatie ervan toch enigszins geëvolueerd. Mijnheer de minister wat is uw standpunt vandaag - ik heb begrip voor uw standpunt destijds - over de levering van deze ambulancevoertuigen?

07.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de Belgische krijgsmacht beschikt over goed uitgeruste en recente ziekenwagens zoals de UNIMOG en de VW-LT. Voor specifieke opdrachten - zoals de vredesondersteunende operaties - bestaat er een behoefte aan ziekenwagens die over een passieve bescherming beschikken. Vandaag beschikken alleen de M113-vrachtwagen en de Samaritan over dergelijke veiligheid. Zo moet regelmatig naar alternatieve oplossingen gezocht worden - zoals de vasthechting van Kevlarplaten - om andere types een minimum aan veiligheid te bieden.

Lors du contrat initial des PANDUR, le besoin exprimé s'est limité à celui de l'appui en ambulances des seuls utilisateurs des PANDUR, à savoir un bataillon para-commando. Ce besoin minimal correspondait à quatre ambulances. L'acquisition complémentaire de six PANDUR permettrait l'appui médical de deux bataillons sur deux théâtres différents.

A l'occasion de la préparation du plan d'investissement 2000-2005, on a réévalué les besoins et la nécessité d'acheter six ambulances PANDUR complémentaires pour l'appui médical sur les différents théâtres d'opérations. Ce besoin a été confirmé et une procédure de négociation a été entamée.

07.03 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik meen te begrijpen dat de procedure opnieuw is aangevat. Ik meen te weten dat de aankoopsom voor de Pandur ambulancevoertuigen reeds in de begroting waren opgenomen, zodat ze kunnen worden aangekocht. Ik wil erop wijzen dat de Samaritan volgens mij een volledig afgeschreven voertuig is. Het is een omgebouwde CVRT, die net als de andere CVRT-types afgeschreven is. De Unimog is dat in principe nog niet, maar die biedt geen passieve beveiliging. Het is absoluut noodzakelijk wij in een oorlogstheater zoals Kosovo waar de toestand zou kunnen escaleren voertuigen hebben voor medische evacuatie, die een passieve beveiliging hebben. De Pandur ambulancevoertuigen zijn naar mijn gevoel dus absoluut noodzakelijk. Ik ben blij, mijnheer de minister, dat u ons bevestigt dat de procedure

opnieuw aangevat is. Ik hoop dat ze zo vlug mogelijk wordt afgerond en dat onze troepen op het terrein over deze voertuigen kunnen beschikken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 **Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de Medische Dienst" (nr. 2391)**

08 **Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le service médical" (n° 2391)**

08.01 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de voorzitter, de medische dienst is zeker niet de minst belangrijke dienst binnen het leger. Nochtans bestaat er nogal wat onduidelijkheid over, en meer bepaald over de locatie van de verschillende onderdelen ervan. Wat is de stand van zaken?

De heer Poncelet, de voorganger van de huidige minister, heeft het idee gelanceerd van een samenwerking tussen het militaire hospitaal in Neder-over-Heembeek en het Sint-Pietersziekenhuis. Ik heb enkele vragen over de bouw van een toren in dit laatste ziekenhuis. De samenwerking lijkt mij geen goed idee. Het Sint-Pietersziekenhuis maakt deel uit van een groep ziekenhuizen die wordt bestuurd door het OCMW van Brussel. Dat is net als de meeste OCMW's van dit land verlieslatend. Volgens mij dient het budget van Landsverdediging niet om de financiële situatie van het OCMW van Brussel te verbeteren of recht te trekken. Ik pleit ervoor het ziekenhuis te Neder-over-Heembeek te behouden en de medische dienst er in de mate van het mogelijke in onder te brengen. Er kan een kleinschalige polikliniek en enkele medische diensten die met de krijgsmacht verband houden worden ingericht. Ik denk hierbij aan een fysiotherapiecentrum, een centrum voor psychologische en post-traumatische begeleiding en een opvang- en crisiscentrum. Zo zou het hospitaal bij een grootschalige crisis in ons land, zoals in het Nederlandse Enschede, een nationaal centrum kunnen zijn. Tot op heden is geen enkel Belgisch ziekenhuis in staat een dergelijke opvang te organiseren, de triage te doen, de eerste zorgen toe te dienen enzovoort.

Ik heb ook enkele suggesties voor het Brugmannziekenhuis in Jette. Heeft dit ziekenhuis een verzoek tot samenwerking met het ziekenhuis van Neder-over-Heembeek ingediend? Het Brugmannziekenhuis kampt met plaatsgebrek en het zou enkele afdelingen operationeel willen

maken in Neder-over-Heembeek. Aangezien het een financieel gezond ziekenhuis is, zal samenwerking een meerwaarde inhouden voor het ziekenhuis van Neder-over-Heembeek. Ik wijs er ook op dat de afdeling van de Koningin Fabiolastichting voor terminaal zieke kinderen, die in het Brugmannziekenhuis is ondergebracht, met plaatsgebrek kampt. Het ziekenhuis van Neder-over-Heembeek zou enkele bedden ter beschikking kunnen stellen van de Koningin Fabiolastichting. Er zijn dus zeer veel mogelijkheden.

De heer Poncelet heeft eraan gedacht om het ziekhuis voor een bedrag van 4 miljard frank te verkopen. Het lijkt mij echter beter om het ziekenhuis te behouden en te valoriseren. De heer Van Hoorebeke zal een vraag stellen over het opleidingscentrum van de medische dienst in Gent. Ook dat zou in Neder-over-Heembeek kunnen worden ondergebracht. Ik meen dat ook de staf van het ziekenhuis vragende partij is om een aantal medische diensten terug uit te bouwen, zowel voor de burgerlijke als voor de militaire sector.

08.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de structuur van de medische diensten van het militair hospitaal dient te worden gezien in het licht van de algemene beleidsnota. De regering zal te gepasten tijde hierover informatie verstrekken. Dit zal eveneens het geval zijn voor de besluitvorming inzake de lokalisatie van het militair hospitaal. Indien een hospitaalfunctie in Neder-over-Heembeek behouden blijft, zal de samenstelling moeten worden bepaald.

Il faut d'abord savoir ce que nous voulons faire pour nous-mêmes. Vous savez que j'ai décidé de faire poursuivre les études de faisabilité pour la colocalisation à Saint-Pierre et que j'attends toujours les résultats de la deuxième étude. Mais dans le même temps, le service médical a été amené, compte tenu de ce que j'avais constaté sur le terrain aussi bien à l'intérieur qu'à l'extérieur du pays, à formuler des propositions de réorganisation et j'ai également demandé au service du GIESIS, c'est-à-dire l'infrastructure, de faire enfin l'inventaire de ce qui se trouvait dans ce mastodonte de Neder-over-Heembeek.

Je peux vous dire que le service médical a fait son travail, que le service de l'infrastructure a fait le sien aussi et qu'aujourd'hui l'on est en train de voir ce que nous pourrions faire entrer comme services de l'armée dans cet ensemble de Neder-over-Heembeek. Je trouve qu'avant toute chose, cet hôpital de Neder-over-Heembeek doit servir à

l'armée. Et je trouverais ridicule, voire insensé, de construire par exemple des bâtiments nouveaux alors qu'il y a des espaces libres à Neder-over-Heembeek. Je pense à des services du personnel par exemple.

Donc, ma volonté, mais brièvement expliquée aujourd'hui, est de pouvoir localiser en un endroit donné, qui pourrait être Neder-over-Heembeek, tout ce qui concerne les militaires, leur santé, leur statut administratif, et de laisser à Evere les missions spécifiques «opérations». Ce serait une utilisation rationnelle des infrastructures qui éviterait des coûts excessifs de construction ou autres.

Pour cela, il s'indiquait d'avoir la connaissance exacte de nos besoins. Il fallait savoir exactement ce que nous allions faire, ce que nous voulions faire, ce que nous pouvions faire. Et il fallait savoir aussi ce dont nous disposions comme espace. Il convient aussi de connaître le statut et la structure en personnel du nouveau service médical.

En ce qui concerne les synergies, je suis toujours favorable à un maximum de synergies, à condition qu'elles ne m'imposent pas de payer la totalité de la facture parce que, pour moi, une synergie bien réfléchie est une synergie où chacun s'y retrouve et où chacun contribue de façon solidaire à un objectif global.

Par exemple pour l'hôpital des enfants, nous avons été les premiers à ouvrir les locaux nécessaires pour les héberger lorsqu'il y avait une crainte pour le bug de l'an 2000.

08.03 **Stef Goris (VLD)**: Mijnheer de voorzitter, ik ben blij de visie van de minister te mogen vernemen. Hij pleit voor maximale benutting van de structuur van Neder-over-Heembeek door de medische dienst van de krijgsmacht. Dan gaat het over verschillende elementen als de staf van de medische dienst en de school van Gent. Mij lijkt het logisch dat de school zich bevindt naast het ziekenhuis, zodat de leerlingen ook de praktijk kunnen leren in het ziekenhuis zonder zich daarvoor zestig kilometer te moeten verplaatsen.

Ik kom nu misschien op wat moeilijker terrein, namelijk een u bekende streek. Zijn er vooruitzichten om ook de apotheek van Nijvel te verhuizen naar het ziekenhuis en dus alles te centraliseren in Neder-over-Heembeek? Dat is een kleine bijkomende vraag. Ten slotte heb ik nog een vraag, namelijk of wij met deze commissie het gebouw in Neder-over-Heembeek

eens kunnen bezoeken. Dat kan gebeuren samen met mensen van de medische dienst. Zo zouden wij ter plaatse kunnen zien in welke staat het gebouw zich bevindt en wat eventueel de mogelijkheden ter plaatse zijn. Wij kunnen de mensen van de medische dienst laten uitleggen wat volgens hen de vooruitzichten zijn. Mij lijkt zo iets de moeite waard. Er is op dit ogenblik nogal wat verwarring in deze dienst en men vreest allerlei scenario's. Er heerst nogal wat onduidelijkheid. Het zou nuttig zijn moest de commissie zich ter plaatse kunnen vergewissen van de mogelijkheden die dit gebouw biedt.

08.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, j'ai visité l'ensemble des installations de Neder-over-Heembeek. Je me suis rendu compte que cette infrastructure offre un potentiel énorme pour toute une série de services de l'armée. Vous pouvez le constater, j'ai conservé mon habitude acquise à la Régie des bâtiments!

Par ailleurs, il me semble que l'école ne doit pas nécessairement se situer à Neder-over-Heembeek. Elle peut très bien être installée à Gand. Certes, les espaces disponibles à Gand sont trop vastes. Dès lors, le service des infrastructures devra proposer un plan d'aménagement de ce gigantesque bâtiment, en le partageant entre une partie réservée aux services de l'école et une autre partie mise à la disposition de la ville ou vendue à un promoteur. Quoi qu'il en soit, l'école a, selon moi, sa place à cet endroit.

De la même façon, il serait impossible de transférer tous les services installés à Nivelles vers le site de Bruxelles. Et M. Moerman peut en témoigner. En effet, opérer un tel transfert engendrerait un inévitable encombrement, dans la mesure où la pharmacie de Nivelles a une fonction de stockage. Traditionnellement, aucune entreprise ne délocaliserait ses stocks vers l'endroit où le coût du terrain est le plus élevé au mètre carré. En général, l'on place les zones de stockage à l'extérieur des villes, en périphérie, là où cela coûte le moins cher.

En outre, ramener les installations de Gand et de Nivelles à Neder-over-Heembeek hypothéquerait non seulement le projet de regroupement de tout le service social « Santé et Affaires administratives », mais entraînerait aussi la fermeture d'une série de services qui sont des ouvertures de l'armée vers le monde extérieur. Je pense notamment aux centres spécialisés en matière d'alcoolisme, de sida, de grands

brûlés, ... Autant de services qui constituent l'ouverture de l'armée sur la société civile.

Dès lors, si vous décidez d'organiser une visite au niveau du service médical, vous devriez vous rendre à Gand, à Neder-over-Heembeek et à Nivelles. Certes, à Nivelles aussi, une réduction de l'espace occupé a été entamée, car nous disposons d'un espace trop vaste à la suite de la récupération de la base allemande.

08.05 **Stef Goris** (VLD): J'aimerais encore savoir si des contacts ont été menés avec l'hôpital Brugmann.

08.06 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, l'hôpital Brugmann a, effectivement, fait savoir qu'il serait éventuellement demandeur d'une collaboration avec nous. Toutefois, je trouverais inconvenant d'entamer des négociations avec ce dernier, alors que les derniers éléments des négociations avec l'hôpital Saint-Pierre ne sont pas encore clôturés. Je ne suis pas du genre à négocier en parallèle avec deux partenaires potentiels. A chacun son tour.

08.07 **Stef Goris** (VLD): Vous laissez tout de même cette piste ouverte le cas échéant, monsieur le ministre?

08.08 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, certainement, mais dans l'hypothèse où il resterait de la place après nos regroupements et la réorganisation interne du département de la Défense - laquelle demeure la priorité.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 **Regeling van de werkzaamheden** **09** **Ordre des travaux**

09.01 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, u zal waarschijnlijk gemerkt hebben dat mijn mondelinge vraag nr. 2456 hetzelfde onderwerp betreft. Met uw toelating zou ik mijn vraag nu samen met die van de heer Van der Maelen willen stellen.

10 **Samengevoegde mondelinge vragen van**
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de 'Black Falcon'-missie naar Zuid-Afrika" (nr. 2408)
- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Landsverdediging over "de deelname van een deel van de Belgische

**luchtmacht aan een vliegshow in Zuid-Afrika”
(nr. 2456)**

10 Questions orales jointes de

- **M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur 'la mission «Black Falcon» en Afrique du Sud' (n° 2408)**

- **M. Francis Van den Eynde au ministre de la Défense sur 'la participation d'une partie de la Force aérienne belge à un meeting d'aviation en Afrique du Sud' (n° 2456)**

10.01 Dirk Van der Maelen (SP): Mijnheer de voorzitter, volgens een aantal kranten zou in de eerste helft van september in Afrika een militaire oefening hebben plaatsgevonden onder de benaming Black Falcon. Ter ondersteuning van een humanitaire missie werd de inzet van F-16 vliegtuigen getest. Dit werd door de luchtmacht bevestigd en volgens dezelfde bron waren er bij deze oefening 5 F-16 vliegtuigen alsook 2 C-130 vliegtuigen en 1 airbus A-310 betrokken. Graag kreeg ik hierover enige toelichting en liefst aan de hand van volgende vragen.

Ten eerste, met welke officiële opdracht zijn deze toestellen naar Afrika vertrokken? Toen ik mijn vraag op basis van deze krantenartikels formuleerde, leek het erop alsof dit was om te onderzoeken hoe in de toekomst F-16 vliegtuigen met humanitaire operaties kunnen worden meegestuurd. In De Standaard van 27 september lees ik echter een artikel waarin de Belgische luchtmacht zelf verslag uitbrengt over deze missie. Hierbij werd gesteld dat deze F-16 vliegtuigen niet enkel voor defensieve opdrachten, zoals de beveiliging van C-130 vliegtuigen, maar ook voor offensieve oefeningen met de Zuid-Afrikaanse luchtmacht werden gebruikt. Hierbij wens ik de inhoud van mijn vraag wat te verbreden. Volgens het verslag van de luchtmacht zelf, zou het hier niet enkel om een humanitaire opdracht gaan, maar zouden er tevens offensieve oefeningen geweest zijn en dit samen met de Zuid-Afrikaanse luchtmacht.

Ten tweede, verloopt deze missie zonder risico's voor materieel en bemanning en zo ja, kunt u ons toelichten over de waarde van deze oefening? Volgens het artikel in De Standaard zouden eerst de C-130 vliegtuigen en daarna de F-16 vliegtuigen kunnen landen omdat door de rotoren van de C-130 vliegtuigen immers alle steentjes van de landingspiste zouden zijn verwijderd. Volgens datzelfde artikel zou een andere procedure zijn gevolgd, waarbij 60 mensen naast mekaar over de landingspiste zouden lopen om steentje per steentje te verwijderen. Is dit verhaal

juist of niet?

Ten derde, wie gaf de toelating tot deze missie? Welke afspraken werden hierover met de NAVO-bondgenoten gemaakt? Werd er rekening gehouden met de mogelijke diplomatieke gevolgen van deze missie?

Ten vierde, vanuit Defensie hoor ik altijd klagen over een gebrek aan middelen. Daarom vernam ik graag hoeveel dit Afrikaanse avontuur gekost heeft. Immers, op de vraag van de journalist van De Standaard naar de kostprijs van deze missie, heeft men niet willen antwoorden. Mijnheer de minister, ik reken erop dat u deze informatie wel aan de parlementsleden zult verlenen.

Ten vijfde, reeds eerder werd de mogelijke inzet van F-16 vliegtuigen bij humanitaire missies op het Afrikaanse continent overwogen en geëvalueerd. Kunnen wij deze evaluatierapporten inkijken?

Ten zesde, hoe wordt deze missie in het Belgische Afrikabeleid ingepast? Immers, dit beleid is voor 99% op Centraal-Afrika, met Rwanda en Burundi, gericht. Het is de thesis van Defensie dat, mochten zich daar problemen voordoen, F-16 vliegtuigen moeten worden gestuurd om de mensen daar te ontzetten. Indien de F-16 vliegtuigen echter een offensieve opdracht hadden, kan dit onder geen beding passen in het Belgische Afrikabeleid.

Mijnheer de minister; desgewenst zal ik deze vraag ook tot de minister van Buitenlandse Zaken richten.

10.02 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, in tegenstelling tot de heer Van der Maelen, heb ik nog niet al mijn vragen gesteld. Zijn verhaal is niet onjuist, maar het is onvolledig. Mijn aandacht werd op deze zaak gevestigd door een bericht in het radionieuws van 30 augustus. Ik vernam toen dat een delegatie van de Belgische luchtmacht naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht zou deelnemen aan een luchtvaartshow in Waterkloof bij Pretoria.

Mijn verbazing was groot toen ik vernam welke drie soorten vliegtuigen wij naar die show stuurden. Ten eerste zijn er vijf F-16's. Uit verschillende bronnen heb ik vernomen dat het er vijf waren omdat men er zeker van wou zijn dat er tenminste drie zouden aankomen. Er zijn er evenwel vijf tot Gran Canaria gevlogen.

Ten tweede stuurden we twee C-130's. Dat is merkwaardig voor een luchtvaartshow. Ik dacht dat als er één vliegtuig in Afrika is gekend, het dat wel is!

Het derde type vliegtuig, de Airbus A310, vind ik nog merkwaardiger daar de Zuid-Afrikaanse luchtvaartmaatschappij, de SAA, zelf zeven van die airbussen in dienst heeft. Bovendien vliegt Air Kenia dagelijks van Nairobi naar Johannesburg met een Airbus A310. Het is toch vrij merkwaardig dat onze luchtmacht met deze selectie ging deelnemen aan een superairshow in Zuid Afrika.

Misschien was dit maar een schijnvertoning om iets anders te camoufleren. Onmiddellijk daarna konden wij immers vernemen dat die vliegtuigen niet alleen naar daar vlogen om aan de goedmenende Zuid-Afrikaan te worden getoond, maar ook dat ze samen met de Zuid-Afrikaanse luchtmacht zouden deelnemen aan een gecombineerde operatie met de naam Noordvalk. Dat zal waarschijnlijk wel louter toeval zijn.

Wij vernamen echter ook dat tegelijkertijd onze luchtvaartstaf in Afrika een andere oefening aan het voorbereiden was, de zogenaamde Black Falcon. Het blijft een geschiedenis van roofvogels, maar Noordvalk enerzijds en Black Falcon anderzijds, dat lijkt toch op elkaar. Daar moet dus iets meer achter zitten. De heer Van der Maelen heeft reeds vragen gesteld op basis van wat hij in De Standaard heeft gelezen. De Franstalige pers gaf daarover echter veel meer informatie. Zo schreef Le Soir van 31 augustus 2000 dat dit alles deel uitmaakt van de nieuwe Afrika-politiek van minister Michel en dat we al troepen in Benin hebben. Ik citeer uit Le Soir: 'Le ministre Flahaut ne cache pas que ces accords s'inscrivent dans le cadre de la nouvelle approche de la politique africaine, préconisée par la majorité arc-en-ciel.' In La Libre Belgique lezen wij ongeveer hetzelfde verhaal. Daar is het echter niet de minister die zich daarover uitspreekt, maar enkele hoge officieren.

In tegenstelling tot de conclusies van de Ruanda-commissie en de standpunten terzake van op zijn minst een deel van de meerderheid - zoals de SP, heb ik de indruk, mijnheer de minister - dat men hier de tachtigste verjaardag van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht voorwendt om opnieuw een militaire aanwezigheid in Afrika op te bouwen. Voor het eerst sinds de vroege jaren '60 zijn daar ook gevechtsvliegtuigen bij.

U zult weten dat wij van het Vlaams Blok geen napoleontische avonturen willen in Afrika. Ik denk dat we er al genoeg gehad hebben. Indien er in

Afrika iets moet worden gedaan, dan is het wat anders dan zomaar soldaatje spelen. Wij zijn bezorgd. Vandaar onze vragen.

Kunt u ons bevestigen of er inderdaad een totaal nieuwe, militaire politiek gevoerd wordt in Afrika? Ik leg de nadruk op het woord nieuwe, omdat deze politiek haaks staat op vroegere verklaringen van de regering. Die politiek komt neer op een aanwezigheidspolitiek over heel het continent. Immers, u zult toch moeten toegeven dat men van Benin tot in Kaapstad bijna heel Afrika overspant. In welke mate engageert de regering zich daartoe en in welke mate zal het Parlement daarover ingelicht worden? Het minste wat we toch kunnen verwachten is dat het Parlement bij een operatie van dit allooi niet alleen op voorhand maar ook stipt op de hoogte wordt gehouden.

Le **président**: Chers collègues, comme j'estime qu'il n'a pas matière à supprimer le droit à la parole des députés, il est tout à fait logique que je n'interrompe pas le développement d'une question, le Règlement ne permettant pas aux membres d'autres groupes d'intervenir sur des sujets parfois très importants.

Je regrette que certaines interpellations soient transformées en questions. Mais si vous souhaitez que je réduise à cinq minutes le temps de parole, je suis prêt à le faire. Si tel est votre souhait, faites m'en la demande.

10.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, het sturen van F-16's naar Zuid-Afrika is een antwoord op een uitnodiging van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht om deel te nemen aan een luchtvaartshow in Pretoria naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht. Net als heel wat andere luchtmachten is de Belgische luchtmacht hierop ingegaan en heeft ze van deze gelegenheid gebruikgemaakt om een evaluatie te maken van de mogelijkheid om uit te wijken naar een locatie buiten de operatiezone van de NAVO, het verifiëren van de juiste samenstelling van het benodigde personeel en in alle veiligheid te opereren met een nieuwe partner. Deze doelstellingen kaderen volledig in de nieuwe missies van de NAVO en de Europese Unie.

Er namen drie vliegtuigen aan de luchtvaartshow deel die tevens enkele vluchten met de Zuid-Afrikaanse luchtmacht hebben uitgevoerd, zoals de gewoonte is voor bilaterale activiteiten. Twee bijkomende toestellen zijn als reserve meegevoerd tot in Gran Canaria in geval van een

defect aan één van de overige drie toestellen. Omwille van de veiligheid van de piloten mogen dergelijke langeafstandsvluchten slechts in groep gebeuren en niet individueel. Op 1 augustus 2000 werden twee C-130's met passagiers en het materiaal van het technische personeel vervoerd. Het ging geenszins om een voorbereiding van militaire luchtoperaties maar alleen om een oefening op lange afstand. Het spreekt voor zich dat een dergelijke oefening specifieke problemen met zich brengt zoals de autonomie van het personeel, de communicatie met de thuisbasis en de heen- en terugvlucht. Alleen oefeningen laten toe de nodige ervaring te verwerven voor de overdracht van luchtmiddelen naar een weinig bekende omgeving. Er zullen zo snel mogelijk lessen worden getrokken waaruit eventuele verbeteringen zullen voortvloeien.

Deze opdracht vormt voor de piloten geenszins een groter gevaar dan eender welke vlucht in het kader van het jaarlijkse trainingsprogramma. Ze werd dan ook met dezelfde zorg voorbereid. De steun aan deze missie wordt voorbereid naar analogie van vroegere langeafstandsvluchten naar bijvoorbeeld de Verenigde Staten, Canada en Marokko. Deze voorbereiding was lang en zeer gedetailleerd. Het technische detachement dat de vliegtuigen heeft begeleid beschikte over alle mogelijke middelen nodig om de veilige uitvoering van de missie te waarborgen. Deze missie werd voorbereid in coördinatie met het ministerie van de Buitenlandse Zaken dat voor elk deelaspect van de opdracht werd geconsulteerd, onder meer inzake de keuze van de landen waar onze vliegtuigen een tussenlanding maakten, met name Gabon en Senegal.

Onze Navo-partners zijn enkel geraadpleegd om eventuele steun te leveren. Zo werd aan de Verenigde Staten gevraagd tijdens de vlucht brandstof te leveren en aan Frankrijk werd gevraagd technische steun te leveren in Dakar en Libreville.

Bij de voorbereiding van de ontplooiing werd uitgegaan van kostenramingen. De exacte kostprijs kan pas later worden bepaald nadat de details van alle betalingen gekend zijn. De oefening maakt deel uit van het jaarlijkse oefenprogramma van de eenheden. Bijgevolg werden de kosten voorzien in het jaarlijkse trainingsbudget. Dit geldt zowel voor de vliegreuen van de verschillende vliegtuigtypes als voor de "AAR" (Air to Air Refueling)-oefeningen waarvoor meestal een beroep wordt gedaan op Amerikaanse tankervliegtuigen op basis van een lopende overeenkomst met de Verenigde Staten.

10.04 Dirk Van der Maelen (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het verwondert mij te horen van de minister dat de "out of area" van de Navo en de Europese Unie zich uitstrekt tot in Zuid-Afrika. Ik neem aan dat dit zowat 8 à 9.000 kilometer is. Het is de eerste keer dat ik dit hoor.

Ik stel vast dat de minister zegt dat dit een ontplooiingsoefening was. In de krant deelt kolonel Marcel Van der Auwera namens de luchtmacht mee dat dit een oefening is waarin niet alleen defensieve opdrachten maar ook offensieve opdrachten werden uitgetest.

10.05 André Flahaut, ministre: Monsieur Van der Maelen, je voudrais vous interrompre. Peu me chaut ce que les officiers de la Force aérienne disent, comme de n'importe quelle force d'ailleurs. Ce qui est important, c'est ce que le responsable politique du département dit. Et pas ce que les membres de n'importe quelle force déclarent, parce qu'ils espèrent certaines choses.

Si certains au niveau de la Force aérienne croient qu'ils ont fait de l'offensif en plus du défensif, c'est leur problème. Mais la mission était clairement définie et elle n'était pas celle-là. Il faut que les choses soient claires.

Et ce qui est dit dans le journal, ce n'est pas non plus ce que le responsable répond devant le parlement. Ce qui compte, c'est ce qui sera écrit dans les comptes rendus de cette séance, et pas ce que des journalistes ont écrit, si éminents et si compétents soient-ils en la matière.

10.06 Dirk Van der Maelen (SP): Mijnheer de minister, ik neem nota van uw opmerkingen. Ik verheug mij trouwens over het feit dat u dit tegensprekt, maar mag ik dan uitgaan van de veronderstelling dat u contact opneemt met die kolonel om hem te zeggen dat zijn verklaringen niet stroken met uw opdracht?

10.07 André Flahaut, ministre: Je lui enverrai le rapport de la commission, en lui demandant d'en prendre acte.

10.08 Dirk Van der Maelen (SP): Ik stel ook vast dat wij nog steeds niet weten wat de kostprijs is van die oefening. U hebt mij naar later verwezen. Ik hoop dat dit geen oefening is om een parlamentslid met een kluitje in het riet te sturen. Ik zou u willen vragen om mij later schriftelijk mee te delen wat de kostprijs van die oefening is.

10.09 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, tout d'abord, il faut savoir que les sommes sont prévues, puisqu'elles le sont pour les entraînements. Donc, si nos militaires ne vont pas en Afrique du Sud, il faut les envoyer survoler la Tchéquie, la Slovaquie, etc.

Mais dès que j'aurai le détail, je vous le communiquerai; cela ne me pose aucun problème.

Le **président**: Je suppose, monsieur le ministre, que vous communiquerez cette information à l'ensemble des membres.

10.10 André Flahaut, ministre: Bien entendu, monsieur le président.

10.11 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik merk dat u wat zenuwachtig reageerde toen onze collega van de SP een hogere officier van de Belgische luchtmacht citeerde in een artikel in De Standaard. Ik wil hier geen olie op het vuur gieten; u kent mij, ik doe zo iets niet. Naast het artikel uit De Standaard heb ik hier echter een artikel uit La Libre Belgique van 4 september 2000. Ik citeer graag mijn bronnen. Daarin komt een andere hogere officier aan het woord. Ik zal zijn naam niet noemen, maar iedereen kan die terugvinden. Ik citeer u toch graag de vraag van La Libre Belgique in vertaling: "Men zegt ons dat de reis naar Zuid-Afrika en de operatie Noordvalk 2000 een geheime opdracht camoufleert, onder de naam Black Falcon". Daarom dat ik daarstraks sprak over twee operaties: Noordvalk en Black Falcon. De kolonel over wie het gaat - een andere dan die, aangehaald door de heer Van der Maelen in De Standaard - antwoordt dat Noordvalk en Black Falcon twee totaal verschillende operaties zijn, maar hij spreekt die geheime opdracht niet tegen. Die voegt daar nog aan toe: "C'était l'occasion - et faite déjà à plusieurs reprises - ... Il est clair que la Force aérienne se doit de préparer des plans de contingence en Afrique." Met andere woorden, er is een tweede kolonel, een Franstalige deze keer, in tegenstelling tot die van de heer Van der Maelen - dat vermoed ik althans, vermits hij in De Standaard aan het woord kwam - die bevestigt dat wij bezig zijn met het herinstalleren van onze luchtmacht in Afrika en dit van Benin tot in Kaapstad. Dit betekent dat België in Afrika Napoleon aan het spelen is, of daar toch mee begint. Ik ben sowieso al niet gelukkig met deze militaire operaties, maar het minste dat wij kunnen vragen is toch dat het Parlement hiervan op de

hoogte wordt gebracht. Ik hoop dat u ons zult informeren over deze plannen van onze regering die duidelijk een beetje mythomaan is en een beetje grootschalig denkt. Misschien droomt ze van een reconquista in Afrika, ik weet het niet. Wanneer ik dit meemaak, ben ik toch zeer wantrouwig.

10.12 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je voudrais simplement dire que je ne peux pas empêcher quelqu'un d'imaginer la préparation de plans secrets; depuis leur plus tendre enfance, certains jouent à la guerre. Et « La Libre Belgique » n'est pas ma bible.

En deuxième lieu, je répète ce que j'ai dit à M. Van der Maelen: l'important est ce qui se dit devant cette commission. Si l'on avait voulu mener des exercices secrets, je n'aurais pas annoncé à mon retour d'Afrique du Sud qu'on avait accepté de participer à cette opération d'air-show. De plus, nous n'aurions pas énoncé de communiqués de presse ni participé à des conférences de presse à notre retour car, finalement, nous aurions très bien pu aller et revenir sans que quiconque n'en sache rien. Cela me semble constituer la meilleure démonstration de notre volonté de travailler dans la transparence. L'autre élément, qu'on omet de dire, c'est que nos pilotes ont remporté le concours en air-show et ramené le trophée; évidemment, comme c'est un aspect positif, on n'en parle ni dans le « Standaard » ni dans « La Libre Belgique ».

10.13 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): En dat met toestellen waarvan er maar drie van de vijf aankomen. Proficiat!

Le **président**: Monsieur Van den Eynde, lorsque le ministre adresse une réponse, il le fait en honneur et sincérité. Je me satisfais donc parfaitement de la réponse du ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de minister van Landsverdediging over "de ziektes van militairen uit missies" (nr. 2436)

11 Question orale de M. Joos Wauters au ministre de la Défense sur "les maladies des militaires à la fin des missions" (n° 2436)

11.01 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, het is duidelijk dat u zich

ook bekommert om deze materie en samen met een aantal collega's zijn wij, na enige moeite, erin geslaagd de problematiek van de gezondheidstoestand van de soldaten die een missie hebben volbracht, te berde te brengen.

Mijnheer de minister, het gevolg dat u verleent aan deze aangelegenheid verheugt ons, namelijk het feit dat systematisch gezondheids-onderzoeken zullen plaatsvinden - en dat zulks regelmatig een weerslag zal vinden in deze commissie is een goede zaak - en dat het rapport terzake ons zal worden overgemaakt.

Ondanks dit blijven een aantal problemen bestaan en in dat verband, mijnheer de minister wil ik u volgende vragen stellen.

Ten eerste, in welke financiële vergoeding wordt voorzien na een missie met dodelijke afloop, voor de slachtoffers van een langdurig ziekteproces en voor de militairen die uit het leger werden verwijderd omwille van gesimuleerde ziekteverschijnselen?

Ten tweede, in welke maatregelen wordt voorzien bij deze beroepsziekte? Inderdaad, wij beschouwen deze ziekte als een beroepsziekte aangezien zij is verbonden aan de uitoefening van een beroep.

Ten derde, wordt er voorzien in een uitsluiting bij het fonds voor beroepsziekten? Wij beschikken in België inderdaad over een waardevol instrument en mocht dat kunnen worden ingeschakeld dat zou dit een grote stap vooruit betekenen.

Ten vierde, welke preventiemaatregelen zullen worden genomen alvorens militairen op missie te sturen?

Le **président**: Monsieur le ministre, je vous passe la parole pour ce sujet intéressant.

11.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je crois percevoir que vous avez un intérêt particulier pour ce sujet; moi aussi.

Je voudrais tout d'abord dire à M. Wauters que j'ai préparé ici une réponse écrite avec tous les chiffres; il serait trop fastidieux de répondre à propos de tous les niveaux d'indemnités. Je propose donc de joindre cette réponse écrite reprenant les montants d'allocations à ma réponse orale.

Wat de geplande maatregelen voor beroepsziekten betreft, wil ik eerst en vooral

duidelijk maken dat de wetgeving inzake beroepsziekten niet op de krijgsmacht van toepassing is. De geordende wetten op de vergoedingspensioenen zijn de militaire tegenhanger van de burgerlijke wetgeving betreffende de arbeidsongevallen en de beroepsziekten. Deze wetgeving voorziet in de toekenning van een vergoedingspensioen volgens de geldende voorwaarden. In toepassing van deze wetgeving moet de aanvrager van een vergoedingspensioen met alle middelen bewijzen dat de door hem aangevoerde schadelijke feiten zich hebben voorgedaan in de dienst en door de dienst. Het oorzakelijk verband tussen deze feiten en de invaliditeit moet worden aangetoond.

Par maladie, il faut entendre tous les troubles physiques, psychiques issus du service accompli et qui ne peuvent être compris dans les définitions d'accident, de blessure de guerre ou de traumatisme résultant de sévices exercés par l'ennemi.

Gelet op de eventuele moeilijkheden bij het bewijzen van het causaal verband, kondig ik in mijn beleidsnota aan dat een specifieke beroepsverzekering zal worden gesloten. Dit is één van de maatregelen die de aantrekkelijkheid van het militair beroep moeten verbeteren. In dit kader heb ik een gedetailleerde studie aangevraagd om de risico's - overlijden en invaliditeit - te dekken, zowel voor het burgerlijk als voor het militair personeel van het departement. Niettemin is de dekking van dit type risico's zeer specifiek. Niet alle verzekeringsmaatschappijen stellen dergelijke contracten voor. Het is dus noodzakelijk om vooraf een brede studie van de markt te maken. In deze optiek heeft Landsverdediging, via een publicatie in het blad van de Europese Gemeenschap van 27 juni tot 30 juni 2000, de markt op Europees vlak verkend. De resultaten van deze marktverkenning zullen binnenkort ter beschikking worden gesteld.

Gelet op de specifieke wetgeving die op militairen van toepassing is, achtte ik het niet opportuun om bij het Fonds voor Beroepsziekten aan te sluiten.

Ik zal nu de geplande preventiemaatregelen toelichten. Bij elke opdracht worden aangepaste preventiemaatregelen genomen met het oog op de bijzondere risico's die tijdens een voorafgaande technische evaluatie werden vastgesteld. Sinds het begin van de opdrachten in 1990 controleert de voor een bepaalde missie aangeduide militaire geneesheer de fysische en medische geschiktheid

van alle aangeduide deelnemers.

Ce médecin prend également les mesures qui s'imposent en matière de protection de la santé si des risques particuliers ont été détectés dans la région où la mission doit se dérouler. De plus, la législation en matière de médecine du travail prévoit que tous les militaires sont examinés une fois l'an par leur médecin militaire du travail. A cette occasion, le médecin du travail réexamine l'aptitude du militaire à la fonction et donc à une éventuelle participation à une mission.

La mise en évidence et l'évaluation des risques lors d'une reconnaissance sur place préalablement à la mission ainsi que durant la mission vers une région encore inconnue se fait depuis juillet 1999 par le service interne de prévention et de protection du milieu des forces concernées éventuellement appuyées par des conseillers en prévention et des médecins du travail.

J'ai également eu l'occasion de répondre à d'autres questions que vous m'aviez posées. Des mesures ont été prises. Nous en avons encore parlé avec le président de la commission, ce dimanche, sur un plateau de télévision. Nous avons bien précisé notre préoccupation permanente de la santé des militaires et la nécessité de rencontrer au cours d'une phase transitoire les problèmes de la charge du passé. Il faut également prévoir, pour le futur, une meilleure prévention et préparation aux missions afin d'avoir une couverture par le biais d'une assurance spécifique. Mais il faut distinguer les deux périodes sinon nous ne nous en sortirions pas.

11.03 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord, alsook voor de gegevens die u de commissieleden terzake bezorgt.

Uit uw antwoord leid ik af dat u zich inderdaad bekommert omtrent de gezondheidstoestand van de militairen en dat u terzake oplossingen wilt bieden, zowel voor problemen die zich voordeden in het verleden als voor toekomstige aangelegenheden.

Over de weg via dewelke zulks kan gebeuren kan uiteraard nog worden gediscussieerd, ook in deze commissie. Naast het fonds voor beroepsziekten en het verzekeringscontract bestaan er nog andere pistes.

Hoe dan ook, mijnheer de minister, ik apprecieer

de geestesgesteldheid die u aan de dag legt om over deze materie te praten en om naar oplossingen te zoeken. Het feit dat wij het dossier kunnen opvolgen is een stap in de goede richting. Ik vermoed dat u, net zoals wij, wenst dat de zaken wat sneller evolueren, maar belangrijk is dat aan dit dossier de nodige ernst en aandacht worden verleend.

Le président: Merci, monsieur Wauters. Je pense que le dossier va effectivement être accéléré puisque le ministre est parfaitement ouvert à une solution. Nous aurons bientôt l'occasion d'examiner une proposition de loi, contresignée par l'ensemble des membres de cette commission, qui prévoit la création d'une présomption d'exposition aux risques, pour autant qu'une doctrine médicale ne se soit pas encore dégagée.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Landsverdediging over "de plannen inzake de Leopoldskazerne" (nr. 2398)

12 Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Défense sur "les plans concernant la caserne Léopold" (n° 2398)

12.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik verontschuldig mij omdat ik niet aanwezig was op het juiste moment. Ik was in de commissie voor de Justitie.

Mijnheer de minister, het is niet de eerste keer dat ik een vraag stel over de toekomst van de Leopoldskazerne in Gent, vooral met betrekking tot de medische dienst die daar is ondergebracht.

Op 11 mei 2000 hebt u geantwoord dat een en ander paste in uw algemene beleidsvisie die daaromtrent zou worden ontwikkeld. Ik heb nadien geen gelegenheid meer gehad om daarover met u van gedachten te wisselen. Ik zou van u daarom graag vernemen welke de toekomstplannen zijn van de Leopoldskazerne te Gent in het algemeen en van de hervorming van de medische dienst in het bijzonder. Niet alleen neemt het gebouw in het Gentse gebeuren een belangrijke plaats in, de medische dienst speelt in de regio en de provincie ook een belangrijke rol bij de medische hulpverlening in geval van zware ongevallen.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken voor het personeel? De overbrenging of de sluiting van de medische dienst kan immers een

belangrijk impact hebben op het personeel, met alle sociale gevolgen daaraan verbonden.

12.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, j'ai déjà un peu répondu tout à l'heure.

De herstructurering van de medische dienst maakt integraal deel uit van de studie die actueel uitgevoerd wordt betreffende de nieuwe structuur van onze krijgsmacht.

J'ai précisé tout à l'heure la réponse en ce qui concernait Neder-over-Heembeek, Nivelles et Gand. Je crois qu'il fallait d'abord savoir ce que nous voulions nous-mêmes au niveau de l'armée. Je crois que maintenant, aussi bien du côté du service médical que du côté de l'infrastructure, les vues sont plus précises. On parvient à mettre les gens autour d'une table.

Je crois que le bâtiment de Neder-over-Heembeek devra regrouper une série de services qui ont trait à la situation personnelle, de santé ou administrative, du militaire et qu'on pourra donc avoir du côté d'Evere ce qui concerne les opérations et les différentes forces. Mais, il faut maintenir Gand et Nivelles. L'école peut très bien être implantée en dehors de l'hôpital. La seule chose, comme vous venez de le dire, c'est qu'il faut, comme pour Neder-over-Heembeek, voir effectivement l'ensemble des locaux dont nous avons besoin. Et pour les locaux dont nous n'avons pas besoin, il faut trouver, avec la ville de Gand, avec des interlocuteurs de la région, des possibilités pour que l'armée puisse se décharger de ce fardeau qui pourrait être utilisé pour du logement ou certains aménagements.

De la même façon, sur Nivelles, j'ai fait remarquer, en général, que les entreprises n'apportaient pas leur stock là où le coût du terrain était le plus cher, elles le laissaient là où le coût du terrain était le moins cher. Je crois que l'on peut très bien vivre avec trois implantations qui peuvent travailler en cohérence et en bonne intelligence.

Il reste à examiner la structure du personnel du service médical et le statut de chacun des membres de ce service. Opte-t-on pour beaucoup de spécialistes, moins de généralistes, plus de généralistes, moins de spécialistes? C'est la dernière partie qui reste à traiter pour avoir un projet complet.

12.03 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, aangezien ik niet alle debatten in deze commissie volg, heb ik geen zicht op wat er gebeurt, maar uit het antwoord van de minister

meen ik toch te kunnen afleiden dat de toekomst iets duidelijker wordt. De Leopoldskazerne zou toch nog een toekomst hebben, maar ik heb begrepen dat het lot van de medische dienst zelf afhangt van de herstructurering die de minister aan het uitwerken is.

Het debat daarover is al jaren aan de gang, ook minister Poncelet hield zich daar destijds mee bezig, en de onzekerheid bij het personeel blijft. Ik reken erop dat de minister spoedig uitsluitsel zal geven.

12.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur Van Hoorebeke, vous pouvez rassurer les gens qui sont à Gand. Il est important de rassurer les gens là où ils sont, comme il a fallu rassurer les gens qui sont à Nivelles en leur disant que leur entité continuerait à fonctionner à cet endroit. Je place beaucoup d'espoir dans cette école du service médical. Mais, finalement, en ce qui concerne les bâtiments, on ne va pas conserver ce mastodonte et il faut donc engager les négociations avec, en priorité, la ville de Gand qui doit pouvoir proposer les solutions les plus adéquates, en bonne intelligence. Ma politique est la suivante; lorsque nous avons des bâtiments ou des domaines, il faut d'abord se tourner vers les autres autorités publiques pour voir si elles n'en ont pas besoin et ensuite vers le privé.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 **Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "le centre militaire pour l'alcoologie" (n° 2501)**

13 **Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de militaire centrum voor alcoholologie" (nr. 2501)**

13.01 **Josée Lejeune** (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question sera brève et concerne le centre militaire pour l'alcoologie.

Comme tout milieu professionnel, l'armée est parfois confrontée à certaines formes d'alcoologie. Je félicite le département de la défense qui a pris en considération ce phénomène en créant le centre militaire pour l'alcoologie de Bourg-Léopold. A mon sens, il mène une politique préventive mais aussi curative plus qu'intéressante.

Même si l'alcoolisme est répandu, il existe bien

d'autres formes de dépendances qui méritent toute notre attention. Je pense notamment aux médicaments, aux drogues et aux jeux qui induisent des comportements de type toxicomaniaque.

Monsieur le ministre pourrait-il préciser:

- existe-t-il au sein de l'armée une institution qui s'occupe de ces autres formes de dépendance?
- si oui, quelles sont les actions préventives menées pour éviter aux militaires de sombrer dans l'une de ces dépendances?
- ne pourrait-on envisager de rebaptiser le centre pour l'alcoologie et étendre ses compétences aux autres dépendances dont les membres du personnel de l'armée, militaires ou civils, pourraient souffrir?

13.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, il n'existe pas d'institution militaire autre que ce centre d'alcoologie.

Les actions préventives menées le sont sous forme de séances d'information, sous l'égide du centre d'alcoologie, dans les unités ou lors d'exposés donnés à l'Ecole royale militaire ou à l'Institut royal de défense; il n'y a pas (pas encore) de campagne de prévention au sens propre du terme.

Dans le cadre de la restructuration du service médical - dont on vient de parler - et compte tenu de mon souci pour la prise en charge médicale et psychosociale de la communauté militaire, je veux que les militaires se sentent en situation de bien-être; à cette fin, un centre de santé mentale sera créé. Je ne l'annonce pas sans raison: en effet, dans les plans antérieurs, les ébauches de centre de santé mentale étaient supprimées. Nous prenons donc vraiment une autre orientation.

Ce centre regroupera divers services aujourd'hui autonomes, tels le centre de l'alcoologie ou le team d'information sida. Il aura comme objectif parmi d'autres la prise en compte au sens large des problèmes d'addiction et leur prévention, et ce, au profit de l'ensemble du personnel du département.

14.01 **Josée Lejeune** (PRL FDF MCC): Monsieur le président, je pense que M. le ministre a répondu à toutes mes questions et je l'en remercie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 **Question orale de Mme Mirella Minne au ministre de la Défense sur "le camp militaire de Lagland" (n° 2508)**

14 **Mondelinge vraag van mevrouw Mirella Minne aan de minister van Landsverdediging over "het kamp Lagland" (nr. 2508)**

14.02 **Mirella Minne** (AGALEV-ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, les habitants de Hudange, village de la commune d'Arlon, se plaignent de problèmes de nuisances sonores. Depuis le mois de mai, le nombre de manœuvres nocturnes se fait à un rythme soutenu. Les tirs accompagnant ces manœuvres perturbent chaque fois les soirées et les nuits des habitants. De plus, pendant le mois de juillet, des militaires britanniques sont installés dans le domaine militaire et quelquefois, les soldats investissent le village et viennent « jouer à la guerre » autour des habitations. Renseignements pris, ces problèmes se rencontrent également dans le village de Fouches qui se trouve à l'autre extrémité du domaine militaire.

Monsieur le ministre, peut-on améliorer la tranquillité des villageois et des riverains du camp? Ces gens souhaiteraient une diminution du nombre de tirs nocturnes et un minimum de discrétion de la part des militaires quand ils traversent les villages.

14.03 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, après enquête, il apparaît que des exercices ont bien eu lieu pendant la période citée. Je voudrais préciser les choses suivantes.

En ce qui concerne l'augmentation du niveau de bruit lors des tirs de nuit, après contrôle du taux d'occupation des stands de tir, force est de constater qu'il n'y a pas d'augmentation notoire du nombre de tirs de nuit. Au contraire, me dit-on, il y aurait même une légère baisse d'occupation de ces stands de tir classiques au profit d'une utilisation accrue d'un village créé loin de toute zone habitée pour l'entraînement du combat en zone urbaine. Le camp de Lagland vaut d'ailleurs la peine d'être visité.

Il n'y a eu aucun tir de mortier cette année. Or, c'est la munition la plus génératrice de bruit. Il est étonnant que les habitants de Hudange se plaignent. Ce village est situé à quelque 5 kilomètres du centre des champs de tir et en est séparé par une importante crête boisée. Renseignements pris auprès d'habitants de

villages plus proches comme Châtillon ou Meix-le-Tige, il n'y a pas d'augmentation du niveau de bruit. D'un contact avec un conseiller communal habitant à Hudange, il appert qu'il n'y a aucune augmentation de bruit ou de nuisance quelconque et que la plainte émane d'une stricte minorité: deux personnes habitant le village. Un représentant du CPAS habitant à Hudange a également confirmé cette version.

En ce qui concerne les activités des troupes anglaises dans les villages, les bourgmestres concernés ont été prévenus. Un briefing détaillé a été donné aux responsables britanniques pour leur rappeler l'interdiction de tirer des munitions à blanc la nuit dans les villages et d'éviter, dans la mesure du possible, les zones habitées et de n'utiliser que des véhicules à roues sur le territoire belge.

Préalablement à la manœuvre, les officiers britanniques ont pris contact avec les autorités civiles, le commissaire de police, l'ingénieur des eaux et forêts et les propriétaires privés pour leur demander toutes les autorisations et les mettre au courant de leurs activités. Sept officiers de liaison encadraient ces unités sur le terrain. Ils précisent que, durant la période de camp, ils n'ont reçu aucune plainte de villageois habitant Hudange.

Etant sensible à ce genre de question, je reste vigilant et je continuerai d'insister auprès des autorités militaires, qu'elles soient belges ou autres, sur la nécessité de veiller au respect de l'ensemble des directives en vigueur. Dans ce cas précis, on a fait les vérifications et les contrôles mais sans résultat.

14.04 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse. Il semblerait qu'on ait fait constater ces nuisances par le commissaire chargé des problèmes d'environnement et que des procès-verbaux aient été dressés.

14.05 André Flahaut, ministre: De qui s'agit-il?

14.06 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): Je ne connais pas son nom.

14.07 André Flahaut, ministre: Je ne parle pas de son nom. Qu'est-ce qu'un commissaire chargé des problèmes d'environnement? Un commissaire du peuple? Ils ont encore cela, dans le Luxembourg? Je croyais qu'ils avaient une ardeur d'avance.

14.08 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): Monsieur le ministre, je vous dis ce qu'on m'a dit: que malheureusement, selon le commissaire, il est impossible d'intervenir car l'armée est toute puissante. Voilà ce qu'on leur a répondu.

14.09 André Flahaut, ministre: Que Dieu l'entende!

Le président: S'il y a des procès-verbaux établis par un fonctionnaire public dans l'exercice de ses fonctions, cela revient à un acte ministériel et vous avez donc un point pour réintervenir peut-être un jour.

14.10 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je n'ai pas connaissance du rapport de cet inspecteur. Aussi, je demanderais à Mme Minne de m'en fournir une copie, si elle le peut. Mais déclarer que l'armée serait toute-puissante est infondé. En effet, si l'on porte ce rapport à ma connaissance, j'ordonnerai toutes les vérifications, tous les contrôles et toutes les dispositions nécessaires. Naturellement, il est bien plus évident de déclarer: «L'armée est toute-puissante; l'on ne peut rien faire contre elle!». Balayez cette idée de votre esprit: l'armée est une entreprise comme une autre, qui tend à respecter son environnement et ses voisins.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het schrappen van het antitankproject "TRIGAT"" (nr. 2536)

15 Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la suppression du projet-anti-char « TRIGAT »" (n° 2536)

15.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het anti-tankproject TRIGAT is reeds enkele malen besproken geweest in de commissie Legeraankopen. Ik heb daar steeds aan deelgenomen. Het was één van de weinige wapensystemen waarover we zoveel informatie konden vergaren. Ik was dus volledig ingelicht over dat project. Blijkbaar gold dat echter niet voor sommige van mijn collega's want in volle vakantieperiode, meer bepaald in de maand juli, verschenen er een paar krantenartikels waarin mensen uit de meerderheid en de oppositie een zware aanval lanceerden op de minister en de aankoopdienst van het leger. Blijkbaar was men

betrokken geweest bij een nutteloos project. Dit heeft mijn aandacht getrokken aangezien ik dit project met veel overtuiging heb horen verdedigen in de commissie Legeraankopen. Toch beweerden sommige collega's dat ze geen informatie hadden gekregen. Ik ben dat gaan nakijken en ik was niet alleen, ook sommige collega's die nooit iets hadden gehoord waren er. Wij hebben daar heel wat gedetailleerde informatie over gekregen.

Het is niet mijn bedoeling om hier één bepaald wapensysteem te verdedigen aangezien ik daar de competentie niet voor heb. Dat is de taak van de aankoopdienst. Naar mijn mening hebben zij hun taak naar behoren vervuld. Het verraste mij dan ook dat een paar van mijn collega's onbezonnen uitspraken hebben gedaan.

Ik ben het project in detail gaan bekijken en zo heb ik een paar ongelukkige zaken ontdekt. Het project is ontstaan in 1983, vrij lang geleden voor zo'n modern wapensysteem. Een tiental jaren geleden werd het echt geactiveerd. Nu beweert men dat het systeem door deze lange tijdsduur bijna verouderd is op het ogenblik dat het wordt geleverd. Men kan dan stellen dat het beter is om dit af te blazen. Dat schijnt de motivatie van de Engelsen te zijn geweest die eind juli uit het project zijn gestapt. Zij werden daarin gevolgd door de Nederlanders. Ik kan bijgevolg vermoeden wat er binnen enkele dagen met dit project zal gebeuren. De beslissing moet dan immers genomen worden.

We moeten ons ernstig beraden over de werkwijze in dit dossier. Uit mijn zeer volledige documentatie blijkt dat hiervoor reeds 1,2 miljard frank werd uitgegeven. Dat geld zijn we kwijt als we het project nu afblazen. Ik denk hierbij ook aan mijn geliefde kustmijnenvegers waarmee we ook al 1,2 miljard frank zijn kwijtgeraakt. Dat begint dus stilaan aan te tikken. Ik zal hier niet in details treden aangezien iedereen over de technische details beschikt. Het verbaast mij echter dat men hier zo lichtzinnig te werk is gegaan. Dit blijkt een belangrijke aankoop te zijn aangezien het om bijna 6 miljard frank gaat. Er klopt iets niet in dit dossier. Misschien kan de minister mij meedelen wat er nu precies verkeerd gelopen. Volgens de Britten zou het aan de Belgen kunnen liggen. Wij zouden te lang gewacht hebben om een aantal zaken te ondertekenen. Daardoor hebben we dit op de lange baan geschoven. Als men lang genoeg wacht, is elk systeem natuurlijk verouderd. Als men vandaag het meest moderne systeem bestelt en dan twintig jaar wacht, dan heeft men

automatisch een verouderd systeem. Dat weet ik ook. Als men op die manier te werk moet gaan, dan kunnen we beter niets meer kopen. Dat is dan onmiddellijk een serieuze besparing. Ik neem echter niet aan dat dit de bedoeling is.

Mijnheer de minister, kunt u mij uitleggen wat er precies verkeerd is gelopen in dit dossier? Ik heb nog een bijkomende vraag. Kan er nog iets gerecupereerd worden van de 1,2 miljard frank die we hieraan besteed hebben?

15.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, ingevolge het onverwacht stopzetten van de Britse deelname aan het programma TRIGAT, die goed was voor 35%, is de industriële rentabiliteit van het project niet langer gewaarborgd. Aangezien de economische voorwaarden werden aangepast, heeft België beslist niet langer aan het programma deel te nemen. Onze generale staf bestudeert alternatieve oplossingen om aan de behoefte te voldoen. De uitgaven voor ontwikkeling zijn vandaag inderdaad opgelopen tot 1,2 miljard frank, die gelijk verdeeld worden over Economische Zaken en Landsverdediging.

C'est un dossier ancien. Nous n'avons pas plus tardé que d'autres. Les Hollandais n'ont d'ailleurs pas pris de décision et, au moment où nous croyions que tout était prêt pour la réalisation, les Anglais ont abandonné le projet. Les Français ont vérifié s'il était possible, compte tenu de la défaillance anglaise, de continuer, mais en maintenant les mêmes prix. Mais il s'avère qu'avec 45%, c'est impossible de maintenir le système. Donc il faut trouver autre chose parce que nous avons besoin de ce type d'arme.

Cela pose beaucoup de questions sur les achats organisés au niveau multilatéral. Pourtant, les achats de matériel à plusieurs pays, c'est la voie du futur. Mais ici, nous sommes dans une impasse.

15.03 **Stef Goris (VLD)**: Mijnheer de voorzitter, ik wens nog even het woord te nemen omdat de heer Sevenhans verwees naar een paar uitslagen van de mensen van de meerderheid waartoe ik ook behoor.

Aan collega Sevenhans wens ik te melden dat ik dit dossier reeds gedurende 5 jaren zeer kritisch in het Parlement volg. Zelf heb ik immers nooit geloofd in de operationaliteit van dit wapensysteem in de nieuwe geostrategische context. Dit heb ik reeds meermaals aangekaart,

ook in de periode dat de heer Poncelet minister was. Het blijkt nu dat ook de andere partners de voorkeur geven aan een lichter wapensysteem, niet enkel omwille van de kostprijs maar ook omwille van het feit dat het wapensysteem te zwaar was. Men kiest dus nu blijkbaar voor bestaande systemen die goedkoper zijn.

Voor hun eigen gebruik hebben de Engelsen lange tijd geopteerd voor de ontwikkeling van een lichter systeem. Uiteindelijk zijn ook zij definitief uit de boot gestapt. Dit leek mij dan ook normaal en bijna voorspelbaar. Ik heb er destijds ook meermaals de heer Poncelet op gewezen, maar hij opteerde voor de bouw van de Milan voor de brigade van paracommando's en het nieuwe systeem voor de klassieke panterinfanteriebrigades, wat mij nog meer verraste. Intussen heeft minister Flahaut dit dossier geërfd en heeft hij de juiste beslissingen genomen om deze zaak verder op te volgen. Nu ook de andere partners kiezen voor goedkopere systemen, lijkt het mij logisch dat ook de regering kiest voor het beste systeem op de markt dat voldoet aan de nieuwe normen van de landmacht. Mijn uitspraken terzake waren dus niet lichtzinnig maar gebaseerd op mijn kennis van een dossier dat ik al 5 jaren volg.

15.04 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Ik neem nota van de uitspraken van de heer Goris. Het is alleen spijtig dat noch de minister, noch zijn eigen collega's in de regering hem geloofd hebben. De beslissing was immers genomen en indien de heer Goris het dossier zo goed kende, wat ik niet betwijfel, had hij vroeger moeten reageren. Het ging toch om een belangrijke aankoop en in dit geval had u uw mensen binnen de regering moeten stoppen.

Mijnheer de minister, zullen er wegens het stopzetten van dit contract, nog kosten uit de kast vallen naast het prijskaartje van 1,2 miljard? Zo ja, kan er nog iets van deze kosten gerecupereerd worden?

Uiteindelijk zal er moeten gekozen worden voor een nieuw, duurder systeem. Dit betekent weer extra uitgaven en ik zou de minister dan ook dankbaar zijn, indien hij nog even de financiële weerslag zou kunnen toelichten.

15.05 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, d'abord, c'est un des premiers dossiers dont on m'a parlé quand je suis arrivé au département de la Défense; à mon arrivée au département de la Fonction publique, on m'a parlé

du bâtiment du Berlaymont tandis qu'à la Défense, il s'agissait du « TRIGAT ».

Des sommes étaient déjà engagées depuis longtemps. Moi, je suis le premier à regretter la défaillance anglaise pour plusieurs raisons. D'abord, des efforts de recherche ont été fournis, coûteux; ensuite, je songe au fait qu'il nous faudra recommencer à équiper notre force terrestre: je voyais là l'opportunité de terminer un dossier mais ce ne fut pas possible.

Aujourd'hui, je ne peux que le constater et espérer que la plus grande partie des recherches effectuées pourront être réutilisées pour l'acquisition d'un nouveau système. Mais vous dire aujourd'hui si, sur le 1,2 milliard, nous récupérerons 100, 200 ou 300 millions, j'en suis tout à fait incapable. Des instructions sont données pour récupérer le maximum de ce qui a été fait. Quand on reconstruit une maison, on essaie de réutiliser les fondations et des matériaux afin de ne pas tout perdre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "het dumpen van munitiehulzen in zee" (nr. 2544)

16 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "le dépôt de douilles militaires en mer" (n° 2544)

16.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik was verbaasd toen ik in de loop van de zomer in een bepaald televisieprogramma zag dat men bij een schietoefening op het fregat De Wandelaar de gebruikte hulzen gewoon in zee dumpte. Toen wij de gelegenheid hadden om een schietoefening bij te wonen, gaf de commandant de opdracht de hulzen niet in zee te gooien. Die oefening vond plaats bij de Waddeneilanden, dat kan er ook iets mee te maken hebben.

Ten eerste, welke richtlijnen bestaan daarover bij de zeemacht?

Ten tweede, is er een verschil in het dumpen van hulzen bij de Waddeneilanden ten opzichte van andere locaties?

Ten derde, hoe zit het met de naleving van de reglementeringen van de Marpol-conventie? Zijn die ook bindend voor het leger?

16.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, het beleid van de marine op milieugebied is erop gericht de milieubelasting die voortvloeit uit de operationele taakuitvoering en de bedrijfsmatige ondersteuning ervan te beheersen en zoveel mogelijk te verminderen. Voor de varende eenheden betekent dit onder andere de toepassing van de internationale reglementering waaronder de Marpol-conventie.

Ofschoon de soevereine immuniteit van oorlogsbodems een basisprincipe is van het nationaal en internationaal recht, neemt de marine alle nodige maatregelen om de Marpol-conventie en de wet op de bescherming van het maritieme milieu maximaal na te leven. Dit dient te gebeuren zonder de operationele gereedheid van de schepen in het gedrang te brengen.

De algemene politiek is om de gebruikte hulzen aan boord te houden in de kustwateren waar deze hulzen problemen zouden kunnen creëren voor de visserij. Alhoewel het dumpen van stalen hulzen in waterdieptes van 2000 tot 3000 meter over het algemeen geen gevolgen heeft voor het milieu of de scheepvaart, heb ik de marine toch richtlijnen gegeven om de gebruikte hulzen in de toekomst altijd aan boord te houden.

17.01 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Ik dank de minister voor dit uitgebreide antwoord. Ik ben natuurlijk zeer opgetogen dat u die opdracht hebt gegeven. Ik denk dat dit ook pleit voor de zorg die u zelf koestert voor het milieu en die in het leger duidelijk aanwezig is. Dit kan de andere NAVO-partners en de ons omringende landen tot voorbeeld strekken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 **Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de terugkeer van in Duitsland verblijvende militairen" (nr. 2545)**

17 **Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "le retour des militaires résidant en Allemagne" (n° 2545)**

17.02 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag betreft de terugtrekking van onze troepen uit Duitsland, zoals in het strategisch plan werd aangegeven. Ik verneem dat militairen in Duitsland zich daar toch enige zorgen over

maken. Zo vragen zij zich af of zij hun kinderen daar nog naar school moeten sturen, dan wel een terugkeer naar België moeten voorbereiden.

Vandaar dat het mij nuttig lijkt te vragen wat de stand van zaken is. Zijn er reeds bepaalde termijnen afgesproken over een volledige of gedeeltelijke terugtrekking van de troepen? Werd in dit verband reeds een kalender vastgelegd of wanneer zal die voorhanden zijn? Hoe staat het met de informatie van de militairen die thans in Duitsland gelegerd zijn? Hebt u al een berekening gemaakt van de financiële implicaties van het dossier?

17.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, er is nog geen beslissing genomen in verband met een nauwkeurige kalender voor de terugtrekking van de troepen uit Duitsland. Er werd begonnen met de studies inzake de implementatie van de beleidsnota "De beleidsstructuur en de herstructurering van de operationele eenheden" en inzake de financiële implicaties.

Nadat ik heb kennisgenomen van de resultaten van de studies zal het in Duitsland gelegerde personeel op het einde van de eerste semester van 2001 ingelicht worden over de verschillende mogelijkheden voor een toekomstige affectatie en de geplande termijn voor terugkeer. Er zal een rondvraag aan het personeel worden bezorgd waarin het zijn wensen kenbaar kan maken. Het personeel zal kunnen beschikken over een termijn van één jaar, vooraleer een mutatie wordt uitgevoerd gedurende de vakantieperiode.

17.04 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Daarmee kan ik de militairen in Duitsland al gedeeltelijk geruststellen, aangezien ze toch enige zekerheid krijgen over de termijn waarbinnen het project zijn beslag zal krijgen.

17.05 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, je voudrais simplement préciser qu'une première étude a été faite et qu'il est très difficile d'aller plus loin avant de savoir comment nous allons restructurer la force terrestre. Supposons le cas d'école suivant: si - après avoir demandé à l'intéressé où il souhaitait rentrer - celui-ci répondait: « A Thuin! », et si, dans notre restructuration, Thuin disparaissait au profit de Tournai, nous aurions alors réalisé trop tôt cette enquête. Je dois dès lors séquencer les choses en telle manière que l'on puisse indiquer le nombre de places restantes auprès de la force

terrestre et des autres forces. Dès lors, ce n'est que lorsque nous serons en mesure d'offrir aux personnes une réelle possibilité de choix que nous mènerons cette enquête - étant entendu qu'aucun déménagement ne pourra avoir lieu durant la période scolaire.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de werking van het bevorderingscomité" (nr. 2550)

18 Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le fonctionnement du Comité de promotion" (n° 2550)

18.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week kwam het bevorderingscomité van Landsverdediging bijeen om een aantal bevorderingen goed te keuren. Ik wil de heren Van Keersbilck en Van Dingenen feliciteren met hun bevordering.

Het valt mij op dat in dergelijke bevorderingen bepaalde evenwichten en verdeelsleutels terug te vinden zijn. Ik wil zeker niet op de persoon spelen, maar op dergelijke bevorderingen volgt nogal eens commentaar. Die zogenaamde bevorderingscomités zouden ook ondoorzichtig te werk gaan.

Het is waarschijnlijk puur toeval dat communautair gezien de verhoudingen altijd juist uitvallen. Er zijn altijd juist genoeg Vlamingen en Walen die kunnen worden bevorderd. Vorige week heb ik vernomen dat er gelukkig ook een aantal vrouwen bij waren. Ik neem aan dat dit gebeurde op basis van hun bekwaamheid en niet omdat een ander groot schandaal de kop moest worden ingedrukt.

Dit zijn allemaal zaken die het bevorderingscomité in een slecht daglicht zetten. U zal ook wel weten dat er nogal wat kritiek is. Ik heb horen beweren dat vooral op het hoogste niveau geregeld politieke invloeden zouden gelden. Als dat juist is, is dat een slechte zaak. Niemand zal ontkennen dat dit in het verleden zo wel gebeurd zal zijn. Nu evenwel moet er een nieuwe wind waaien in het benoemingsapparaat van het leger.

Mijnheer de minister, hoe functioneert dit comité? U weet ook dat er veel kritiek op wordt geleverd. Mag dat systeem nog wel in stand worden gehouden? Zou men niet beter een transparanter systeem op poten zetten? Geregeld hoort men de

stelling dat het van zeer groot belang is uit welke eenheid men komt om te kunnen doorgroeien, dat het een richting aan iemands carrière kan geven. Dat is in mijn ogen zeer onrechtvaardig. Immers, iedereen moet gelijk worden behandeld.

U kunt mij misschien van het tegenovergestelde overtuigen, maar ik denk dat er iets loos is met deze bevorderingscomités. Of ben ik verkeerd?

18.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, elk jaar wordt een comité georganiseerd waarop de kandidaturen voor bevordering in een graad van hoger officier worden onderzocht.

De wettelijke basis van dit bevorderingscomité is vastgelegd in de wet van 1 maart 1958 betreffende het statuut van de beroepsofficieren, het koninklijk besluit van 7 april 1979 betreffende de stand en de bevordering van de beroepsofficieren en het ministerieel besluit van 31 maart 1971 betreffende de samenstelling en de werking van de bevorderingscomités.

Voor elke kandidaat wordt, door zijn hiërarchische chefs, een gemotiveerde bevorderingsvoordracht en een evaluatienota opgemaakt. Deze elementen worden op de staf van de krijgsmachtdelen uitgebaat, waarna op basis van enerzijds de individuele waarden van elke kandidaat en anderzijds het potentieel belang dat de kandidaat voor de krijgsmacht kan betekenen, een rangschikking wordt opgemaakt.

Op het niveau van de generale staf worden inmiddels de te betrekken plaatsen berekend in verhouding tot de verwachte personeelsevolutie. Deze studie wordt aan de minister van Landsverdediging ter goedkeuring voorgelegd.

Ter zitting van het comité zetelen de minister van Landsverdediging als voorzitter, de chef van de generale staf, de stafchef en de generaals van de betrokken krijgsmachtdelen en, afhankelijk van de onderzochte graad, twee tot vier officieren van gelijke en van direct hogere graden, die bij loting worden aangewezen.

De werkwijze van het comité omvat in volgorde: ten eerste, de mededeling door de minister van Landsverdediging van de namen van de officieren van wie de kandidatuur niet kan worden onderzocht en de door hem dienaangaande genomen beslissing; ten tweede, de aanwijzing van de kandidaten die door het comité niet geschikt worden geacht om de functie van de hogere graad uit te oefenen en die niet-

aanbevelenswaardig worden verklaard, met vermelding van de motivering; ten derde, de voordracht van de aanbevelenswaardige kandidaten; ten vierde, de kennisgeving door de minister van Landsverdediging van het maximum aantal te verlenen betrekkingen; ten vijfde, het gemotiveerd voorstel tot rangschikking van de meest geschikte kandidaat binnen de grens vastgelegd in punt 4; ten zesde, de aanbeveling volgens de rangschikking door het comité, van de meest geschikte kandidaat.

Voor de punten 1, 2, 3 en 5 wordt overgegaan tot stemming, waarbij eventuele tegenvoorstellen bij absolute meerderheid worden aanvaard. Elk hierboven vermeld lid van het comité heeft een stem en de minister van Landsverdediging heeft slechts een adviserende stem. Bij gelijkheid van het aantal stemmen is de stem van de stafchef van het krijgsmachtdeel beslissend.

Monsieur le président, c'est la deuxième année que j'étudie tous les dossiers qui sont présentés au comité de promotion et c'est la deuxième fois que je participe à ce comité. A chaque fois, j'ai pu constater le sérieux avec lequel le travail est mené au sein de chaque force.

J'ai l'habitude de pointer en marge de la liste des candidats ceux qui me paraissent les plus aptes à être sélectionnés pour des raisons diverses (nombre de participations aux missions, faits exceptionnels de militaires qui ont, par exemple, sauvé deux ou trois enfants au cours d'une mission, ou encore parce qu'un militaire a initié tel ou tel programme de cours ou pris telle ou telle initiative).

J'ai déjà eu l'occasion de constater à deux reprises qu'il y a de fortes concordances entre les propositions formulées et mon propre classement. Mais, il faut savoir que ce n'est pas une concordance absolue. Chacun intervient.

Je constate également que cela fonctionne et que les participants à ce comité s'impliquent réellement avec le souci d'accorder une promotion aux gens jugés les plus aptes.

Il y a aussi un souci, comme vous l'avez dit, de respecter un certain équilibre entre les forces, les parties des forces mais également un équilibre communautaire.

Lors du dernier comité, - cela varie d'une année à l'autre - un peu plus de 100 promotions ont été accordées à des néerlandophones et 47 à des francophones. C'est ainsi qu'à partir du 26 décembre 2000 ou du 1er janvier 2001, le rapport

sera de 60/40 dans pratiquement toutes les forces et sous-unités. Ce qui est, selon moi, un équilibre à maintenir.

Il est vrai également qu'à l'occasion de ce comité, j'ai insisté pour que l'on tienne compte de la présence des femmes à l'armée et que l'on fasse une sorte de discrimination positive car si on attend le cheminement normal, nous serons tous pensionnés lorsque les femmes occuperont les premiers rangs parmi les officiers supérieurs. Or je ne vois pas pourquoi ces fonctions ne leur seraient pas accessibles.

18.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat de minister een vrij eerlijk antwoord gaf. Over de bevorderingscomités doen immers heel wat verhalen de ronde.

Mijnheer de minister, u zult het met mij eens zijn dat elke beoordeling een aantal subjectieve gegevens inhoudt en dat zulks via dit systeem niet kan worden uitgeschakeld.

Ik ben niet op de hoogte van flagrante zaken - de eventuele melding ervan was overigens niet de bedoeling van mijn betoog - maar toch blijft het verhaal circuleren dat men op het hoogste niveau - het niveau van de generaals - steeds wordt geconfronteerd met politieke invloed. Welnu, mijnheer de minister, bent u in eer en geweten ervan overtuigd dat dit niet het geval is?

18.04 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je suis absolument convaincu de cela. Le meilleur exemple c'est que j'ignore l'appartenance politique de deux personnes qui ont eu une promotion et qui travaillent chez moi. Elles n'appartiennent même pas à mon parti politique. C'est bien la preuve que ces personnes ont eu une promotion en fonction de leurs compétences et pas en fonction d'une appartenance quelconque. Je suis désolé de devoir le dire en leur présence: je n'ai eu aucune lettre, d'aucun de mes collègues au gouvernement, d'aucun des parlementaires, quels que soient les partis, majorité ou opposition, pour me demander de soutenir tel ou tel. Je peux ouvrir mes armoires si vous le souhaitez, il n'y a pas eu de lettre!

Il y a un monde de différence entre le département que j'avais auparavant et celui que j'ai actuellement.

Le président: Je vous propose de reporter le point 13 de l'ordre du jour à notre prochaine séance puisque je constate que M. Ferdy Willems

ne nous a pas encore rejoints.

Président: André Schellens.

Voorzitter: André Schellens.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

19 Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Défense sur "l'application de la loi du 16 mars 2000" (n° 2455)

19 Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Landsverdediging over "de toepassing van de wet van 16 maart 2000" (nr. 2455)

19.01 Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Monsieur le président, à l'origine, il s'agissait d'une interpellation.

Compte tenu de l'heure, je vous proposerai de joindre, par écrit, à l'intention de la commission les réponses plus techniques figurant en bas des pages 1, 2, 3 et 4 de mon développement, puisqu'il s'agit de chiffres par rapport à des situations précises et techniques. De quoi s'agit-il?

Nous avons récemment voté une série de dispositions légales, via la loi du 16 mars 2000, entrée en vigueur le 16 avril et relative à la démission de certains militaires et à la résiliation de l'engagement ou du réengagement de certains candidats militaires, à la fixation de la période de rendement et à la récupération par l'Etat d'une partie des frais consentis par l'Etat pour la formation et d'une partie des traitements perçus pendant la formation.

Il s'agit donc d'une disposition légale, d'une loi dite de rendement, dont les conséquences sociales sont peut-être de nature à nous interpeller. Après quelques mois, le temps est venu de dresser un premier bilan social de l'application de cette loi. Les diverses mesures à implication directe sur la situation sociale de certaines catégories de militaires peuvent être très graves. On m'a relaté le cas isolé d'un jeune homme, qui devait rembourser une somme de 963.000 francs, alors qu'il est âgé de 19 ans et qu'il n'a pas encore gagné le premier franc de sa vie. Ce garçon entame donc sa carrière avec un million de dettes. Je suis persuadé que ce type de situation vous interpelle au premier chef et que des solutions préventives sont mises en œuvre avant l'application stricte et rigoriste de la loi.

La loi prévoit que le militaire qui n'a pas accompli

sa période de rendement lorsqu'il a été définitivement mis fin à sa formation est tenu de rembourser une partie des traitements perçus durant la formation: 73 %.

Une situation identique est prévue pour les candidats militaires des cadres actifs, dont l'engagement ou le réengagement est résilié en cours de formation.

L'application de cette loi prévoit donc des incidences financières quantifiables pour le personnel concerné. Certaines situations peuvent être particulièrement critiques. Une appréciation chiffrée est seule de nature à permettre une évaluation correcte de l'application de la loi et de ses incidences pratiques.

A cet égard, monsieur le ministre, pourriez-vous nous donner l'une ou l'autre réponse à des cas pratiques que j'ai soulevés?

De pareilles données sont en outre de nature à peut-être permettre une évaluation d'autres données, à émettre d'autres réflexions, par exemple, une appréciation éventuelle des retombées de l'application de cette loi sur les possibilités de recrutement, car il s'agit évidemment d'une incidence directe.

En la matière, ce type de dispositions légales est-il suffisamment porté à la connaissance de ceux qui s'engagent? Ce serait un élément déterminant dans l'appréciation du début d'une carrière ou non, dès lors que les conséquences financières peuvent quand même s'avérer sévères.

19.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, le candidat du cadre actif visé à l'article 26bis de la loi du 21 décembre 1990 doit rembourser une partie des traitements perçus pendant la formation, alors que sa période de rendement n'a pas encore débuté.

Cette obligation concerne les candidats officiers et sous-officiers qui ont obtenu un diplôme soit de candidature universitaire, soit un diplôme ou un certificat de l'enseignement secondaire supérieur aux frais du département.

Cette disposition a pour but d'éviter que certains candidats militaires, après avoir obtenu le certificat ou le diplôme cité et après s'être constitué un pécule sur la base du traitement perçu, qui pourrait leur permettre de continuer des études, ne quittent les Forces armées sans y avoir presté, alors que la collectivité a investi en eux. Telle est

la philosophie de base et personne ne la conteste.

Un candidat sous-officier de carrière, qui a obtenu son diplôme ou son certificat d'études secondaires supérieures dans une école de sous-officiers et qui perd la qualité de candidat à l'issue de la période de formation, c'est-à-dire juste avant la fin des quatre années de candidature est tenu de rembourser un montant d'environ 1.380.000 francs, qui représente 73% des traitements perçus pendant la formation, y inclus les pécules de vacances et les primes de fin d'année.

Le montant cité dans la question correspond à la qualité de candidat sous-officier de carrière en fin de troisième année de formation.

Le dossier finalisé est transmis à l'administration de la TVA, des enregistrements et des domaines; la récupération des sommes dues est donc de sa compétence. La loi permet de prendre l'aspect social en compte; en effet, l'article 8 de cette loi prévoit que le Roi peut, pour des raisons sociales exceptionnelles, exonérer de tout ou partie du remboursement le militaire qui en fait la demande. Les militaires en sont bien au courant.

La loi du 16 mars 2000 est parue le 6 avril au « Moniteur belge » et les applications sans mesures transitoires depuis le 16 avril 2000. Les candidats en cours de formation tombaient d'office, à cette date, sous le coup de la loi et une instruction datant du 21 avril 2000 a été diffusée au sein des forces armées afin de mettre les autorités et le personnel au courant de la nouvelle loi. Une note datée du 11 juillet 2000 a été transmise aux organismes d'incorporation en stipulant que l'information jointe concernant l'application de la loi devait être communiquée aux candidats avant la souscription de leur engagement.

Comme je viens de le dire, cette loi permet donc de tenir compte de la situation sociale, familiale ou financière de l'intéressé afin de mieux autoriser une exonération partielle ou totale du remboursement. Il n'est pas dans les intentions du gouvernement de revoir les taux de ce remboursement. La proposition obligeant à bloquer 73% du traitement sur un compte portant intérêt semble à première vue contradictoire avec la loi du 12 avril 1965 sur la protection de la rémunération des travailleurs.

En ce qui concerne aujourd'hui la situation des démissions reçues entre le 16 avril et le 31 juillet 2000, pendant la période de rendement avec obligation de remboursement, il y a un officier de

carrière, zéro sous-officier de carrière, zéro officier de complément, zéro sous-officier de complément et les volontaires ne sont pas tenus au remboursement. Pour le personnel auxiliaire, zéro officier, zéro candidat officier; pour les candidats de carrière et de complément, un officier de carrière, un sous-officier de carrière, zéro officier de complément, zéro sous-officier de complément. Pas de pilote de l'aviation légère ou du personnel navigant de la marine.

Le dossier finalisé est donc transmis à l'administration, comme je vous l'ai dit; les montants à rembourser, je proposerai de vous les communiquer dans la version écrite de la réponse, car il s'agit de chiffres selon les différentes catégories.

En résumé, pour ce problème, il fallait faire quelque chose. Cette intervention a eu un effet de frein mais il convenait également de prendre une disposition légale suffisamment souple pour ne pas tuer purement et simplement un jeune au seuil de sa carrière professionnelle. Comme vous le suggérez, il faut responsabiliser les gens lors leur engagement; c'est ce que nous nous efforçons de faire.

19.03 Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Monsieur le président, je remercie M. le ministre pour sa réponse.

Personnellement, étant au rang des députés qui ont voté cette loi, je me pose aujourd'hui la question de savoir s'il ne faudrait pas à l'avenir réfléchir à une nuance entre ceux qui demandent pour partir et ceux qui échouent. En effet, la situation me semble tout à fait différente. Certaines personnes se trouvent stoppées dans une carrière alors qu'il s'agit en fait d'une insuffisance par rapport aux exigences des études. Voilà un élément aléatoire dont personne ne peut jamais disposer en connaissance de cause lors de la signature. Je me demande s'il ne conviendrait pas de réfléchir à cette situation.

19.04 André Flahaut, ministre: C'est l'appréciation que j'ai faite dans le cadre de l'article 8. Dans les faits, elle se pratique de cette façon. C'est vrai que la personne qui demande à partir, en général, dispose déjà de quelque chose d'autre à côté, avec une rémunération sans doute beaucoup plus considérable. Dieu sait si, quelquefois, la firme qui l'a engagée ne lui avance pas déjà la somme pour rembourser.

Donc, dans les faits, il faut tenir compte de la situation sociale du malheureux qui échoue et j'espère qu'il y en aura le moins possible.

19.05 **Jean-Paul Moerman** (PRL FDF MCC): Ne pensez-vous pas qu'il faudrait aller jusqu'à une modification de l'article 8 plutôt que de laisser cela à l'appréciation? Vous savez que, parfois, l'appréciation est un élément mouvant.

André Flahaut, ministre: J'ai un peu la crainte aussi qu'en inscrivant une formule rigide dans la loi, on n'arrive à une application bête et méchante de cette formule rigide.

Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Oui, il peut y avoir des fraudes. On peut échouer par plaisir, je suis d'accord mais c'est quand même exceptionnellement le cas.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.10 uur.

La réunion publique de commission est levée à 17.10 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

dinsdag

mardi

24-10-2000

24-10-2000

14:14 uur

14:14 heures

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Landsverdediging over "de militaire controleurs van de luchtmacht" (nr. 2492).	1
<i>Sprekers: Martine Dardenne, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval van twee Belgische militairen in Kosovo" (nr. 1954)	3
<i>Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Samengevoegde mondelinge vragen van	4
- de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de revalorisatie van de weddeschalen van de lagere kaders" (nr. 2386)	4
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde loonsverhogingen voor de militairen" (nr. 2537)	4
<i>Sprekers: Stef Goris, Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de mobiliteit binnen het openbaar ambt" (2387)	6
<i>Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het probleem van de kapiteins" (nr 2388)	6
<i>Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de militaire attachés" (nr 2389)	7
<i>Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de PANDUR-ambulance-voertuigen" (nr 2390).	9
<i>Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de Medische Dienst" (nr 2391)	9
<i>Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Samengevoegde mondelinge vragen van	11
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister	11

SOMMAIRE

Question orale de Mme Martine Dardenne au ministre de la Défense sur "les contrôleurs aériens militaires" (n° 2492).	1
<i>Orateurs: Martine Dardenne, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "l'accident de deux militaires belges au Kosovo"(n° 1954)	3
<i>Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Questions orales jointes de	4
- M. Stef Goris au ministre de la Défense sur « la revalorisation de l'échelle des salaires des cadres inférieurs » (n° 2386)	4
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur « l'augmentation des salaires pour militaires » (n° 2537)	4
<i>Orateurs: Stef Goris, Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "la mobilité au sein de la fonction publique (2387)	6
<i>Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le problème des capitaines" (n° 2388)	6
<i>Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n°2389)	7
<i>Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les ambulances motorisées PANDUR" (n° 2390).	9
<i>Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le service médical" (n° 2391)	9
<i>Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Questions orales jointes de	11
- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la	11

- van Landsverdediging over 'de Blak Falcon'-missie naar Zuid-Afrika' (nr. 2408)
- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Landsverdediging over 'de deelname van een deel van de Belgische luchtmacht aan een vliegshow in Zuid-Afrika' (nr. 2456)
Sprekers: Francis Van den Eynde, Dirk Van der Maelen, voorzitter van SP-fractie, **André Flahaut**, minister van Landsverdediging
- 11 Défense sur 'la mission « Black Falcon » en Afrique du Sud' (n°2408)
- M. Francis Van den Eynde au ministre de la Défense sur 'la participation d'une partie de la Force aérienne belge à un meeting d'aviation en Afrique du Sud' (n° 2456)
Orateurs: Francis Van den Eynde, Dirk Van der Maelen, président du groupe SP, **André Flahaut**, ministre de la Défense
- 13 Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de minister van Landsverdediging over "de ziektes van militairen uit missies" (nr 2436)
Sprekers: Joos Wauters, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 13 Question orale de M. Joos Wauters au ministre de la Défense sur "les maladies des militaires à fin des missions" (n° 2436)
Orateurs: Joos Wauters, André Flahaut, ministre de la Défense
- 15 Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Landsverdediging over "de plannen inzake de Leopoldskazerne" (nr 2398)
Sprekers: Karel Van Hoorebeke, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 15 Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Défense sur "les plans concernant la caserne Léopold" (n° 2398)
Orateurs: Karel Van Hoorebeke, André Flahaut, ministre de la Défense
- 16 Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de militaire centrum voor alcoholologie" (nr 2501)
Sprekers: Josée Lejeune, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 16 Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "le centre militaire pour l'alcoologie" (n° 2501)
Orateurs: Josée Lejeune, André Flahaut, ministre de la Défense
- 17 Mondelinge vraag van mevrouw Mirella Minne aan de minister van Landsverdediging over "het kamp Lagland" (nr 2508)
Sprekers: Mirella Minne, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 17 Question orale de Mme Mirella Minne au ministre de la Défense sur "le camp militaire de Lagland" (n° 2508)
Orateurs: Mirella Minne, André Flahaut, ministre de la Défense
- 17 Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het schrappen van het antitankproject "TRIGAT"" (nr 2536)
Sprekers: Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging, **Stef Goris**
- 17 Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la suppression du projet anti-char « TRIGAT »" (n° 2536)
Orateurs: Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense, **Stef Goris**
- 19 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "het dumpen van munitiehulzen in zee" (nr 2544)
Sprekers: Peter Vanhoutte, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 19 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "le dépôt de douilles militaires en mer" (n° 2544)
Orateurs: Peter Vanhoutte, André Flahaut, ministre de la Défense
- 20 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de terugkeer van in Duitsland verblijvende militairen"(nr.2545)
Sprekers: Peter Vanhoutte, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 20 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "le retour de militaires résidant en Allemagne (n°2545)
Orateurs: Peter Vanhoutte, André Flahaut, ministre de la Défense
- 20 Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de werking van het bevorderingscomité" (nr. 2550)
Sprekers: Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging
- 20 Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le fonctionnement du Comité de promotion" (n° 2550)
Orateurs: Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Landsverdediging over "de toepassing van de wet van 16 maart 2000" (nr 2455)

Sprekers: **Jean-Paul Moerman, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

22

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Défense sur "l'application de la loi du 16 mars 2000" (n°2455)

22

Orateurs: **Jean-Paul Moerman, André Flahaut**, ministre de la Défense

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

DINSDAG 24 OKTOBER 2000

14:14 uur

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

du

MARDI 24 OCTOBRE 2000

14:14 heures

De vergadering wordt geopend om 14.20 uur door de heer Jean-Paul Moerman, voorzitter.

La séance est ouverte à 14.20 heures par M. Jean-Paul Moerman, président.

01 Mondelinge vraag van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Landsverdediging over "de militaire controleurs van de luchtmacht" (nr. 2492).

01 Question orale de Mme Martine Dardenne au ministre de la Défense sur "les contrôleurs aériens militaires" (n° 2492).

01.01 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Nagenoeg 45% van het Belgisch luchtruim staat onder militaire controle. De burgerluchtvaart zou daar gebruik willen van maken ; een en ander vereist echter een coördinatie en derhalve een discussie over de veiligheid.

01.01 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Quelque 45% de l'espace aérien belge se trouvent sous contrôle militaire. L'aviation civile a un œil dessus, ce qui implique des coordinations et, dès lors, un débat en matière de sécurité. Par rapport au cadre, 30 % des postes de contrôleurs opérationnels s'avèrent inoccupés. On assiste en conséquence à des départs vers le civil. Quant au matériel, il est, le plus souvent, dépassé.

Wat de personeelsformatie betreft, staan 30 % van de betrekkingen van operationeel luchtverkeersleider open. Men stelt dan ook vast dat sommigen naar de burgerluchtvaart overstappen.

Quels sont les postes prévus dans le budget pour permettre l'amélioration du matériel ou son remplacement ?

Voorts is het materiaal vaak verouderd.

Welke posten zijn in de begroting opgenomen teneinde een verbetering of vervanging van het materiaal mogelijk te maken?

Comment comptez-vous compléter le cadre pour arriver à un nombre de travailleurs suffisant ?

Hoe zal u de personeelsformatie opvullen om tot een toereikend aantal personeelsleden te komen?

Quelles mesures sont-elles prévues pour doter les contrôleurs militaires d'un statut et d'une rémunération en rapport avec la fonction qu'ils exercent ? En corollaire, envisagez-vous la possibilité d'aboutir à une intégration des services de contrôle civils et militaires, comme le font actuellement plusieurs pays européens ?

Welke maatregelen zullen worden genomen om de militaire luchtverkeersleiders een statuut te verlenen en een bezoldiging toe te kennen die overeenstemt met de functie die zij uitoefenen? Overweegt u een integratie van de burgerlijke en militaire luchtverkeersleidingen, zoals momenteel in verscheidene Europese landen het geval is?

Quelles sont les positions de la Défense nationale sur l'éventuelle privatisation des organes chargés de fournir les services de la circulation aérienne et sur les propositions européennes en la matière ?

Wat is het standpunt van de minister van Landsverdediging over een eventuele privatisering van de organen die met de dienstverlening op het

Est-il prévu que la formation des contrôleurs militaires puisse être reconnue au même titre que celui des contrôleurs civils par la délivrance d'une

stuk van de luchtverkeersleiding zijn belast, alsook over de Europese voorstellen terzake?

Zal de opleiding van de militaire luchtverkeersleiders erkend kunnen worden, zoals dat het geval is voor hun burgerlijke tegenhangers, door het afleveren van een vergunning? Zou een harmonisering van de opleidingsprogramma's terzake niet opportuun zijn?

Overweegt de minister van Landsverdediging, zoals de Europese Commissie voorstaat, een samenwerking met de burgerlijke autoriteiten die belast zijn met de luchtvaartdiensten op bevoorrechte gebieden en met identieke statuten, zoals bijvoorbeeld de luchtvaarttechnische informatie, het geïntegreerd beheer van het luchtruim, het gezamenlijk gebruik van de infrastructuur en de harmonisering van de controlesystemen?

01.02 Minister **André Flahaut** : Programma's die in de vervanging van het materiaal voorzien lopen of worden binnenkort opgestart, zoals het systeem voor de controle van het luchtverkeer SEROS II van Semmerzake.

Inzake opleiding, worden verscheidene pistes onderzocht of voorbereid. Het statuut van de militaire luchtverkeersleiders wordt opnieuw geëvalueerd en een loopbaan van specialist ligt ter studie. Er wordt voorgesteld het betrokken personeel in afwachting een premie toe te kennen. Op termijn kan de burgerlijke en de militaire luchtverkeersleiding gedeeltelijk worden geïntegreerd.

Met het oog op een eengemaakt Europees luchtruim, neemt het departement van Landsverdediging deel aan de Europese besprekingen betreffende het luchtruim, het personeel en het materiaal. Ook wat het werk en de opleiding van de burgerlijke en militaire luchtverkeersleiders betreft, is het departement voorstander van een gemeenschappelijke visie. Op termijn zouden de regelgevingen worden afgestemd op de voorstellen van Eurocontrol dat voor de harmonisatie van de opleidingen een programma ontwikkelt.

Met name op het stuk van het soepel en geïntegreerd beheer van het luchtruim is de samenwerking al gevorderd.

01.03 **Martine Dardenne** (ECOLO-AGALEV): De sector evolueert inderdaad in de goede richting.

licence ? Une harmonisation des programmes de formation ne serait-elle pas opportune en la matière ?

La Défense nationale envisage-t-elle, comme le préconise la Commission européenne, de coopérer avec l'autorité civile en charge des services aériens dans des domaines privilégiés et à statuts identiques : informations aéronautiques, gestion intégrée de l'espace aérien, utilisation d'infrastructures en commun, harmonisation des systèmes de contrôle, par exemple ?

01.02 **André Flahaut** , ministre: Des programmes de remplacement de matériel sont en cours ou proches de la mise en service, comme le système de contrôle du trafic aérien SEROS II de Semmer Zake.

Plusieurs pistes sont à l'étude ou en voie de réalisation, notamment en ce qui concerne la formation. Le statut des contrôleurs aériens militaires est réévalué et une carrière de spécialiste est à l'étude. Entre-temps, il est proposé d'attribuer une prime à ce personnel.

Une intégration partielle des services de contrôle civil et militaire est envisageable à terme.

Le département de la Défense nationale participe aux discussions européennes sur l'espace aérien, le personnel et le matériel en vue d'aboutir à un ciel européen uni. Il est également demandeur d'une vision commune en matière de travail et de formation des contrôleurs civils et militaires. Il est prévu de s'aligner à terme sur les propositions d'Eurocontrol, qui développe un programme d'harmonisation des formations.

La coopération, notamment, dans le cadre de la gestion souple et intégrée de l'espace aérien, est déjà très avancée.

01.03 **Martine Dardenne** (ECOLO-AGALEV): Le secteur bouge, en effet, et dans le bon sens. Mais y

Werden echter precieze termijnen vastgesteld? Er zijn nog veiligheidsproblemen wat het materiaal betreft.

01.04 Minister **André Flahaut** : Veilig materiaal is een prioriteit. De personeelsproblemen worden behandeld in het kader van de algemene besprekingen betreffende de modernisering van Landsverdediging. De Europese samenwerkingsverbanden zijn opgestart. Men moet dus het gehele dossier in beschouwing nemen.

Het incident is gesloten.

02 **Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het ongeval van twee Belgische militairen in Kosovo" (nr. 1954)**

02.01 **Stef Goris** (VLD): Op 17 mei 2000 werden twee Belgische militairen zwaargewond in Kosovo. Het pantservoertuig zou gekanteld zijn op een berm. Van één van de twee militairen werd een been geamputeerd.

Wat is de oorzaak van dit ongeval? Heeft de korpscommandant van Belukos een onderzoek naar de oorzaken gestart? Wat zijn zijn conclusies? Welke elementen speelden een rol? Welke maatregelen zal de minister treffen om dergelijke ongevallen te vermijden?

02.02 Minister **André Flahaut** : Van 19 tot 21 mei werd het logistiek Steuncomplex ZUID naar Kosovo gestuurd voor een technisch onderzoek van de AIFV-voertuigen van Belukos-3. Er werden geen problemen vastgesteld. Daarenboven weten we dat de snelheid laag was, gezien de geringe schade en de aard van de weg. Gezien het lopende onderzoek bij het krijgsauditoraat, kan ik vandaag geen verdere details vrijgeven.

De patrouillewegen vergen heel wat van de AIFV-bestuurder, ze zijn gevaarlijk en de voertuigen hebben veel te verduren. Het onderzoek van het militair veldauditoraat is aan de gang. In het voertuig werd geen technisch defect vastgesteld dat het ongeval zou hebben kunnen veroorzaken. De patrouillewegen zijn gevaarlijk omdat ze smal zijn

a-t-il des échéances précises ?

Le matériel connaît encore des problèmes de sécurité.

01.04 **André Flahaut**, ministre: La sécurité du matériel est prioritaire. Les problèmes de personnel sont gérés dans le cadre des discussions globales sur le plan de modernisation de la défense. Les coopérations européennes sont en cours. C'est donc l'ensemble du dossier qu'il importe d'envisager.

L'incident est clos.

02 **Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "l'accident de deux militaires belges au Kosovo"(n° 1954)**

02.01 **Stef Goris** (VLD): Le 17 mai 2000, deux militaires belges ont été gravement blessés au Kosovo. Leur blindé aurait basculé sur un talus. Une des deux victimes a dû être amputée d'une jambe.

Quelle est la cause de cet accident ? Le commandant de corps de Belukos a-t-il ouvert une enquête sur les causes de l'accident ? Quelles sont ses conclusions ? Quels éléments sont à l'origine de l'accident ?

Quelles mesures le ministre prendra-t-il pour éviter que de tels accidents se reproduisent ?

02.02 **André Flahaut**, ministre: Le complexe d'appui SUD a été envoyé au Kosovo du 19 au 21 mai pour effectuer une vérification technique des véhicules AIFV de Belukos-3. Aucun problème n'a été mis en évidence à cette occasion. Par ailleurs, la faible ampleur des dégâts et la nature du sol indiquent que la vitesse du véhicule devait être peu élevée.

L'enquête étant toujours en cours au sein des forces armées, je ne puis vous fournir davantage de précision sur cette affaire. *(Poursuivant en français)*

Les chemins de patrouilles sont très exigeants pour le chauffeur AIFV, ils sont dangereux et les véhicules encaissent.

L'enquête de l'auditorat militaire de campagne est en cours. Il n'a pas été constaté de défaut technique sur le véhicule qui aurait pu être à la base

en in slechte staat.

de l'accident.

Les chemins de patrouille sont dangereux vu l'espace réduit et le mauvais état des routes empruntées.

02.03 Stef Goris (VLD): Ik heb vragen bij de baanvastheid van dit type voertuigen. Ze gaan op hellingen niet schuiven, maar onmiddellijk kantelen. Daarom moeten we steeds goed nadenken vooraleer we deze pantservoertuigen inzetten in gebieden met zeer slechte wegen.

02.03 Stef Goris (VLD): Je m'interroge sur la tenue de route de ce type de véhicules. Lors du franchissement de talus, ils ne glissent pas mais se renversent. Nous devons dès lors y réfléchir à deux fois avant d'envoyer ces blindés dans des régions dont le réseau routier est particulièrement mauvais.

De baanvastheid van een voertuig is een element dat steeds in overweging moet worden genomen bij toekomstige aankopen.

La tenue de route d'un véhicule est un élément dont il faudra tenir compte en permanence dans l'optique d'achats futurs.

02.04 Minister André Flahaut : Ik heb het bestek voor de aanschaf van die voertuigen niet gelezen, maar ik weet wel dat ze grondig getest werden. Ik veronderstel dat ze nog aan de vereisten voldoen. Er zijn in Kosovo maar weinig ongevallen gebeurd. Ik ben ter plaatse geweest, en ik begrijp waarom het materiaal bij de aflossing van de manschappen mee terug moet komen : voor revisie.

02.04 André Flahaut , ministre: Je n'ai pas lu le cahier des charges pour l'achat de ces véhicules. Mais ceux-ci sont testés à fond. Je suppose qu'ils répondent encore à ces caractéristiques.

Peu d'accidents sont survenus au Kosovo. Après être allé sur le terrain, je comprends pourquoi ce matériel doit être ramené ici durant les rotations. Il faut le vérifier.

In de toekomst zullen voertuigen aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen als de in Kosovo ingezette voertuigen.

Pour les véhicules futurs, les exigences seront identiques à celles des véhicules du Kosovo.

De **voorzitter:** We kunnen altijd op onze schreden terugkeren en op een dossier terugkomen.

Le **président:** On peut toujours revenir en arrière, revenir sur un dossier.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Samengevoegde mondelinge vragen van
 - de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de revalorisatie van de weddeschalen van de lagere kaders" (nr. 2386)
 - de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde loonsverhogingen voor de militairen" (nr. 2537)

03 Questions orales jointes de
 - M. Stef Goris au ministre de la Défense sur « la revalorisation de l'échelle des salaires des cadres inférieurs » (n° 2386)
 - M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur « l'augmentation des salaires pour militaires » (n° 2537)

03.01 Stef Goris (VLD): De minister bevestigt in zijn beleidsnota de noodzaak van de revalorisatie van de weddenschalen van de lagere kaders. Onze fractie treedt die visie bij. De genoemde weddenschalen zijn inderdaad te laag. Bovendien zijn ze ongeschikt voor de dynamisering van de strijdkrachten. Hoever staat u met het overleg met de erkende militaire vakorganisaties?

03.01 Stef Goris (VLD): Dans sa note de politique, le ministre confirme le besoin de revaloriser les échelles barémiques des cadres subalternes. Notre groupe partage cette opinion. Ces échelles barémiques sont en effet peu élevées. Elles constituent par ailleurs un frein au processus de dynamisation des forces armées. Où en est la concertation avec les organisations syndicales militaires reconnues ?

03.02 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Ik was niet zo enthousiast over het strategisch plan. Ik heb

03.02 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Je n'étais pas très enthousiaste à propos du plan

me trouwens geërgerd aan de idee om het statuut van de militairen te herwaarderen. Het probleem situeert zich niet op het vlak van het statuut, maar op het vlak van de verloning. De minister heeft verwachtingen gecreëerd betreffende een verhoging van het salaris. Hoe zal de minister deze verwachtingen inlossen?

03.03 Minister **André Flahaut** : De beleidsnota Landsverdediging werd op 12 mei goedgekeurd door de regering. Dat geldt dus eveneens voor de enveloppes die bestemd zijn voor het personeelsbeleid, zijnde 600 miljoen frank voor de operationaliteit en 5,6 miljard voor de verjonging. De aanwending van die middelen wordt thans onderzocht.

Op 16 oktober verhoogde ik de maandelijkse kledijvergoeding voor het personeel beneden de rang van officier. De toename bedraagt gemiddeld 9000 frank per jaar. De totale budgettaire inspanning hiervan beloopt 300 miljoen frank.

Bij de staf werd in maatregelen voorzien. Er werd toch een inspanning gedaan ten belope van 9.000 BEF.

03.04 **Stef Goris** (VLD): Ik waardeer het eerste gebaar naar de lagere kaders. Niettemin mag het hierbij niet blijven. Om ervoor te zorgen dat er een gelijkschakeling komt met het openbaar ambt is er 3 miljard nodig. Dit is heel wat meer dan de nu beschikbare 582 miljoen. Toch zal dit budget er moeten komen om het militair ambt opnieuw aantrekkelijk te maken.

Er is verder nog een budget van 1,4 miljard bestemd voor de verjonging en de bevordering van de interne mobiliteit. Dit is een positief element.

03.05 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Het antwoord van de minister bewijst dat hij het probleem kent. In feite moet zowat 3 miljard worden uitgetrokken voor de revalorisatie van de militaire lonen. Men heeft verwachtingen geschapen, maar kan die niet invullen. De kledijvergoeding alleen volstaat niet. Wij zullen op deze zaak nog terugkomen.

Het incident is gesloten.

04 **Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan**

stratégique. Je me suis d'ailleurs insurgé contre la revalorisation du statut des militaires. Le problème n'est pas le statut mais le niveau des rémunérations. Le ministre a suscité des espoirs en matière d'augmentation salariale.

Comment compte-t-il les concrétiser ?

03.03 **André Flahaut**, ministre: Le gouvernement a adopté la note de politique du département de la Défense nationale le 12 mai. Il en va de même pour les enveloppes destinées à la politique du personnel, c'est-à-dire, 600 millions de francs réservés aux opérations et 5,6 milliards de francs destinés au rajeunissement des cadres. L'affectation de ces moyens fait encore l'objet d'une étude.

Le 16 octobre, j'ai augmenté le montant mensuel de l'indemnisation pour l'équipement accordée au personnel dont le grade est inférieur à celui d'officier. Cette augmentation représente environ 9000 francs par an. L'effort budgétaire total consenti pour cette mesure atteint 300 millions de francs. *(Poursuivant en français)*

Des mesures sont prévues à l'État-major.

Un effort de 9.000 francs a quand même été consenti.

03.04 **Stef Goris** (VLD): J'apprécie ce premier geste en faveur des cadres subalternes. Les choses ne doivent cependant pas en rester là. L'alignement sur la fonction publique coûtera 3 milliards de francs, soit beaucoup plus que les 582 millions disponibles. Un tel budget sera cependant nécessaire si l'on veut rendre son attrait à la carrière militaire.

Par ailleurs, le budget de 1,4 milliards de francs prévu pour le rajeunissement des cadres et la promotion de la mobilité interne constitue un élément positif.

03.05 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Par sa réponse, le ministre a montré sa connaissance du dossier. En réalité, la revalorisation des traitements militaires requerrait 3 milliards de francs. Il ne pourra être satisfait aux attentes qui ont été suscitées. A elle seule, l'indemnité pour frais vestimentaires ne suffit pas. Nous reviendrons sur ce dossier à une prochaine occasion.

L'incident est clos.

04 **Question orale de M. Stef Goris au ministre de**

de minister van Landsverdediging over "de mobiliteit binnen het openbaar ambt"(2387)

04.01 Stef Goris (VLD): Het systeem van de mobiliteit in het openbaar ambt biedt ook militairen de mogelijkheid elders aan de slag te kunnen. Voor bijvoorbeeld overtallige onderofficieren is dat een goede oplossing. Overlegde de minister al met zijn collega van Ambtenarenzaken?

04.02 Minister André Flahaut : De redenen waarom in 1993 de mobiliteit werd afgeschaft, blijven nog steeds onduidelijk. Het militair personeel beschouwde deze maatregel als onredelijk en onrechtvaardig.

Het strategisch plan voorziet in de invoering van een nieuw statuut met mobiliteitsperspectieven.

Het plan wordt momenteel ten uitvoer gelegd. Het is te vroeg om al precieze inlichtingen te verstrekken.

Terwijl de minister van Ambtenarenzaken zijn plan uitwerkt, werken wij aan ons eigen plan. Wij hebben echter nog geen overleg gepleegd.

04.03 Stef Goris (VLD): Bij alle van onze bondgenoten zoals de VS en het Verenigd Koninkrijk, wordt deze mobiliteit positief benaderd. Na een militaire carrière kan men in de burgerlijke ambtenarij terecht, uiteraard na bekwaamheidsexamens. Zoiets maakt een militaire baan aantrekkelijker. Moeten wij ook niet zoiets overwegen?

04.04 Minister André Flahaut : Mobiliteit is een van de prioriteiten.

Het incident is gesloten.

05 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "het probleem van de kapiteins" (nr 2388)

05.01 Stef Goris (VLD) : Heel wat kapiteins verlaten het leger om als officier bij de rijkswacht aan de slag te gaan binnen de nieuwe IPZ's. Zij beginnen op het laagste niveau van officier, maar verdienen toch reeds meer dan bij het leger. We kunnen dan ook spreken van een ware leegloop.

Kunnen de weddenscalen binnen het leger niet worden afgestemd op de schalen geldend binnen

la Défense sur "la mobilité au sein de la fonction publique (2387)

04.01 Stef Goris (VLD): La mobilité dans la fonction publique permet aussi aux militaires d'aller travailler ailleurs. Pour les sous-officiers surnuméraires, notamment, elle constitue une possibilité appréciable. Le ministre s'est-il déjà concerté avec son collègue de la Fonction publique ?

04.02 André Flahaut, ministre : Les raisons de la suppression de la mobilité en 1993 restent floues. Aux yeux du personnel militaire, cette mesure était déraisonnable et injuste.

Le plan stratégique prévoit l'instauration d'un nouveau statut offrant des perspectives dans le domaine de la mobilité.

Le plan est en cours « d'implémentation ». Il est trop tôt pour en donner les éléments précis.

Nous développons notre propre plan en même temps que le ministre de la Fonction publique développe le sien. Mais nous ne nous sommes pas encore concertés.

04.03 Stef Goris (VLD): Tous nos alliés, et notamment les Etats-Unis et le Royaume-Uni, abordent cette mobilité de façon positive. Dans ces deux pays, après avoir accompli une carrière militaire, on peut accéder à la fonction publique à condition bien entendu d'avoir satisfait à des épreuves d'aptitude. De telles possibilités renforcent l'attrait des emplois militaires. Ne devrions-nous pas, nous aussi, envisager une telle réforme ?

04.04 André Flahaut , ministre: La mobilité, voilà une des pistes à privilégier.

L'incident est clos.

05 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le problème des capitaines" (n° 2388)

05.01 Stef Goris (VLD) : Nombreux sont les capitaines qui quittent l'armée pour s'engager à la gendarmerie au sein de nouvelles ZIP. Ils entament leur nouvelle carrière au plus bas niveau des officiers, mais en gagnant d'emblée plus qu'à l'armée. On peut véritablement parler d'hémorragie.

Ne pourrait-on pas harmoniser les échelles barémiques en vigueur au sein de l'armée avec

de rijkswacht of de eenheidspolitie?

celles de la gendarmerie ou de la police unique ?

05.02 Minister **André Flahaut** : De hoogconjunctuur op de arbeidsmarkt veroorzaakt een verhoogde uitstroom in de hele ambtenarij. Voor de krijgsmacht komt daarbij de specifieke overgang naar de rijkswacht. Ik weiger evenwel elke mutatie onder de vorm van een tijdelijke ambtsontheffing, omdat dat tegen het algemeen belang van de krijgsmacht ingaat.

05.02 **André Flahaut**, ministre: La haute conjoncture sur le marché du travail provoque un véritable exode dans l'ensemble de la fonction publique. En ce qui concerne les forces armées, il s'y ajoute le passage de certains militaires à la gendarmerie. Toutefois, je refuse toute mutation sous la forme d'une dispense temporaire de service parce qu'elle serait contraire à l'intérêt général de la gendarmerie.

Die overgang naar de rijkswacht blijkt aantrekkelijk te zijn. Dat is de kern van het probleem en wij moeten ons daarvan bewust zijn.

Ce passage à la gendarmerie s'avère attractif. C'est là le problème et il faut le savoir.

05.03 **Stef Goris** (VLD): We kunnen toch een toename van mutaties vaststellen en we mogen dit teken aan de wand niet negeren. We moeten over dit onderwerp een globale bespreking houden met alle betrokken partijen.

05.03 **Stef Goris** (VLD): Force est de constater néanmoins que le nombre de mutations est en augmentation. Nous ne pouvons pas ne pas tenir compte de ce phénomène. Nous devons consacrer un débat global à cette question et y associer toutes les parties concernées.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de militaire attachés" (nr 2389)**

06 **Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les attachés militaires" (n°2389)**

06.01 **Stef Goris** (VLD): België heeft militaire attachés bij de ambassades in Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Zij zijn aan vervanging toe, maar de minister draait daarmee. Waarom? Wil hij deze vorm van samenwerking afbouwen, tegen het Europese belang in?

06.01 **Stef Goris** (VLD): La Belgique compte des attachés militaires dans ses ambassades en France, en Allemagne et au Royaume-Uni. Le moment est venu de les remplacer, mais le ministre tergiverse. Pourquoi ? Envisage-t-il de démanteler cette forme de coopération, au mépris des intérêts de l'Europe ?

06.02 Minister **André Flahaut** : De defensieattachés in Duitsland en Frankrijk zijn in dienst sinds 1 januari 1999, de attaché in Groot-Brittannië sinds 1 oktober 1999. Om speciale redenen werd de attaché in Parijs uit zijn functie ontheven. Hij werd tot op vandaag nog niet vervangen.

André Flahaut, ministre : Nos attachés militaires en Allemagne et en France sont en fonction depuis le 1er janvier 1999. Notre attaché en Grande-Bretagne l'est depuis octobre 1999. Pour des motifs particuliers, notre attaché en poste à Paris a été relevé de ses fonctions. Il n'a pas encore été remplacé à ce jour.

Ik heb hen begin september ontmoet tijdens de door het ministerie van Buitenlandse Zaken georganiseerde diplomatieke dagen waaraan de militaire attachés voor het eerst deelnamen.

Début septembre, je les ai rencontrés lors des journées diplomatiques organisées par le ministère des Affaires étrangères, auxquelles les attachés militaires participaient pour la première fois.

De inplanting en de accreditering van al onze militaire attachés ter wereld zal samen met Buitenlandse Zaken herbekeken worden, gezien de schaarse middelen en het schaarse personeel. Deze denkoefening beoogt een grotere

L'implantation et l'accréditation de tous nos attachés militaires de par le monde seront repensées en concertation avec les Affaires étrangères. Il sera tenu compte de la modicité des moyens disponibles et de l'effectif réduit auquel la Belgique recourt dans ce cadre. Cette refonte

doelmatigheid.

Wij beschikken maar over één militair attaché met standplaats Peking die voor het hele Aziatische grondgebied instaat. Het is de bedoeling er - op termijn - een tweede te benoemen, die Laos, Cambodja en Vietnam als actieterrein zal hebben, alsook een derde voor Latijns-Amerika en een vierde voor Noord-Afrika.

De samenwerking met Benin is uitstekend.

Wat de benoemingen betreft, hecht ik veel belang aan de selectie van de kandidaat-militaire attachés. Die posten mogen niet worden toegewezen aan om het even wie of aan personen die aan afbouwen toe zijn, maar aan bekwame personen. Hun opleiding en de overgangsperiode van drie jaar tijdens welke zij naar de landen van bestemming moeten reizen, zijn van primordiaal belang.

Voor elke benoeming heb ik de kandidaten persoonlijk ontmoet en heb ik niet altijd rekening gehouden met de adviezen van de stafchefs of de korpsversten.

Wanneer u iemand vraagt waarom hij bereid is in een dergelijk moeilijk klimaat te leven, dan weet u vooraf al wat zijn antwoord zal zijn.

06.02 Stef Goris (VLD): Het is heel belangrijk dat er voor de vacature in Parijs iemand wordt aangeduid. Frankrijk is slechts voor een deel lid van de Nato. Voor het andere deel speelt België een zeer belangrijke intermediaire rol. Een permanente defensieattaché in Parijs is dan ook noodzakelijk. Is de minister van plan om iemand aan te duiden?

Ik heb geen bezwaren tegen een defensieattaché in Zuid-Oost-Azië of Zuid-Amerika, maar dit lijkt me dan eerder een handelsattaché. Zal de creatie van deze functie ten koste zijn van de attaché in Parijs?

06.03 Minister André Flahaut : De kandidaat-militair attaché in Parijs wordt hooglijk gewaardeerd in uiteenlopende milieus ! Hij moet een meester zijn in de public relations. Er moet aan de vervanging van de militair attaché in Parijs gedacht worden, in een globaal kader.

Is het wel nodig een militair attaché te mobiliseren in Europese landen en NAVO-lidstaten ? Directe contacten zijn immers vaak nog het doeltreffendst. Hoe dan ook, ik heb niet gezegd dat ik de attaché in

tendra vers une efficacité accrue.

Figurez-vous que nous ne disposons plus que d'un seul attaché, militaire pour couvrir l'Asie : à Pékin. L'objectif est - à terme - d'en nommer un deuxième pour la couverture du Laos, du Cambodge et du Vietnam, un troisième en Amérique latine voire un quatrième dans le Nord de l'Afrique. La coopération avec le Bénin est excellente.

En ce qui concerne les désignations, j'attache beaucoup d'importance à la sélection des candidats attachés à la Défense. Ces postes ne doivent pas être distribués comme des bâtons de maréchal ou à n'importe qui, mais à des gens compétents. Leur formation, comme la période transitoire durant laquelle ils devront se rendre dans les pays de destination, sont primordiales.

Pour chaque désignation, j'ai rencontré les candidats personnellement et je n'ai pas toujours suivi les avis des chefs d'état major ou de corps.

Quand vous demandez à quelqu'un pourquoi il accepte d'endurer un tel climat, vous ne doutez certainement pas de sa réponse.

06.02 Stef Goris (VLD): Il est très important de nommer un nouvel attaché à Paris. La France n'est membre de l'OTAN qu'en partie. Pour l'autre partie, la Belgique remplit une fonction intermédiaire qui revêt un intérêt majeur. Il est dès lors impératif de disposer d'un attaché militaire permanent à Paris. Le ministre envisage-t-il de nommer quelqu'un ?

Je ne vois aucun inconvénient à ce que l'on nomme un attaché militaire en Asie du Sud-Est ou en Amérique du Sud, mais il me semble que cette personne jouerait plutôt le rôle d'attaché commercial. Ce poste sera-t-il créé au détriment de celui d'attaché à Paris ?

06.03 André Flahaut , ministre: Le candidat attaché de défense à Paris est très apprécié dans beaucoup de milieux ! Il doit être maître en relations publiques ! Ceci dit, il faut songer au remplacement de l'attaché de défense de Paris en le plaçant dans un cadre global.

Est-il nécessaire de mobiliser un attaché de défense dans les pays européens et les pays membres de l'OTAN alors que des contacts directs sont souvent des plus efficaces ? Cela dit, je n'ai

Parijs niet zal vervangen.

pas dit que je ne remplacerai pas l'attaché de Paris.

06.04 Stef Goris (VLD): Ik spreek in geen geval in naam van een of andere kandidaat. Ik blijf er evenwel bij dat Frankrijk terzake een belangrijke partner is.

De **voorzitter**: Ik breng hulde aan onze militaire attachés, zowel uit uw als uit mijn naam.

06.04 Stef Goris (VLD): Je ne m'exprime pas au nom de l'un ou l'autre candidat. Je tiens cependant à souligner l'importance de la France en tant que partenaire en la matière.

Le **président**: Je rends hommage à nos attachés militaires, en votre nom comme en mon nom propre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de PANDUR-ambulance-voertuigen" (nr 2390).

07 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les ambulances motorisées PANDUR" (n° 2390).

07.01 Stef Goris (VLD) : Eén van de sancties tegen de Oostenrijkse regering heeft betrekking op de overeenkomst tussen de Belgische overheid en de firma STEYR aangaande troepentransportvoertuigen. De voorziene levering van PANDUR-ambulancevoertuigen werd opgeschort. Ondertussen heeft de Belgische krijgsmacht dringend nood aan nieuwe, goed uitgeruste ambulancevoertuigen.

07.01 Stef Goris (VLD) : Une des sanctions prise à l'encontre du gouvernement autrichien a trait à un contrat conclu entre les autorités belges et la firme STEYR, relatif à la fourniture de véhicules de transport de troupes. La livraison des ambulances PANDUR a été suspendue. Cependant, l'armée belge a un urgent besoin de nouvelles ambulances bien équipées.

De huidige situatie is anders dan voor een aantal maanden. Wat is het standpunt van de minister op dit moment? Zal hij de leveringen toch laten doorgaan?

La situation n'est plus la même qu'il y a quelques mois. Quelle est actuellement la position du ministre ? Les livraisons seront-elles effectuées ?

07.02 Minister André Flahaut : De Belgische krijgsmacht beschikt over goede, recente ambulances. Het probleem is evenwel dat voor vredesondersteunende operaties ziekenwagens nodig zijn die een passieve bescherming bieden.

07.02 André Flahaut , ministre: Nos forces armées sont dotées d'ambulances récentes qui donnent toute satisfaction. Pour des opérations de maintien de la paix, nous avons toutefois besoin d'ambulances offrant une protection passive.

Er werd beslist zes extra ambulances aan te kopen. De procedure loopt nu.

L'acquisition complémentaire de six ambulances a été décidée. La procédure est en cours.

07.03 Stef Goris (VLD): De procedure is blijkbaar opnieuw aangevat. Ik dacht dat die afgerond was. Het is absoluut noodzakelijk dat we opnieuw over moderne voertuigen zoals Pandur beschikken om tegemoet te kunnen komen aan onze internationale verplichtingen.

07.03 Stef Goris (VLD): La procédure a donc été reprise. Je pensais qu'elle était achevée. Il est indispensable que nous puissions disposer à nouveau de véhicules modernes nous permettant d'honorer nos obligations internationales.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de Medische Dienst" (nr 2391)

08 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "le service médical" (n° 2391)

08.01 Stef Goris (VLD): De toekomst en de locatie van de medische dienst blijven onduidelijk. Zo is er sprake van samenwerking met het Brusselse OCMW-ziekenhuis Sint-Pieter. Dat lijkt mij niet aangewezen. Het is wenselijk dat het militaire ziekenhuis in Neder-Over-Heembeek behouden blijft. Het zou overigens ook kunnen functioneren als nationaal crisiscentrum. Er wordt nu ook gewaagd van een samenwerking met het Jetse Brugmann-ziekenhuis, dat met plaatsgebrek kampt. Dat is wél een goed functionerende instelling waarmee samenwerking nastrevenswaardig is.

08.02 Minister André Flahaut : Inzake de herstructurering en lokalisatie van de militaire hospitalen zullen de beslissingen te gepaste tijde bekend worden gemaakt.

Ik heb gevraagd een eerste haalbaarheidsstudie betreffende een tweede locatie in Sint-Pieter voort te zetten. Ik wacht nog op de resultaten van de tweede studie.

De medische dienst, evenals de infrastructuurdienst, werd verzocht voorstellen te formuleren voor een reorganisatie, teneinde paal en perk te stellen aan de anarchie in die mastodont van Neder-Over-Heembeek. Er zal geprobeerd worden een aantal diensten van het leger daarin te integreren.

Het ziekenhuis van Neder-Over-Heembeek moet dienen voor het leger, de militairen en hun gezondheid. In Evere komt het operationeel centrum.

We moeten het statuut en de personeelsstructuur van de medische dienst kennen. Dankzij de synergie moet iedereen zich in die regeling kunnen vinden.

08.03 Stef Goris (VLD): De minister pleit ervoor de structuur van Neder-Over-Heembeek maximaal te benutten. Dit verheugt me. Zullen de school van Gent en de apotheek van Nijvel worden overgeheveld naar Neder-Over-Heembeek in het kader van de centralisatie? Kunnen de commissieleden een bezoek brengen aan de gebouwen in Neder-Over-Heembeek?

08.04 Minister André Flahaut : Ik heb Neder-Over-Heembeek bezocht en heb gezien welk een uitzonderlijk potentieel dit ziekenhuis heeft.

De sites in Gent en Nijvel zijn te uitgestrekt om zonder meer naar Brussel overgeplant te kunnen

08.01 Stef Goris (VLD): L'avenir et la localisation du service médical restent flous. On évoque une collaboration avec l'hôpital Saint-Pierre de Bruxelles, qui dépend du CPAS de la capitale. Cela ne me paraît pas opportun. Il me semble en revanche souhaitable de maintenir l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek qui pourrait du reste également faire office de centre national de crise. On envisage par ailleurs une collaboration avec l'hôpital Brugmann de Jette, qui est confronté à une pénurie mais qui fonctionne bien et entre donc à mes yeux en considération pour une collaboration.

08.02 André Flahaut , ministre: Les décisions relatives à la restructuration et à la localisation des hôpitaux militaires seront rendues publiques en temps opportun.

J'ai décidé de demander la poursuite d'une première étude de faisabilité pour la colocalisation à Saint-Pierre. J'attends les résultats de la deuxième étude.

Le service médical a été amené à formuler des propositions de réorganisation, de même que le service de l'Infrastructure, propositions qui mettront fin à la situation anarchique de ce mastodonte de Neder-Over-Heembeek. On tentera d'y intégrer certains services de l'armée.

L'hôpital de Neder-Over-Heembeek doit servir à l'armée, aux militaires, à leur santé, à leurs statuts. Et à Evere sera basé le centre opérationnel. Mais il faut connaître le statut et la structure en personnel du service médical. Les synergies doivent permettre à chacun de s'y retrouver.

08.03 Stef Goris (VLD): Le ministre souhaite utiliser au maximum la structure de l'hôpital de Neder-Overheembeek. Je m'en réjouis. Dans le cadre de la centralisation, l'école de Gand et la pharmacie de Nivelles seront-elles transférées à Neder-Overheembeek ?

Les membres de la commission pourraient-ils effectuer une visite des bâtiments situés à Neder-Overheembeek ?

08.04 André Flahaut , ministre: J'ai visité Neder-Over-Heembeek et me suis aperçu du potentiel extraordinaire que recèle cet hôpital.

Quant à Gand et Nivelles, les espaces y sont trop grands pour pouvoir être délocalisés à Bruxelles, où

worden, want in Brussel is de prijs per vierkante meter onbetaalbaar geworden.

Aangezien we nog met andere legeronderdelen te maken hebben, is het beter het status-quo te handhaven.

Het Brugmann-ziekenhuis wil graag samenwerken, maar omdat het dossier met het Sint-Pietersziekenhuis nog niet helemaal rond is, wil ik thans geen tweede besprekingsronde aanvatten. De besprekingen met het Brugmann-ziekenhuis zullen gevoerd kunnen worden na de interne reorganisatie van het leger.

Het incident is gesloten.

09 **Samengevoegde mondelinge vragen van**
 - de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over 'de Blak Falcon'-missie naar Zuid-Afrika' (nr. 2408)
 - de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Landsverdediging over 'de deelname van een deel van de Belgische luchtmacht aan een vliegshow in Zuid-Afrika' (nr. 2456)

09.01 **Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK):** Mijnheer de voorzitter, u zal waarschijnlijk gemerkt hebben dat mijn vraag hetzelfde onderwerp betreft. Met uw toelating zou ik mijn vraag nu samen met die van de heer Van der Maelen willen stellen. (*Instemming*)

09.02 **Dirk Van der Maelen (SP):** Tijdens de eerste helft van september zou er een oefening met F16-toestellen in Zuid-Afrika hebben plaatsgevonden. Naast vijf F16-toestellen werden er twee C130's en een Airbus A310 naar Afrika gestuurd.

Welke officiële opdracht hadden deze toestellen? Hoe kunnen F16-toestellen van nut zijn bij humanitaire operaties? Klopt het dat het ook om een offensieve oefening ging? Hoe past dit in het Belgisch Afrikabeleid?

Houden dergelijke oefeningen risico's in? Zijn deze risico's gerechtvaardigd? Klopt het dat zestig mensen de startbaan hebben vrijgemaakt van steentjes?

Wie gaf toelating voor deze missie? Werden eventuele diplomatieke gevolgen in overweging genomen?

Wat was de kostprijs van deze operatie? Kunnen we inzage krijgen in de evaluatierapporten?

le mètre carré est souvent impossible. Comme on a affaire à d'autres forces, mieux vaut le statu quo.

L'hôpital Brugmann est demandeur d'une collaboration, mais les discussions avec Saint-Pierre n'étant pas clôturées, je ne veux pas me lancer dans une deuxième série de pourparlers.

Les pourparlers avec l'hôpital Brugmann ne pourront commencer qu'au terme d'une remise en ordre au sein de notre armée.

L'incident est clos.

09 **Questions orales jointes de**
 - M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur 'la mission « Black Falcon » en Afrique du Sud' (n°2408)
 - M. Francis Van den Eynde au ministre de la Défense sur 'la participation d'une partie de la Force aérienne belge à un meeting d'aviation en Afrique du Sud' (n° 2456)

09.01 **Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK):** Monsieur le Président, vous aurez sans doute remarqué que ma question a le même objet. Avec votre accord, je souhaiterais poser ma question dès à présent, en même temps que celle de M. Van der Maelen. (*Assentiment*)

09.02 **Dirk Van der Maelen (SP):** Un exercice impliquant 5 appareils de type F16 aurait été organisé en Afrique du Sud dans le courant de la première moitié du mois de septembre. Deux C130 et un Airbus A310 ont également participé au voyage en Afrique.

A quelle mission officielle ces appareils participaient-ils? Quelle est l'utilité des F16 pour des missions humanitaires? Est-il exact qu'il s'agissait également d'un exercice offensif? Dans quelle mesure cet exercice s'inscrit-il dans le cadre de la politique africaine?

Ce type d'exercice comporte-t-il des risques? Sont-ils justifiés? Est-il exact que 60 personnes ont construit une piste de décollage en pierres?

Qui a donné le feu vert pour cette mission? D'éventuelles conséquences diplomatiques ont-elles été prises en considération?

Quel a été le coût de l'opération? Pourrions-nous

prendre connaissance des rapports d'évaluation ?

09.03 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Ik vernam het bericht op de radio op 30 augustus. Tot mijn verbazing zou de Belgische luchtmacht deelgenomen hebben aan een Zuid-Afrikaanse vliegshow met vijf F16's, twee C130's en een Airbus A310. Deze toestellen zijn nochtans niet onbekend in die regio. Er moeten dus andere motieven gespeeld hebben, meer bepaald de deelname aan gezamenlijke oefeningen onder de namen Noordvalk en Black Falcon. Vindt een en ander plaats in de toekomstige nieuwe Belgische Afrikapolitiek, zoals de Franstalige pers suggereert? Bouwt men op kousenvoeten een nieuwe militaire aanwezigheid in Afrika op? Gaat u het Parlement daarover informeren?

09.04 Minister André Flahaut : De F 16's werden naar Zuid-Afrika gestuurd in antwoord op een uitnodiging van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht om deel te nemen aan een airshow naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van de Zuid-Afrikaanse luchtmacht. Deze gelegenheid werd aangegrepen om een evaluatie te maken van de mogelijkheid om te opereren buiten de Navozone.

Drie toestellen namen deel aan de airshow, twee toestellen vlogen mee als reserve. Bovendien moeten lange-afstandsvluchten steeds in groep gebeuren. Het Airbustoestel en de C 130's vervoerden enkel passagiers en materiaal van het technisch detachement.

Het ging om een ontplooiingsoefening op lange afstand. Alleen oefeningen laten toe de nodige ervaring te verwerven voor een ontplooiing van luchtmiddelen naar een weinig bekende omgeving. Deze zending vormde voor de piloten geen groter gevaar dan andere trainingsprogramma's. Ze werd zorgvuldig voorbereid. Het technisch detachement beschikte over alle nodige middelen om een veilige uitvoering van de missie te waarborgen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken werd voor elk deelaspect van de zending geconsulteerd. Onze Navopartners werden enkel geraadpleegd om eventuele steun te verlenen. De oefening vormt een deel van het jaarprogramma van de eenheden. Daarvoor bestaat een budget, zowel voor de vlieguuren als voor de oefeningen air-to-air refuelling.

09.05 Dirk Van der Maelen (SP): Het verwondert

09.03 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): J'ai appris la nouvelle à la radio le 30 août. A mon grand étonnement, la force aérienne belge aurait participé à un meeting d'aviation en Afrique du Sud avec cinq F-16, deux C-130 et un Airbus A 310. Il existe pourtant d'autres exemplaires de ces appareils dans la région. Cette participation devait donc avoir d'autres motifs, à savoir la participation à des exercices communs du nom de Noordvalk et Black Falcon. Cette participation s'inscrit-elle dans la nouvelle politique africaine de la Belgique, comme le suggère la presse française ? Met-on insidieusement en place une nouvelle présence militaire en Afrique ? En informerez-vous le Parlement ?

09.04 André Flahaut , ministre: Les F16 ont été envoyés en Afrique du Sud à l'invitation de la force aérienne sud-africaine, pour participer au spectacle aérien qu'organisait celle-ci pour célébrer le quatre-vingtième anniversaire de sa création. A cette occasion, la possibilité d'opérer en dehors de la zone de l'OTAN a fait l'objet d'une évaluation. Trois appareils, accompagnés de deux appareils de réserve, ont participé à ce spectacle aérien. Par ailleurs, les vols de longue distance doivent toujours s'effectuer en groupe. L'Airbus et les C 130 n'ont servi qu'à transporter des passagers et du matériel du détachement technique.

Il s'agissait d'un exercice de déploiement de longue distance. La participation à des exercices de ce genre constitue l'unique moyen d'acquérir l'expérience nécessaire au déploiement de moyens aériens dans un environnement peu familier.

Pour les pilotes, cette mission - qui a été minutieusement préparée - ne représente pas un danger plus grand que d'autres programmes d'entraînement. Le détachement technique disposait de tous les moyens requis pour que cette mission puisse se dérouler en toute sécurité.

Le ministère des Affaires étrangères a été consulté à propos de chaque aspect de la mission. Nos partenaires au sein de l'OTAN n'ont uniquement été consultés qu'à propos d'un appui éventuel.

L'exercice s'inscrit dans le cadre du programme annuel des unités. Un budget est prévu à cet effet, tant pour les avions que pour les exercices « air-to-air refuelling ».

09.05 Dirk Van der Maelen (SP): Je m'étonne que

mij dat de werking zich uitstrekt tot in Zuid-Afrika. Ik ben niet te weten gekomen wat het offensieve karakter van de oefening precies inhield.

09.06 Minister **André Flahaut** : Het is de politiek verantwoordelijke van het departement die de waarheid zegt en de opdracht duidelijk kan omschrijven.

Het enige wat voor mij belangrijk is, is wat in het Beknopt Verslag zal verschijnen.

09.07 **Dirk Van der Maelen** (SP) : Ik neem daarvan nota, maar ik stel voor dat de minister contact opneemt met de betrokken militair. Intussen weten we nog steeds niet wat die operatie gekost heeft.

09.08 Minister **André Flahaut** : Ik zal hem de notulen van de commissie toezenden.

Voor de opleidingen werden de nodige bedragen uitgetrokken. Zodra meer gedetailleerde gegevens beschikbaar zijn, zullen die u worden meegedeeld.

09.09 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Uit de Libre Belgique van 4 september verneem ik dat een ander hoog officier zegt dat de reis naar Zuid-Afrika een geheime opdracht onder de naam Black Falcon was. Daarbij zou de Belgische luchtmacht zijn invloed in Afrika willen uitbreiden. Ik hoop dat de minister ons op de hoogte zal brengen van de Afrikaanse plannen van de regering.

09.10 Minister **André Flahaut** : Ik kan niet verhinderen dat sommigen zich inbeelden dat hier geheime plannen worden gesmeed. Als wij aan geheime oefeningen in Zuid-Afrika hadden deelgenomen, had ik de deelname aan de Air Show afgewezen en hadden wij bij de terugkeer geen persmededelingen opgesteld. Onze piloten hebben de Air Show-wedstrijd gewonnen, maar daar rept geen enkele krant over.

De **voorzitter**: Het antwoord van de minister lijkt mij verhelderend. Het incident is gesloten.

Het incident is gesloten.

10 **Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de minister van Landsverdediging over "de ziektes van militairen uit missies" (nr 2436)**

10.01 **Joos Wauters** (AGALEV-ECOLO): De minister beloofde eerder dat de gezondheid van

ce programme s'étend jusqu'en Afrique du Sud. Je n'ai obtenu aucune information concernant le caractère offensif de l'exercice.

09.06 **André Flahaut** , ministre: C'est le responsable politique du département qui dit vrai et peut donner la définition claire de la mission. Ce qui compte, pour moi, c'est ce qui figurera au compte rendu analytique, et rien d'autre.

09.07 **Dirk Van der Maelen** (SP) : J'en prends acte mais je propose que le ministre prenne contact avec le militaire concerné. Nous ne savons d'ailleurs toujours pas ce que cette opération aura finalement coûté.

09.08 **André Flahaut** , ministre: Je lui enverrai le procès-verbal de la commission.

Les sommes sont prévues pour les entraînements. Dès qu'on disposera du détail, vous en aurez communication.

09.09 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Dans un article paru dans La Libre Belgique du 4 septembre dernier, j'ai lu que, selon un autre officier supérieur, le voyage en Afrique du Sud constituait une mission secrète intitulée « Black Falcon », mise en œuvre par la Belgique pour étendre son influence en Afrique. J'espère que le ministre nous tiendra au courant des projets africains du gouvernement.

09.10 **André Flahaut** , ministre: Je ne peux empêcher certains d'imaginer qu'on fomenté des plans secrets. Si nous avons participé à des exercices secrets en Afrique du Sud, je n'aurais pas accepté de participer à l'opération de l'*Air show*.

Nos pilotes ont gagné le concours de l'*Air show*, ce dont ne parle aucun journal.

Le **président**: La réponse du ministre me semble éclairante.

L'incident est clos.

10 **Question orale de M. Joos Wauters au ministre de la Défense sur "les maladies des militaires à fin des missions" (n° 2436)**

10.01 **Joos Wauters** (AGALEV-ECOLO): Le ministre avait annoncé que les militaires de retour

militairen die terugkeren uit missie, systematisch zou worden onderzocht.

Welke vergoeding zal toegekend worden aan diegenen die een langdurige beroepsziekte opliepen? Overweegt hij aansluiting bij het Fonds voor Beroepsziekten? Welke preventieve maatregelen zal hij nemen?

10.02 Minister **André Flahaut** : Ik heb een schriftelijk antwoord voorbereid waarin alle cijfers met betrekking tot de vergoedingen en de schadeloosstellingen worden vermeld. U zal daarvan in kennis worden gesteld.

De wetgeving inzake de beroepsziekten is niet van toepassing op de krijgsmacht. Er wordt in een vergoedingspensioen voorzien. De aanvrager ervan moet bewijzen dat de schadelijke feiten zich hebben voorgedaan tijdens de dienst en ook door de dienst. Er moet een oorzakelijk verband zijn tussen de feiten en de invaliditeit.

Men moet rekening houden met de psychische en fysische stoornissen die tijdens de opdrachten werden opgelopen, afgezien van de verwondingen, ongevallen en andere gevolgen van mishandelingen door de vijand.

Causale verbanden blijven echter moeilijk bewijsbaar. Daarom is de afsluiting van een specifieke beroepsverzekering wenselijk. Met het oog daarop bestelde ik een marktverkennde studie op Europees vlak. De resultaten zullen bekendgemaakt worden. Aansluiting bij het Fonds voor Beroepsziekten is niet aangewezen. Tot slot worden bij elke missie preventieve maatregelen genomen, zoals het onderzoek van de medische en fysieke geschiktheid van de deelnemers.

Tevens worden de nodige maatregelen inzake gezondheidsbescherming genomen indien in de regio van de opdrachten bepaalde risico's worden vastgesteld.

Bovendien bepaalt de wetgeving inzake arbeidsgeneeskunde dat alle militairen jaarlijks door hun militaire arbeidsgeneesheer worden onderzocht.

Bij die gelegenheid gaat de arbeidsgeneesheer de geschiktheid van de militair na en dus ook zijn geschiktheid voor een eventuele deelname aan opdrachten.

Het bepalen en het evalueren van de risico's door lokale verkenning, voorafgaand aan en tijdens de zending naar een onbekende regio, gebeurt sinds juli 1999 door de Interne Dienst voor Preventie en Milieubescherming van het betrokken krijgsmachtdeel, eventueel gesteund door

de mission seraient systématiquement soumis à un examen médical. Quelle indemnité sera octroyée à ceux qui souffrent d'une maladie professionnelle de longue durée ? Le ministre envisage-t-il de les faire bénéficier du fonds des maladies professionnelles ? Quelles mesures préventives prendra-t-il ?

10.02 **André Flahaut** , ministre: J'ai préparé une réponse écrite, avec tous les chiffres, le montant des allocations et les niveaux d'indemnisation. Vous en aurez connaissance.

La législation sur les maladies professionnelles n'est pas applicable aux forces armées. Une pension de réparation est toutefois prévue. Le demandeur doit apporter la preuve du fait que le dommage a été causé durant le service et par le fait du service. Il faut donc qu'il y ait une relation de cause à effet entre les faits et l'invalidité.

Il faut tenir compte tant des troubles psychiques que physiques durant le service accompli, non compris les blessures, accidents et autres résultats des sévices infligés par l'ennemi.

Il est toutefois difficile de prouver cette relation de cause à effet. C'est la raison pour laquelle il est souhaitable de conclure une assurance professionnelle spécifique. J'ai demandé une étude de marché à l'échelle européenne à ce sujet. Les résultats de cette étude seront rendus publics.

Une affiliation au Fonds des maladies professionnelles n'est pas indiquée.

Enfin, des mesures préventives sont prises à l'occasion de chaque mission. Je pense ainsi à un examen médical et d'aptitude physique des militaires concernés.

Les mesures qui s'imposent sont également prises en matière de protection de la santé si des risques particuliers ont été détectés dans la région où la mission doit se dérouler. De plus, la législation en matière de médecine du travail prévoit que tous les militaires sont examinés une fois l'an par leur médecin militaire du travail. A cette occasion, le médecin du travail réexamine l'aptitude du militaire à la fonction et donc également son aptitude à une éventuelle participation à une mission.

La mise en évidence et l'évaluation des risques lors d'une reconnaissance sur place préalablement à la mission ainsi que pendant la mission vers une région encore inconnue se fait depuis juillet 1999 par le Service interne de prévention et de protection du milieu de la (des) Force(s) concernée(s), éventuellement appuyé par des conseillers en

raadgevers in preventie en arbeidsgeneesheren. Wij hebben daar in een televisiestudio nog over gepraat. De lasten uit het verleden zullen worden gedragen en wat de toekomst betreft, zal een specifieke verzekering worden afgesloten om de risico's te dekken.

10.03 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): De minister is bekommerd om de gezondheidstoestand van de militairen. Hij wil een oplossing bieden aan problemen uit het verleden en in de toekomst. Langs welke weg dit zal gebeuren, moet nog worden beslist. Het verheugt me dat de minister dit dossier ernstig neemt.

De **voorzitter**:

Het incident is gesloten.

11 Mondelinge vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Landsverdediging over "de plannen inzake de Leopoldskazerne" (nr 2398)

11.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Wat zijn de toekomstplannen van de minister met de medische dienst in het algemeen en de Gentse Leopoldskazerne in het bijzonder? Een eventuele opheffing zou immers aanzienlijke gevolgen hebben, zowel voor de plaatselijke werkgelegenheid als voor de medische dienstverlening.

11.02 Minister André Flahaut : De herstructurering van de medische dienst en dus van de school van de medische dienst maakt integraal deel uit van de studie die momenteel wordt uitgevoerd betreffende de nieuwe structuur van de krijgsmacht.

Inzake Neder-Over-Heembeek, Nijvel en Gent, moet men weten wat men wil. De medische dienst en de dienst Infrastructuur hebben al heel wat elementen aangereikt. Het gebouw in Neder-Over-Heembeek zal alle diensten moeten groeperen die betrekking hebben op de persoon van de militair, en inzonderheid op zijn gezondheid.

Nijvel en Gent moeten worden behouden.

De school zou buiten de muren van het ziekenhuis kunnen worden gevestigd. Hetzelfde geldt voor Nijvel : de gronden zijn er minder duur. Dat is het allerlaatste probleem dat moet worden geregeld.

11.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Alles hangt natuurlijk af van de reeds jaren aanslepende

prévention et des médecins du travail.

Nous en avons encore parlé sur un plateau de télévision. La charge du passé sera rencontrée et, pour le futur, une assurance spécifique couvrira les risques.

10.03 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Le ministre se préoccupe de l'état de santé des militaires. Il entend remédier aux problèmes tant passés que futurs. La marche à suivre en la matière doit encore être définie. Je me réjouis de constater que le ministre prend ce dossier à coeur.

Le **président**:

L'incident est clos.

11 Question orale de M. Karel Van Hoorebeke au ministre de la Défense sur "les plans concernant la caserne Léopold" (n° 2398)

11.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Quels sont les projets du ministre en ce qui concerne l'avenir du service médical en général, d'une part, et la caserne Léopold de Gand, d'autre part ? Le cas échéant, une sanction aurait en effet une incidence néfaste pour l'emploi local comme pour les services médicaux.

11.02 André Flahaut , ministre: La restructuration du service médical et donc de l'école du service médical sont abordées dans l'étude qui est actuellement en cours à propos de la nouvelle structure des forces armées.

En ce qui concerne Neder-over-Heembeek, Nivelles et Gand, nous devons savoir ce que nous voulons. Les services médical et d'infrastructure ont déjà apporté bien des éléments. Le bâtiment de Neder-over-Heembeek devra regrouper des services ayant trait à la personne du militaire, notamment sa santé. Il faut maintenir Nivelles et Gand.

L'école pourrait être implantée hors de l'hôpital. De même pour Nivelles : le terrain y est moins cher. C'est la dernière des questions à régler.

11.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Tout dépend évidemment des discussions menées

discussie over de herstructurering van de medische dienst. De mensen in de regio verwachten snel uitsluitel.

11.04 Minister **André Flahaut** : De inwoners van Nijvel en Gent mogen er gerust op zijn : wij werken in de beste verstandhouding.

Het incident is gesloten.

12 **Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de militaire centrum voor alcoholologie" (nr 2501)**

12.01 **Josée Lejeune** (PRL FDF MCC): Het leger wordt soms geconfronteerd met de effecten van alcohol op het organisme van de militairen. Het militair centrum voor Alcoholologie in Leopoldsborg voert een uiterst interessant preventief en curatief beleid terzake. Naast alcoholverslaving komen ook geneesmiddelen-, drugs- en gokverslavingen voor. Bestaat er een instantie binnen het leger die zich met die verslavingen bezig houdt ? Welke preventieve acties worden er gevoerd ? Kunnen de bevoegdheden van het centrum voor Alcoholologie niet worden uitgebreid tot andere verslavingen, waarbij het centrum eventueel een nieuwe naam zou krijgen ?

12.02 Minister **André Flahaut** : Buiten het Centrum voor Alcoholologie bestaat er geen enkele andere militaire instelling die zich bezighoudt met de verslavingsproblematiek.

De preventieve acties worden door het Centrum voor Alcoholologie gevoerd, in de vorm van informatiesessies, hetzij in de eenheden, hetzij tijdens uiteenzettingen aan de Koninklijke Militaire School of aan het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie. Stricto sensu zijn er nog geen preventiecampagnes.

In het kader van een herstructurering van de Medische Dienst en rekening houdend met mijn bekommernis voor een medische en psychosociale opvang van de militaire gemeenschap, zal een Centrum voor Mentale Gezondheidszorg opgericht worden. Dit centrum, dat verschillende autonome diensten zoals het centrum voor Alcoholologie of het Aids-Informatieteam zal hergroeperen, krijgt onder andere als opdracht de verslavingsproblematiek, in een brede zin, en haar preventie en dit ten bate van heel het personeel van het departement.

depuis années à propos de la restructuration du service médical de l'armée. La population locale espère qu'une décision définitive sera prise rapidement dans ce dossier.

11.04 **André Flahaut** , ministre: Tant les Nivellois que les Gantois peuvent être rassurés. Nous travaillons en bonne intelligence.

L'incident est clos.

12 **Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "le centre militaire pour l'alcoologie" (n° 2501)**

12.01 **Josée Lejeune** (PRL FDF MCC): L'armée est parfois confrontée à des formes d'alcoologie. Le Centre militaire pour l'alcoologie de Bourg-Léopold mène une politique préventive et curative très intéressante. Outre l'alcoologie, il existe également des dépendances vis-à-vis des médicaments, des drogues ou du jeu. Existe-t-il au sein de l'armée une institution qui s'occupe de ces formes de dépendances ? Quelles sont les actions préventives contre ces dépendances ? Ne peut-on étendre les compétences du Centre pour l'alcoologie aux autres dépendances, et le rebaptiser ?

12.02 **André Flahaut** , ministre: Il n'existe pas d'autre institution militaire que le Centre d'alcoologie qui s'occupe des problèmes d'addiction.

Les actions préventives menées le sont sous forme de séances d'information données par le Centre d'alcoologie dans les unités ou lors d'exposés donnés à l'Ecole Royale Militaire ou à l'Institut Royal Supérieur de Défense. Il n'y a pas encore de campagne de prévention au sens propre du terme. Dans le cadre de la restructuration du Service médical et compte tenu de mon souci pour la prise en charge médicale et psychosociale de la communauté militaire, un Centre de Santé Mentale sera créé. Ce centre, qui regroupera divers services aujourd'hui autonomes, tels le Centre d'alcoologie ou le Team Information SIDA, aura comme objectif, parmi d'autres, la prise en compte au sens large des problèmes d'addiction et leur prévention et ce, au profit de l'ensemble du personnel du département.

Het incident is gesloten.

13 Mondelinge vraag van mevrouw Mirella Minne aan de minister van Landsverdediging over "het kamp Lagland" (nr 2508)

13.01 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): De inwoners van het nabij Aarlen gelegen Udange klagen over geluidsoverlast. Vooral 's nachts ondervinden ze geluidshinder van de manoeuvres en het schieten. Sinds juli zakken Britse soldaten af naar het dorp waar ze lawaai maken en hinder veroorzaken. Ook in Fourches is dit het geval. Hoe kan de situatie worden verbeterd voor de mensen die in de buurt van de kampen wonen en die wensen dat het nachtelijke schieten wordt beperkt en dat de kampbewoners discreter zijn?

13.02 Minister André Flahaut : Hoewel inderdaad oefeningen werden gehouden, werd geen beduidende verhoging van het aantal nachtelijke schoten opgetekend. Dit jaar is er geen enkel mortierschot gelost. Een groot bos schermt Udange van het schietcentrum af. De Britse troepen werden verzocht hun manoeuvres tot het strikt noodzakelijke te beperken. In Udange zou niemand zijn beklag hebben gedaan.

13.03 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): Het ziet ernaar uit dat de met het milieu belaste commissaris processen-verbaal heeft opgesteld. Volgens hem kan echter niet worden opgetreden.

De **voorzitter:** Het optreden die commissaris staat gelijk met een ministeriële handeling.

13.04 Minister André Flahaut : Het verslag van die inspecteur is mij niet bekend.

Het incident is gesloten.

14 Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het schrappen van het antitankproject "TRIGAT"" (nr 2536)

14.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Het antitankproject Trigat werd reeds meermaals besproken. Iedereen werd heel goed op de hoogte gehouden van het project. Tijdens het reces werd echter heel wat kritiek geleverd door een aantal parlementsleden vooral van de meerderheid omdat zij niet of nauwelijks op de hoogte werden gebracht.

L'incident est clos.

13 Question orale de Mme Mirella Minne au ministre de la Défense sur "le camp militaire de Lagland" (n° 2508)

13.01 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): Les habitants d'Udange, un village proche d'Arlon, se plaignent de nuisances sonores. Depuis mai, les manoeuvres et les tirs les gênent durant la nuit. Depuis juillet, les soldats britanniques viennent dans le village et rôdent bruyamment autour des habitations. Même situation à Fourches. Comment améliorer la situation des riverains des camps, qui souhaitent moins de tirs nocturnes et davantage de discrétion ?

13.02 André Flahaut , ministre: Des exercices ont bien eu lieu, mais on n'a pas enregistré d'augmentation notoire des tirs de nuit. Il n'y a eu aucun tir mortier cette année. Cette localité est séparée du centre de tir par un important massif boisé.

Les troupes anglaises ont été priées de limiter leurs manoeuvres au nécessaire. Personne ne semble s'être plaint.

13.03 Mirella Minne (AGALEV-ECOLO): Il semble que le commissaire chargé de l'environnement ait dressé des procès-verbaux. Selon lui, il est cependant impossible d'intervenir, car l'armée est toute-puissante.

Le **président:** L'intervention de ce commissaire équivaut à un acte ministériel.

13.04 André Flahaut , ministre: Je n'ai pas connaissance du rapport de cet inspecteur.

L'incident est clos.

14 Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la suppression du projet anti-char « TRIGAT »" (n° 2536)

14.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Le projet anti-char "Trigat" a déjà été examiné à plusieurs reprises. Chacun a été parfaitement informé de l'évolution de ce dossier. Cependant, au cours des vacances parlementaires, d'abondantes critiques ont été formulées par des parlementaires, en particulier de la majorité, qui se sont plaints de

Ik ben ervan overtuigd dat deze kritiek onterecht is, want het werd uitgebreid behandeld, ook in deze commissie.

De Britten stapten uit het project omdat de voertuigen ondertussen verouderd zouden zijn. We moeten ons beraden over de gevolgde werkwijze in dit dossier, want er werd reeds 1,2 miljard aan besteed. In totaal was er in een budget van 6 miljard voorzien.

Wat is er misgelopen in dit dossier? Hoe kunnen we de 1,2 miljard al dan niet volledig recupereren?

14.02 Minister **André Flahaut** : De stopzetting van de Britse deelname aan het programma Trigat MP was onverwacht. Omdat daardoor niet minder dan 45 procent van de investeringen wegviel, werd het project industrieel onrendabel. België besliste vervolgens eruit te stappen, na een investering van 1,2 miljard frank in de ontwikkeling. De Generale Staf bestudeert alternatieven. *(Verder in het Frans)*

Dit dossier is niet nieuw. Wij hebben niet langer getalmd dan de andere landen. Toen men eindelijk dacht tot resultaten te komen, hebben de Britten het project laten varen. De Fransen hebben getracht voort te gaan, maar 45 % van de effectieven volstaat niet om het systeem te blijven implementeren. Daardoor is de aankoop van materiaal op multilateraal vlak in een uitzichtloze situatie geraakt.

14.03 **Stef Goris** (VLD): Ik volg dit dossier sinds vijf jaar. Ik heb er nooit echt in geloofd. Nu opteren de andere partners voor een lichter systeem dat reeds bestaat. Deze reactie lijkt mij normaal en was voorspelbaar. Ik had minister Poncelet daarvoor ook gewaarschuwd.

Wanneer alle partners uit het project stappen, lijkt het mij logisch dat België dit ook doet. In dit kader deed ik vorige zomer een aantal uitspraken.

14.04 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Waarom reageerde de heer Goris niet eerder, als hij het dossier toch zo van nabij volgde? Is het bedrag van 1,2 miljard frank definitief of komen er nog bijkomende uitgaven? Kunnen deze kosten gerecupereerd worden? Zijn alternatieve systemen niet nog duurder?

n'avoir pas été informés correctement. Je considère que ces critiques étaient injustifiées car le dossier a été examiné en détail, également au sein de notre commission.

Les Britanniques ont renoncé au projet parce que, dans l'intervalle, les véhicules n'auraient plus été à la pointe du progrès. Nous devons réfléchir à la procédure à suivre dans ce dossier, auquel 1,2 milliard de francs ont déjà été consacrés. Au total, le budget prévoyait 6 milliards de francs.

Pourquoi cette affaire s'est-elle soldée par un échec ? Comment la somme de 1,2 milliard de francs pourra-t-elle être récupérée ?

14.02 **André Flahaut** , ministre: L'arrêt de la participation britannique au programme Trigat MP était inattendu. Le projet dès lors a perdu toute rentabilité industrielle dans la mesure où cet arrêt s'est traduit par la disparition de pas moins de 45 % des investissements. La Belgique a alors décidé à son tour de renoncer à participer au programme après avoir investi 1,2 milliard dans le développement. L'état-major étudie actuellement d'autres solutions.

Le dossier est ancien. Nous n'avons pas plus tardé que les autres pays. Quand on a cru enfin aboutir, les Anglais ont abandonné le projet, les Français ont tenté de continuer mais, avec seulement 45 % d'effectifs, il est impossible de poursuivre ce système. Cela fait que les achats de matériel organisés au niveau multilatéral sont dans l'impasse la plus grande.

14.03 **Stef Goris** (VLD): Je suis ce dossier depuis 5 ans. Je n'y ai jamais vraiment cru. Les autres partenaires optent à présent en faveur d'un système plus léger qui existe déjà. Cette réaction me semble normale et était prévisible. J'avais également mis le ministre Poncelet en garde à ce sujet.

Si l'ensemble des partenaires renonce au projet, il me semble logique que la Belgique fasse de même. L'été passé, je me suis exprimé à plusieurs reprises sur cette question.

14.04 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): S'il suivait ce dossier avec autant d'attention, pour quelle raison M. Goris n'a-t-il pas réagi plus tôt ? Le montant de 1,2 milliard est-il définitif ou prévoit-on des dépenses supplémentaires ? Ces coûts sont-ils récupérables ? Des systèmes de substitution ne sont-ils pas plus onéreux encore ?

14.05 Minister **André Flahaut** : Die bedragen waren al lang geleden vastgelegd. Ik vind het jammer dat de Engelsen het hebben laten afweten, omdat er heel wat geld in het onderzoek is gestoken, omdat alles nu overgedaan moet worden om de landmacht alsnog uit te rusten, en omdat het niet langer opportuun is het dossier af te ronden. Ik hoop dat de onderzoeksresultaten toch opnieuw kunnen dienen voor de aankoop van een nieuw systeem.

Zullen we 100, 200 of 300 miljoen kunnen recupereren ? Het is zeker een interessante vraag.

Het incident is gesloten.

15 Mondelinge vraag van de heer **Peter Vanhoutte** aan de minister van Landsverdediging over "het dumpen van munitiehulzen in zee" (nr 2544)

15.01 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Tijdens een uitzending van Afrit 9 werden beelden getoond van het fregat De Wandelaar. We konden zien hoe lege munitiehulzen in zee werden gedumpt.

Welke richtlijnen bestaan er bij de zeemacht inzake het dumpen van gebruikte hulzen? Waarom worden er bij de Waddeneilanden geen hulzen gedumpt en op andere plaatsen wel? Dienen de civiele richtlijnen ook door het leger te worden nageleefd?

15.02 Minister **André Flahaut** : De zeemacht voert een beleid dat erop gericht is de milieubelasting te beheersen en zoveel mogelijk te verkleinen. Daartoe wordt onder meer de Marpol-conventie toegepast, evenals de wet op de bescherming van het maritieme milieu. Wat de gebruikte hulzen betreft: hoewel zij in waterdieptes van 2000 tot 3000 meter over het algemeen zonder milieugevolgen blijven, heb ik toch een richtlijn uitgevaardigd waarin gevraagd wordt ze voortaan aan boord te halen.

15.03 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Ik ben blij dat de minister en het leger onze zorg om het milieu delen. Misschien kunnen dergelijke maatregelen ook op Natoniveau worden genomen.

Het incident is gesloten.

16 Mondelinge vraag van de heer **Peter Vanhoutte** aan de minister van Landsverdediging over "de

14.05 **André Flahaut** , ministre: Les sommes avaient été engagées depuis longtemps. Je regrette la défaillance anglaise parce que les efforts de recherche ont été coûteux, qu'il faut tout recommencer pour équiper la force terrestre et que l'opportunité de terminer le dossier s'est évaporée. J'espère que les recherches pourront quand même être réutilisées pour l'organisation d'un nouveau système.

Pourra-t-on récupérer 100, 200 ou 300 millions ? La question mérite d'être posée.

L'incident est clos.

15 Question orale de M. **Peter Vanhoutte** au ministre de la Défense sur "le dépôt de douilles militaires en mer" (n° 2544)

15.01 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Des images de la frégate De Wandelaar ont été diffusées lors d'un numéro de l'émission Afrit 9. A cette occasion, on a également pu voir que des étuis de munitions étaient jetés à la mer.

Quelles directives régissent à la force navale le rejet en mer de tels étuis? Pourquoi les étuis ne sont-ils pas rejetés devant les îles de Wadden alors qu'ils le sont ailleurs ? L'armée est-elle tenue au respect des directives civiles ?

15.02 **André Flahaut** , ministre: La politique de la force navale vise à limiter la pollution des mers et à la réduire autant que possible.. La convention Marpol et la loi sur la protection de l'environnement marin sont notamment appliquées à cet effet. Bien que le rejet d'étuis s'effectue à des endroits où la profondeur atteint 2000 à 3000 mètres et n'a en général pas d'incidence sur l'environnement, j'ai tout de même pris une directive préconisant de désormais conserver les étuis à bord.

15.03 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Je me réjouis de constater que le ministre et l'armée partagent notre préoccupation pour l'environnement. Peut-être de telles mesures pourraient-elles également être prises au niveau de l'OTAN.

L'incident est clos.

16 Question orale de M. **Peter Vanhoutte** au ministre de la Défense sur "le retour de militaires

terugkeer van in Duitsland verblijvende militairen”(nr.2545) résidant en Allemagne (n°2545)

16.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): De gezinnen van de Belgische militairen in Duitsland maken zich zorgen over de terugtrekking van de troepen. Wat is de stand van zaken in dit dossier? Welke kalender wordt vooropgesteld? Hoe worden de betrokkenen geïnformeerd? Wat zijn de financiële implicaties?

16.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Les familles des militaires belges stationnés en Allemagne se préoccupent du retrait de nos troupes. Où en est ce dossier ? Quel en est le calendrier ? Par quel canal les intéressés seront-ils informés ? Quelles seront les implications financières de ce retrait?

16.02 Minister André Flahaut : Inzake de kalender voor een mogelijke terugtrekking van de Belgische eenheden uit Duitsland werd nog niets besloten. De studies betreffende de implementatie van de beleidsnota, de eenheidsstructuur en de herstructurering van de operationele eenheden werden aangevat.

16.02 André Flahaut , ministre: En ce qui concerne le calendrier d'un éventuel retrait des unités belges stationnées en Allemagne, aucune mesure n'a encore été prise.

Op het einde van het eerste semester van 2001 zal het personeel gestationeerd in Duitsland worden ingelicht over de verschillende mogelijkheden inzake hun affectatie en de termijnen. Het personeel zal zijn wensen via een rondvraag bekend kunnen maken. Het personeel zal over een termijn van één jaar beschikken voor de uitvoering van de mutatie.

Les études concernant la mise en oeuvre de la note de politique, la structure unitaire et la restructuration des unités opérationnelles ont été entamées.

A la fin du premier semestre de 2001, le personnel stationné en Allemagne sera informé des différentes possibilités de réaffectation et des délais. Le personnel sera invité à exprimer ses préférences et disposera d'un délai d'un an pour préparer la mutation.

16.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Uw antwoord kan de betrokkenen enigszins geruststellen.

16.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Votre réponse permettra de rassurer quelque peu les personnes concernées.

16.04 Minister André Flahaut : Er werd een eerste studie gemaakt. Zolang de landmacht niet hervormd is, is het echter heel moeilijk verder te gaan. Om te weten hoeveel jobs er binnen de landmacht en de andere machten overblijven, moeten we de gegevens "uitsplitsen". De verhuis zal echter niet tijdens de schoolvakantie plaatsvinden.

16.04 André Flahaut , ministre: Il a été procédé à une première étude mais il est très difficile d'aller de l'avant tant que la force terrestre n'a pas été restructurée. Nous devons « séquencer » afin de déterminer quelles places sont disponibles à la force terrestre et dans les autres forces. Mais on ne procédera pas aux déménagements durant la période scolaire.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

17 Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de werking van het bevorderingscomité" (nr. 2550)

17 Question orale de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le fonctionnement du Comité de promotion" (n° 2550)

17.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Bij bevorderingen in het leger worden bepaalde evenwichten nagestreefd en verdeelsleutels gerespecteerd, zowel voor wat de verhouding mannen/vrouwen betreft als voor de verhouding Vlamingen/Franstaligen. Er werd en wordt ook gewaagd van politieke beïnvloeding. Hoe werkt dit systeem precies? Kan het niet transparanter?

17.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Lors des promotions à l'armée, on cherche à respecter certains équilibres et clés de répartition, en ce qui concerne tant le rapport hommes/femmes que le rapport néerlandophones/francophones. Il est également question d'influences politiques. Comment ce système fonctionne-t-il exactement ? Ne pourrait-on pas être rendu plus transparent ?

17.02 Minister **André Flahaut** : Elk jaar wordt een comité georganiseerd voor de bevordering van hogere officieren. De basis voor bevorderingen is bepaald door de wet van 1 maart '58 en het KB van 7 april 1979. Voor elke kandidaat wordt een evaluatie opgesteld. Op het niveau van de Generale Staf worden de vacatures vastgelegd en voorgelegd aan de minister. Elk comité stelt een volgorde op met vermelding van de namen van de officieren die al dan niet geschikt bevonden worden voor promotie. Deze voorstellen worden bij stemmingen aangenomen waarbij de minister enkel een adviserende stem heeft.

Dit is het tweede jaar waarin ik deel uitmaak van het promotiecomité, en voor de tweede keer kan ik vaststellen hoe hard er binnen elk legeronderdeel gewerkt wordt.

Kandidaten die het meest in aanmerking komen voor selectie, bijvoorbeeld wegens heldendaden, merk ik op, en ik zie dat mijn eigen beoordeling overeenkomt met die van het comité.

Het systeem werkt prima, en iedereen zet zich in. Het evenwicht tussen de legeronderdelen, op alle niveaus, wordt gerespecteerd.

Honderd Nederlandstaligen hebben een promotie gekregen, waardoor we op een mijns inziens aanvaardbare 60/40-verhouding tussen Frans- en Nederlandstaligen uitkomen. Voor vrouwen zal evenwel nog een tijdje aan positieve discriminatie gedaan moeten worden.

17.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): De verhalen over de bevorderingscomités bestaan wel degelijk en dat komt doordat het huidige systeem in zekere mate subjectief blijft. Bent u in eer en geweten overtuigd van de correcte afhandeling?

17.04 Minister **André Flahaut** : Daar ben ik van overtuigd. Ik weet niet tot welke politieke kleur de twee mensen die bij ons werden aangenomen, zich bekennen. Zij werden uitsluitend op hun merites beoordeeld. Ik hou trouwens nooit rekening met aanbevelingsbrieven van politici.

Dat is een wereld van verschil.

Het incident is gesloten.

18 Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Landsverdediging over "de toepassing van de wet van 16 maart 2000" (nr 2455)

17.02 **André Flahaut** , ministre: Chaque année, un comité se réunit en vue de la promotion des officiers supérieurs. La procédure est fixée par la loi du 1er mars 1958 et par l'arrêté royal du 7 avril 1979. Chaque candidat fait l'objet d'une évaluation. L'état major détermine les emplois vacants et en informe le ministre.

Chaque comité établit un classement des officiers qui entrent en ligne de compte ou non pour une promotion. Ces propositions font l'objet d'un vote, le ministre n'ayant que voix délibérative.

C'est la deuxième année que je participe au comité de promotion et, pour la seconde fois, je constate le sérieux du travail mené au sein de chaque force.

Ceux des candidats les plus aptes à être sélectionnés, par exemple pour hauts faits, je les remarque et je vois la concordance entre ma propre appréciation et celle du comité.

Cela fonctionne et chacun s'implique. L'équilibre des forces – à tous les niveaux – est respecté.

Cent promotions de néerlandophones ont permis d'en arriver à un rapport de 60/40, qui me paraît acceptable entre néerlandophones et francophones. Les femmes doivent cependant bénéficier un certain temps encore d'une discrimination positive.

17.03 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Bien des choses se disent en effet à propos des comités de promotion. Il est vrai que le système actuel ne garantit pas une objectivité totale. Etes-vous intimement convaincu que la procédure se déroule correctement ?

17.04 **André Flahaut** , ministre: J'en suis convaincu. J'ignore l'appartenance politique de deux personnes qui ont été embauchées chez nous. Elles ne l'ont été que sur base de leurs compétences. Du reste, je n'accède à aucune lettre de recommandation d'aucun homme politique. Il y a un monde de différence.

L'incident est clos.

18 Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Défense sur "l'application de la loi du 16 mars 2000" (n°2455)

18.01 Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Onlangs werden wetsbepalingen, zoals de wet van 16 maart 2000, goedgekeurd waarvan de sociale gevolgen ons niet onberoerd laten. Die wet bepaalt dat de militair die zijn rendementsperiode niet heeft voltooid op het ogenblik dat een definitief einde aan zijn vorming wordt gemaakt, een deel van de wedde die hij tijdens zijn vorming heeft ontvangen, moet terugbetalen (73%). De wet voorziet in financiële gevolgen die voor het betrokken personeel kunnen worden becijferd.

Waarom moet de kandidaat voor het actief kader bedoeld in artikel 26bis van de wet van 21 december 1990 en artikel 16 van de wet van 16 maart 2000 een gedeelte van de <wedde getrokken tijdens de vorming terugbetalen voor de rendementsperiode begint te lopen?

Klopt het dat een kandidaat onderofficier verplicht is 965.000 frank terug te betalen op het einde van zijn vierde vormingsjaar?

Hoe kan hij, wanneer hij werkzoekende wordt die schuld aan de Staat terugbetalen? Wanneer hij zijn contract ondertekent, wordt hij dan volledig ingelicht over de financiële gevolgen van de wetsbepalingen waaraan hij zich blootstelt als kandidaat officier en kandidaat onderofficier? Op welke wijze?

Kan men om sociale drama's te voorkomen het in de wet bepaalde percentage (73%) niet herzien ofdat bedrag blokkeren op een rekening tot aan het einde van de vorming? Ik zal mijn andere vragen schriftelijk stellen.

18.02 Minister André Flahaut : Mijnheer de voorzitter, De kandidaat van het actief kader bedoeld in artikel 26bis van de wet van 21 december 1990 moet een gedeelte, van de tijdens de vorming genoten wedden terugbetalen, alhoewel zijn rendementsperiode nog niet begonnen is.

Deze verplichting betreft de kandidaat officieren en onderofficieren die ofwel een diploma van universitaire kandidatuur, ofwel een diploma of een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs betaald hebben op kosten van het Departement.

Met die bepaling wil men voorkomen dat sommige militaire kandidaten, na het behalen van genoemd getuigschrift of diploma, en na het vergaren van een spaartegoed op basis van de verkregen wedden dat hen zou kunnen toelaten verder te studeren, de krijgsmacht zouden verlaten zonder te presteren alhoewel de gemeenschap in hen heeft geïnvesteerd.

18.01 Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Récemment, des dispositions légales ont été votées, telle la loi du 16 mars 2000, dont les conséquences sociales peuvent nous interpeller. Cette loi prévoit que le militaire qui n'a pas accompli sa période de rendement lorsqu'il a été définitivement mis fin à sa formation est tenu de rembourser une partie des traitements perçus durant la formation (73%). Elle prévoit des incidences financières quantifiables pour le personnel concerné.

Pourquoi est-il nécessaire que le candidat aux cadres actifs visé par l'article 26 bis de la loi du 21 décembre 1990 et l'article 16 de la loi du 16 mars 2000 doive rembourser une partie des traitements perçus pendant sa formation avant que la période de rendement ait commencé à courir ?

Est-il exact qu'un candidat sous-officier soit astreint de rembourser 965.000 francs, à la fin de sa quatrième année de formation ?

S'il devient demandeur d'emploi, comment pourra-t-il apurer cette dette à l'égard de l'État ? Lorsqu'il signe son acte d'engagement, est-il clairement informé des incidences financières des dispositions légales auxquelles il s'expose en tant que candidat officier ou sous-officier ? Comment ?

Afin de prévenir des drames sociaux, ne peut-on revoir le pourcentage de 73% visé par la loi ou ne peut-on bloquer cette somme sur un compte jusqu'à la fin de la formation ? Je poserai mes autres questions par écrit.

18.02 André Flahaut, ministre: Le candidat des cadres actifs visé à l'article 26bis de la loi du 21 décembre 1990 doit rembourser une partie des traitements perçus pendant la formation, alors que sa période de rendement n'a pas encore débuté.

Cette obligation concerne les candidats officiers et sous-officiers qui ont obtenu soit un diplôme de candidature universitaire, soit un diplôme ou un certificat de l'enseignement secondaire supérieur aux frais du département.

Cette disposition a pour but d'éviter que certains candidats militaires, après avoir obtenu le certificat ou diplôme cité, et après s'être constitués un pécule sur base des traitements perçus qui pourrait leur permettre de continuer des études, ne quittent les forces armées sans y avoir presté alors que la collectivité a investi en eux.

Een kandidaat-beroepsofficier (KBOO) die zijn diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs in een school voor onderofficieren behaald heeft (DINANT? Saffraanberg of ZEDELGEM) maar die de hoedanigheid van kandidaat verliest op het einde van de vormingsperiode, d.w.z. juist voor het einde van de 4 jaren kandidatuur is moet ongeveer 1.380.000 BEF betalen, wat 73% van de tijdens de vorming behaalde wedde vertegenwoordigd, inclus vakantiegelden en eindejaarstoelagen.

Het in de vraag vermelde bedrag stemt overeen met een verlies van de hoedanigheid van een KBOO op het einde van het derde vormingsjaar.

Het afgehandelde dossier wordt naar de administratie van de BTW, registratie en domeinen gestuurd. De terugvordering van de verschuldigde sommen behoort tot haar bevoegdheid. De wet laat toe met het sociale aspect rekening te houden. Artikel 8 bepaalt inderdaad dat de Koning, voor uitzonderlijke sociale redenen, de militair die erom verzoekt kan vrijstellen van gehele of gedeeltelijke terugbetaling kan vrijstellen.

De wet van 16 maart 2000 is op 06 april in het Belgisch Staatsblad verschenen. Ze is van toepassing zonder overgangsbepalingen sinds 16 april 2000.

De kandidaten in vorming vielen op die datum ambtshalve onder de wet. Een instructie daterend van 21 april 2000 werd in de krijgsmacht verspreid om de autoriteiten en het personeel op de hoogte van de nieuwe wet te brengen.

Een nota d.d. 21 april 2000 werd naar de inlijvingsorganismen verspreid, daarin staat bepaald dat de aangehechte informatie betreffende de toepassing van de wet aan de kandidaten bekendgemaakt moest worden voor de ondertekening van dienstneming.

Zoals ik daarnet reeds zei laat de wet toe rekening te houden met de sociale, familiale en financiële toestand van betrokkene om hem een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de terugbetaling toe te staan.

Het Departement heeft niet de intentie het percentage van terugbetaling te herzien.

Het voorstel om 73% van de wedde te blokkeren op een rekening met interest lijkt op het eerst gezicht strijdig met de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon van de werknemers.

Tussen 16 april 2000 en 31 juli 2000 heeft men bij de beroepsofficieren maar één ontslag geregistreerd. Dat gebeurde tijdens de rendabiliteitsperiode en dat ging gepaard met een terugbetalingsplicht. In de andere

Un candidat sous-officier de carrière (SCOC) qui a obtenu son diplôme ou certificat d'études secondaires supérieures dans une école de sous-officiers (Dinant, Saffraanberg ou Zeldegem), mais qui perd la qualité de candidat à l'issue de la période de formation, c'est-à-dire juste avant la fin des 4 ans de candidature, est tenu de rembourser un montant d'environ 1.380.000 BEF qui représente 73% des traitements perçus pendant la formation inclus les pécules de vacance et les primes de fin d'année.

Le montant cité dans la question correspond à une perte de qualité d'un CSOC en fin de 3ème année de formation.

Le dossier finalisé est transmis à l'administration de la TVA, de l'enregistrement et des domaines. La récupération des sommes dues est de sa compétence. La loi permet de prendre l'aspect social en compte. En effet, l'article 8 prévoit que le Roi peut, pour des raisons sociales exceptionnelles, exonérer de tout ou partie du remboursement le militaire qui en fait la demande.

La loi du 16 mars 2000 est parue le 6 avril au Moniteur Belge. Elle est d'application sans mesures transitoires depuis le 16 avril 2000.

Les candidats en cours de formation tombaient d'office à cette date sous le coup de la loi. Une instruction datant du 21 avril 2000 a été diffusée au sein des forces armées afin de mettre les autorités et le personnel au courant de la nouvelle loi.

Une note datée du 11 juillet 2000 a été transmise aux organismes d'incorporation en disposant que l'information jointe concernant l'application de la loi devait être communiquée aux candidats avant la souscription de leur de leur engagement.

La loi permet de tenir compte de la situation financière de l'intéressé afin de permettre une exonération partielle ou totale du remboursement.

Il n'est pas dans les intentions du département de revoir le taux de remboursement.

La proposition visant à bloquer 73% du traitement sur un compte portant intérêt semble à première vue contradictoire avec la loi du 12 avril 1965 sur la protection de la rémunération des travailleurs.

L'on a enregistré qu'une démission dans le cadre des officiers de carrière entre le 16 avril 2000 et le 31 juillet 2000 pendant la période de rendement avec obligation de remboursement; pas de

kaders werd geen enkel ontslag geregistreerd. Vrijwilligers moeten niet terugbetaling. In het kader van de beroeps- en aanvullingskandidaten hebben één beroepsofficier ontslag genomen. De rest van mijn antwoord deel ik u schriftelijk mee.

18.03 Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Zou er geen nuance moeten worden aangebracht bij het onderscheid tussen zij die weg willen en zij die niet slagen? Daar moet over worden nagedacht.

18.04 Minister André Flahaut : Dat klopt. Ik verwijs naar artikel 8. Er moet uiteraard worden genuanceerd.

Het incident is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 17.10 uur.

démission dans les autres cadres. Les volontaires ne sont pas tenus au remboursement.

Cependant, dans le cadre des candidats de carrière et de complément, il faut noter un officier de carrière ainsi qu'un sous-officier de carrière. Je vous communiquerai le reste de ma réponse par écrit.

18.03 Jean-Paul Moerman (PRL FDF MCC): Ne devrait-on pas établir une nuance entre ceux qui veulent partir et ceux qui échouent ? On devrait réfléchir.

18.04 André Flahaut , ministre: C'est exact. Je vous renvoie à l'article 8. Mais il faut nuancer.

L'incident est clos.

La séance est levée à 17.10 heures.